

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Sebat RAY

LGBTİ'LERİN MEKÂNSAL EĞİLİMİ VE HOMOFOBİNİN MEKÂNLARA YANSIMASI;
ANTALYA ÖRNEĞİ

Coğrafya Ana Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

Antalya, 2018

AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ

Sebat RAY

LGBTİ'LERİN MEKÂNSAL EĞİLİMİ VE HOMOFOBİNİN MEKÂNLARA YANSIMASI;
.....
ANTALYA ÖRNEĞİ

Danışman

Prof. Dr. Mustafa ERTÜRK

Coğrafya Ana Bilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi

Antalya, 2018

T.C.
Akdeniz Üniversitesi
Sosyal Bilimler Enstitüsü Müdürlüğüne,

Sebat RAY'ın bu çalışması, jürimiz tarafından Coğrafya Ana Bilim Dalı Yüksek Lisans Programı tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan : Prof.Dr. Kadir TEMURÇİN (İmza)

Üye (Danışmanı) : Prof.Dr. Mustafa ERTÜRK (İmza)

Üye : Doç.Dr. Cemali SARI (İmza)

Tez Başlığı: LGBTİ'lerin Mekânsal Eğilimi ve Homofobinin Mekânlara Yansıması;
Antalya Örneği

Onay: Yukarıdaki imzaların, adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

Tez Savunma Tarihi : 29/06/2018

Mezuniyet Tarihi : 09/07/2018

(İmza)
Prof. Dr. İhsan BULUT
Müdür

AKADEMİK BEYAN

Yüksek Lisans Tezi olarak sunduğum “LGBTİ’lerin Mekânsal Eğilimi ve Homofobinin Mekânlara Yansıması; Antalya Örneği” adlı bu çalışmanın, akademik kural ve etik değerlere uygun bir biçimde tarafımdan yazıldığını, yararlandığım bütün eserlerin kaynakçada gösterildiğini ve çalışma içerisinde bu eserlere atıf yapıldığını belirtir; bunu şerefimle doğrularım.

(imza)

Sebat RAY

T.C.
AKDENİZ ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TEZ ÇALIŞMASI ORJİNALLİK RAPORU
BEYAN BELGESİ

SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ MÜDÜRLÜĞÜ'NE

ÖĞRENCİ BİLGİLERİ	
Adı-Soyadı	Sebat RAY
Öğrenci Numarası	20155264007
Enstitü Ana Bilim Dalı	Coğrafya
Programı	Tezli Yüksek Lisans
Programın Türü	(X) Tezli Yüksek Lisans () Doktora () Tezsiz Yüksek Lisans
Danışmanın Unvanı, Adı-Soyadı	Prof. Dr. Mustafa Ertürk
Tez Başlığı	LGBTİ'lerin Mekânsal Eğilimi ve Homofobinin Mekânlara Yansıması; Antalya Örneği
TurnItIn Ödev Numarası	980349535

Yukarıda başlığı belirtilen tez çalışmasının a) Kapak sayfası, b) Giriş, c) Ana Bölümler ve d) Sonuç kısımlarından oluşan toplam 91 sayfalık kısmına ilişkin olarak, 04/07/2018 tarihinde tarafımdan TurnItIn adlı intihal tespit programından Sosyal Bilimler Enstitüsü Tez Çalışması Orijinallik Raporu Alınması ve Kullanılması Uygulama Esasları'nda belirlenen filtrelemeler uygulanarak alınmış olan ve ekte sunulan rapora göre, tezin/dönem projesinin benzerlik oranı;

alıntılar hariç % 14

alıntılar dahil % 22'tür.

Danışman tarafından uygun olan seçenek işaretlenmelidir:

(X) Benzerlik oranları belirlenen limitleri aşmıyor ise;

Yukarıda yer alan beyanın ve ekte sunulan Tez Çalışması Orijinallik Raporu'nun doğruluğunu onaylarım.

() Benzerlik oranları belirlenen limitleri aşıyor, ancak tez/dönem projesi danışmanı intihal yapılmadığı kanısında ise;

Yukarıda yer alan beyanın ve ekte sunulan Tez Çalışması Orijinallik Raporu'nun doğruluğunu onaylar ve Uygulama Esasları'nda öngörülen yüzdeler sınırlarının aşılmasına karşın, aşağıda belirtilen gerekçe ile intihal yapılmadığı kanısında olduğumu beyan ederim.

Gerekçe:

Benzerlik taraması yukarıda verilen ölçütlerin ışığı altında tarafımda yapılmıştır. İlgili tezin orijinallik raporunun uygun olduğunu beyan ederim.

04/07/2018

(imza)
Prof. Dr. Mustafa ERTÜRK

İÇİNDEKİLER

ŞEKİLLER LİSTESİ	iv
TABLOLAR LİSTESİ.....	v
HARİTALAR LİSTESİ	vi
ÖZET	vii
SUMMARY.....	viii
ÖNSÖZ	ix
GİRİŞ.....	1

BİRİNCİ BÖLÜM

LGBTİ'LERİN TOPLUMDAKİ YERİ

1.1 Geçmişte ve Günümüzde LGBTİ'lerin Durumu.....	3
---	---

İKİNCİ BÖLÜM

ARAŞTIRMA SAHASININ COĞRAFİ ÖZELLİKLERİ

2.1. Araştırma Sahasının Genel Coğrafya Özellikleri.....	17
--	----

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

KAVRAMSAL AÇIKLAMALAR

3.1. Tanımlar ve Kavramlar	20
3.1.1. Toplumsal Cinsiyet	20
3.1.2. Toplumsal Cinsiyet Rolü.....	21
3.1.3. Biyolojik Cinsiyet	22
3.1.4. Cinsel Yönelim.....	22
3.1.5. Eşcinsellik	23
3.1.6. Gey	23
3.1.7. Lezbiyen.....	24
3.1.8. Biseksüel	24
3.1.9. Heteroseksüel	24
3.1.10. Cinsiyet Kimliği	24
3.1.11. Travesti.....	24
3.1.12. Transseksüel	24
3.1.13. Trans-Transgender	25
3.1.14. İnterseks Durumu	25

3.1.15. Queer	26
3.1.16. Heteronormative	26
3.1.17. Homofobi	26
3.1.18. Transfobi	27
3.1.19. Nefret Suçu.....	27
3.1.20. Nefret Söylemi	27
3.2. LGBTİ, Homofobi ve Mekân.....	27

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM YÖNTEM

4.1. Çalışmanın Hipotezi.....	33
4.2. Çalışmanın Amacı	33
4.3. Çalışmanın Önemi.....	33
4.4. Çalışmanın Araştırma Soruları.....	33
4.5. Çalışmanın Sınırlılıkları	34
4.6. Çalışmanın Yöntemi.....	34
4.7. Araştırmayla İlgili Daha Önce Yapılan Çalışmalar	35

BEŞİNCİ BÖLÜM BULGULAR VE ANALİZ

5.1. LGBTİ Bireylerinin Mekân Seçimi.....	36
5.1.1. Cinsel Yönelimler	36
5.1.2. Yaş Aralıkları	37
5.1.3. Eğitim Durumları	38
5.1.4. İş ve Gelir Durumları	40
5.1.5. LGBTİ'lerin Mekânsal Eğilimi	43
5.1.6. Yaşadıkları Mekânları Seçerken Etkili Olan Fonksiyonlar	46
5.1.7. LGBTİ'lerin Buluşma Mekânları	48
5.1.8. LGBTİ'lere Yönelik Tutumları ve Uygulamaları Beğenilen ve Beğenilmeyen Ülkeler	50
5.1.9. LGBTİ'lerin Antalya İlinde Rahat Hissettikleri ve Güvensiz Hissettikleri Mekânlar	52
5.2. Homofobinin Mekânlara Yansıması	54

SONUÇ	65
KAYNAKÇA.....	70

EK 1- CİNSEL ALANDA ÖTEKİ OLARAK TANIMLANAN KENTLİ NÜFUSUN ALAN KULLANIMI ANKET.....	74
EK 2 EŞCİNSELLİK TUTUM ÖLÇEĞİ	75
ÖZGEÇMİŞ.....	77

ŞEKİLLER LİSTESİ

Şekil 3.1 Son 12 Ayda Cinsel Yönelimlerinden Dolayı Ayrımcığa veya Tacize Maruz Kaldığını Hisseden Yanıtlayıcılar Grafiği.....	30
Şekil 3.2 Equinet Avrupa Eşitlik Kurumları Ağı Araştırmasının Görsel Sonucu.....	30
Şekil 5.3 LGBTİ'lerin Kendi İçinde Dağılımı Grafiği.....	36
Şekil 5.4 LGBTİ'lerin Yaşa Göre Dağılımı Grafiği.....	37
Şekil 5.5 LGBTİ'lerin Eğitim Durumuna Göre Dağılımı Grafiği.....	39
Şekil 5.6 İşe Alımda ayrımcılığa Maruz Kaldığını Belirten Yanıtlayıcıların Yüzdesi Grafiği.....	41
Şekil 5.7 LGBTİ'lerin Yaptığı İşlere Göre Dağılımı Grafiği.....	42
Şekil 5.8 LGBTİ'lerin Gelir Durumu (Lira Üzerinden) Grafiği.....	42
Şekil 5.9 LGBTİ'lerin Mekânsal Dağılımı Grafiği.....	44
Şekil 5.10 LGBTİ'lerin Yaşadıkları Mekânı Seçerken Etkili Olan Fonksiyonlar Grafiği.....	48
Şekil 5.11 LGBTİ'lerin Antalya'da Buluşma Noktaları Grafiği.....	50
Şekil 5.12 LGBTİ'lere Yönelik Uygulamaları ve Tutumları Beğenilen Ülkeler Grafiği.....	51
Şekil 5.13 LGBTİ'lere Yönelik Uygulamaları ve Tutumları Beğenilmeyen Ülkeler.....	52
Şekil 5.14 LGBTİ'lerin Antalya'da En Rahat Hissettiği Mekânlar Grafiği.....	53
Şekil 5.15 LGBTİ'lerin Antalya'da Tehlikeli ve Güvensiz Hissettiği Mekânlar Grafiği.....	54

TABLOLAR LİSTESİ

Tablo 5.1 LGBTİ'lerin Kendi İçinde Dağılımı.....	36
Tablo 5.2 LGBTİ'lerin Yaşa Göre Dağılımı.....	37
Tablo 5.3 LGBTİ'lerin Eğitim Durumuna Göre Dağılımı.....	39
Tablo 5.4 LGBTİ'lerin Meslek Grubuna Göre Dağılımı.....	42
Tablo 5.5 LGBTİ'lerin Gelir Durumuna Göre Dağılımı.....	42
Tablo 5.6 LGBTİ'lerin Mekânsal Dağılımı.....	43
Tablo 5.7 LGBTİ'lerin Yaşadıkları Mekânı Seçerken Etkili Olan Fonksiyonlar.....	48
Tablo 5.8 LGBTİ'lerin Antalya'da Buluşma Mekânları.....	49
Tablo 5.9 LGBTİ'lere Yönelik Uygulamaları ve Tutumları Beğenilen Ülkeler.....	50
Tablo 5.10 LGBTİ'lere Yönelik Uygulamaları ve Tutumları Beğenilmeyen Ülkeler.....	51
Tablo 5.11 LGBTİ'lerin Antalya'da En Rahat Hissettiği Mekânlar.....	52
Tablo 5.12 LGBTİ'lerin Antalya'da En Tehlikeli ve Güvensiz Hissettiği Mekânlar.....	54
Tablo 5.13 Cinsiyet Durumu.....	55
Tablo 5.14 Eğitim Durumu.....	56
Tablo 5.15 Yaş Durumu.....	56
Tablo 5.16 Mekânların Durumu.....	56
Tablo 5.17 Kepez İlçesinde Yapılan Anketler.....	57
Tablo 5.18 Konyaaltı İlçesinde Yapılan Anketler.....	57
Tablo 5.19 Muratpaşa İlçesinde Yapılan Anketler.....	57
Tablo 5.20 Cinsiyete Değişkenine Göre Homofobik Tutuma İlişkin Bağımsız Örneklem t-Testi Sonuçları.....	58
Tablo 5.21 Kişilerin Eğitim Durumuna Göre Homofobik Tutumlarına İlişkin Tek Yönlü ANOVA Testi Sonuçları	59
Tablo 5.22 Kişilerin Yaş Durumuna Göre Homofobik Tutumlarına İlişkin Tek Yönlü ANOVA Testi Sonuçları.....	61
Tablo 5.23 Antalya İlçelerinin 50 Yaş ve Üzeri Nüfus Dağılımı.....	62
Tablo 5.24 Lara Bölgesinin 18 ve Üzeri Yaş Nüfusu.....	62
Tablo 5.25 Mekânlara Göre Homofobi Oranı.....	62
Tablo 5.26 Kişilerin Mekân Farklılığı Durumuna Göre Homofobik Tutumlarına İlişkin Tek Yönlü ANOVA Testi Sonuçları	63

HARİTALAR LİSTESİ

Harita 2.1 Dünyada Eşcinsellere Karşı Tutumlar.....	13
Harita 2.2 Antalya İlinin Lokasyonu.....	17
Harita 5.3 LGBTİ'lerin Mekânsal Dağılımı.....	44
Harita 5.4 Homofobinin Mekânlara Yansıması.....	63

ÖZET

Türkiye’de cinsiyet kavramı, kadın ve erkek üzerine temellendirilmiştir. Bu çerçevede yapılan tüm hizmetler kadın ve erkeğe yönelik olup, ‘ötekiler’ diye tabir edilen diğer cinsiyet eğilimleri yok sayılmaktadır. Bu dışlama sadece kamusal anlamda değil, toplumsal anlamda da söz konusudur. Esas olarak, LGBTİ’lere (Lez, Gey, Biseksüel, Trans-Travesti ve İnterseksüel) toplumda ‘bir mekâna mahkûm edilen müebbet yemiş sivillerdir’ dersek abartı olmaz. Hâl böyleyken Türkiye’nin önemli şehirlerinden olan Antalya’da da bu durum değişmemektedir. Çalışmanın amaçları, Antalya şehrinde yer alan Kepez, Konyaaltı ve Muratpaşa İlçelerinde toplumsal anlamda ötekileştirilen, düzenli çalışamayan, rahat gezemeyen kısacası hayatını özgür yaşayamayan LGBTİ’lerin mekâna nasıl etki ettiklerini ve mekânın bu bireyler üzerindeki etkisini açıklamaya çalışmak ve aynı zamanda Antalya’da yer alan Kepez, Konyaaltı ve Muratpaşa İlçelerinde homofobinin mekândaki yansımalarını ölçerek LGBTİ’lerin mekânlardaki yerini bulmaya çalışmaktır. Çalışma kapsamında kullanılan yöntem ise, LGBTİ’lerin Antalya’da buluşma yerleri olarak kullandıkları mekânlar incelenmiştir. Bu mekânların konumu, çevresindeki kullanımlarla ilişkileri, fiziksel özellikleri ve kullanıcı profilleri yerinde gözlem, inceleme ve mekân çalışanlarıyla görüşmeye dayalı olarak saptanmıştır. LGBTİ’lerin mekânsal yönelimlerini belirlemek için Güney vd., (2014:375) tarafından geliştirilen anketten yararlanılmıştır. Antalya il merkezinde 50 LGBTİ’li ile anket yapılmıştır. Araştırma grubunun homofobik yönelimlerini belirlemek için ise Doğan vd., (2016:84-90) tarafından geliştirilen “Eşcinsellik Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Elde edilen bulgular, LGBTİ’lerin Muratpaşa ve Konyaaltı merkez ilçelerinde yer alan Kışla, Güllük, Yüzüncüyıl, Lara, Konyaaltı, Kültür gibi semtlerde yoğun olarak yaşadıkları ortaya çıkmıştır. Yaşamak istedikleri semtler ise çoğunlukla Lara ve Konyaaltı olmuştur. Bu bölgeleri tercih etmelerinin sebebi ise LGBTİ’lere daha ılımlı bir bakış açısının olmasıdır. Kepez, Muratpaşa ve Konyaaltı bölgelerinde homofobik tutum fazla iken, Lara’da homofobik tutum çok daha az çıkmıştır. Sonuç olarak yapılan araştırma sonrasında LGBTİ’lerin belirli semtlere sıkışıp kaldıkları, belirli yerlerden alışveriş yaptıkları, gezdikleri yani sınırlı bir mekânda yaşamlarını sürdürdükleri ortaya çıkmıştır.

Anahtar Kelimeler: Türkiye, LGBTİ, Homofobi, Mekân, Antalya.

SUMMARY

SPATIAL TRENDS OF LGBTI INDIVIDUALS AND HOMOPHOBIC TRENDS OF PEOPLE IN A LOCATION: ANTALYA EXAMPLE

The gender concept in Turkey, is based on women and men. All services in this framework are directed at women and men, and other gender tendencies called 'others' are ignored. This exclusion is not only public but also social. Essentially, it would not be an exaggeration to say that LGBTIs are "civilians who have been sentenced to a place in society". Disturbingly in Antalya, Turkey's major cities also change this situation. The aim of the study is to try to explain the effects of LGBTIs which are socialized in Antalya city, can not work regularly, can not live their lives freely, and try to explain the effect of the space on these individuals and measure the reflections of homophobia in the city at the same time and try to find the place of LGBTIs. In the scope of the study, the methods used by LGBTIs as meeting places in Antalya were examined. The location of these sites, their use in relation to their surroundings, their physical characteristics and user profiles were determined based on on-site observations, interviews and interviews with space staff. A survey developed by Güney vd. (2014:375) was used to determine the spatial orientations of LGBTIs. A survey was conducted with 50 LGBTIs in Antalya city center. "Homosexual Attitude Scale" developed by Doğan et al. (2016: 84-90) was used to determine the homophobic orientations of the research group. Findings revealed that LGBTIs lived intensely in districts such as Kışla, Güllük, Yüzüncüyıl, Lara, Konyaaltı, Kültür which are located in the central districts of Muratpaşa and Konyaaltı. The districts they wanted to live on were mostly Lara and Konyaaltı. The reason for choosing these regions is that they have a more moderate viewpoint than the LGBTIs. While Kepez, Muratpaşa and Konyaaltı regions had a high homophobic attitude, it was much less in Lara. As a result, after the research, it became clear that LGBTIs were trapped in certain symbols, shopped in certain places, and continued their lives in a limited space.

Keywords: Turkey, LGBTİ , Homophobia , Space , Antalya.

ÖNSÖZ

Akdeniz Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Coğrafya Ana Bilim Dalı'nda yüksek lisans tezi olarak hazırlanan bu çalışmada daha önce Coğrafya alanında konusu geçmeyen LGBTİ'lerin ve homofobinin coğrafya ilkeleri çerçevesinde mekâna yansımaları incelenmeye çalışılmıştır. Bu çalışmada gözlem, görüşme ve anket yöntemleri kullanılmıştır. Ayrıca literatür taraması yapılarak teze destek sağlanmaya çalışılmıştır. Elde edilen bulgular sonucunda LGBTİ'ler belirli mekânlarda kendilerine yer edinirlerken, homofobik tutumun birçok mekânda varlığı ispat edilmiştir.

Yetişmemde büyük emeği olan ve tez konumun belirlenmesinde büyük katkı sağlayan danışmanım Prof. Dr. Mustafa ERTÜRK'e, anket verilerinin analizinde bana öğrettiği teknikler ve programlar sayesinde tezime katkı sağlayan Arş. Gör. Murat Ağırkan'a, anket çalışmalarında yanımda olan ve beni yalnız bırakmayan değerli arkadaşlarım Evin BİNGÖL, Burak NAZLI'ya, tüm yüksek lisans dönemim boyunca bana her türlü desteği veren çok değerli arkadaşım Arş. Gör. Emirhan BERBEROĞLU'na ve araştırma süresi boyunca çalışmama katkı sağlayan değerli arkadaşım Erhan ŞİMŞEK'e sonsuz teşekkürler ederim.

Sebat RAY
Antalya, 2018

GİRİŞ

Eşcinsel (lezbiyen/gey), biseksüel, transseksüel ve interseksüel bireylere (bundan sonra 'LGBTİ' olarak anılacaktır) yönelik olarak çeşitli toplumlarda farklı tepkiler ve yaklaşımlar sergilenmektedir. Bazı toplum ve/ veya topluluklarda, heteroseksüellik dışı cinsel yönelimler belirli bir hoşgörülle karşılanabilmekteyken, yeryüzündeki toplumların çoğunda LGBTİ bireylerin, diğerlerine oranla saygınlığı düşük ve sağlıksız olarak algılandıkları görülmektedir. Böylece, LGBTİ bireylere yönelik önyargı ve ayrımcılık, günümüz toplumları içerisindeki önemli sorunlar olarak ortada durmaktadırlar (akt.Şah, 2012: 24). Bu durumun en önemli örneği ise homofobik tutum ve davranışlar olarak karşımıza çıkmaktadır.

Homofobi en basit tanımıyla, eşcinsellere karşı duyulan korku olarak tanımlanabilirse de bundan çok daha geniş bir kapsama sahiptir. Başka bir ifadeyle, kavram bir korkudan daha fazlasını; eşcinsellere yönelik ayrımcılığı, bundan doğan nefreti, eşcinsel bireylere yönelik olan her türlü fiziksel ya da duygusal şiddeti içermektedir (Ertan, 2010: 3).

Lorde, 1978'de homofobiyi "kişinin kendi cinsiyetinden olan birine karşı duyduğu aşktan korkması ve bu yüzden başkalarında bu duyguyu gördüğünde nefretle karşılaşması" olarak tanımlamıştır. Oysa homofobi günümüzde kişisel bir korku ve irrasyonel bir inanç olmanın çok ötesinde, kültürel bir ideoloji bağlamında anlam sistemleriyle, kurumlarla ve sosyal geleneklerle ilişkili olarak ele alınması gereken politik bir alanda oluşan, gruplararası bir sürece işaret etmektedir (akt.Şah, 2012: 24). Herhangi bir mekânda görünür olarak yaşamını sürdüren LGBTİ'ler için her zaman bir homofobik tavırla karşılaşma olasılığı yüksektir. Bundan dolayı LGBTİ'ler mekân tercihini yaparken homofobik tutum ve davranışları göz önünde bulundurmaktadır.

Eşcinsellere yönelik ön yargı ve ayrımcılığın kavramsallaştırılması görece yeni olsa da, söz konusu bireylere yönelik ön yargı temelli ayrımcı tutumlar, düzenlemeler, fiziksel ve psikolojik şiddet çok eski dönemlerden beri, şiddeti farklı olsa da varlığını sürdürmektedir (Ertan, 2010: 5). Bu durumun sonucunda da LGBTİ'ler her mekânda yaşamlarını sürdürememektedirler. Ancak kendilerini daha hoşgörü ile karşılayan mekânlarda yaşamlarını sürdürebilmektedirler.

Mekânın, daha spesifik düzlemde ise kentin, toplumsal süreçlerden ve beşeri pratiklerden bağımsız ele alınamayacak bir olgu olması onun cinsiyet ve cinsel kimlikler temelinde yeniden düşünülmesini ve tanımlanmasını zorunlu kılar. Hâkim toplumsal cinsiyet rejiminin yön verdiği cinsiyet rollerinin yeniden üretiminde mekânsal/kentsel ayrışmalar ve mekânla/kentle ilişkiler temel bir öneme sahiptir. Diğer taraftan mekân/kent sadece toplumsal cinsiyet ilişkilerinin ve bu temelde cinsel kimliklerin yapılandırılmasına hizmet etmekle

kalmaz, aynı zamanda söz konusu ilişkiler/kimlikler tarafından belirlenir. Böylesi bir süreçte insanların farklılıkları algılaması ve temsil etmesi dolayısıyla gruplar arası ilişkilerin oluşmasında önemli bir etken insanların ve grupların farklılıklarının açıklanmasında kullanılan kategori ve inanç sistemleridir (Güney vd., 2014: 1). LGBTİ'lerin (Lez, Gey, Biseksüel, Trans-Travesti ve İnterseksüel) mekândaki varlığı ve mekândaki homofobik tutum ve davranışları belirlerken o mekânda yer alan insanların muhafazakârlık durumu, felsefi düşüncesi ve kültürel değerleri etkili olabilmektedir.

Kent yaşayan herkesindir dolayısıyla Lefebvre'nin (1991) de vurguladığı gibi kent hakkı kapsamında herkesin kenti kullanma ve kentle ilgili her düzeyde verilen her türlü karara katılma hakkı vardır (akt.Güney vd., 2014: 1). Lefebvre'nin belirttiği gibi herkesin mekânı kullanma hakkı vardır. Haliyle LGBTİ'lerin de mekânı kullanma hakkı oluşmaktadır. Ancak bu durum Türkiye'de çok geçerli olmamaktadır. Yapılan bu çalışma ile en azından Antalya şehrinde yer alan Kepez, Konyaaltı ve Muratpaşa İlçelerindeki mekânın kullanımı ortaya koyulacaktır.

Yapılan çalışmada Lez, Gey, Biseksüel, Trans-Travesti ve İnterseksüel cinsel yönelimleri LGBTİ kısaltmasıyla yazılmıştır. Ancak LGBT veya LGBTT gibi kısaltmalarda yer almaktadır. Bu durumun sebebi ise alıntı yapılmasından dolayı kısaltmaların düzeltilmemesidir.

BİRİNCİ BÖLÜM

LGBTİ'LERİN TOPLUMDAKİ YERİ

1.1 Geçmişte ve Günümüzde LGBTİ'lerin Durumu

Günümüzde eşcinselliğin nasıl ortaya çıktığı sorunu, halen yerçekiminin konusunun eşdeğerinin keşfedilmemiş olması gerçeği ile daha da güçleşmiştir. Bilim camiasında insan cinselliğinin doğası konusunda henüz temel bir anlaşılmaya varılmamıştır. İnsanların doğuştan mı, eğitimle mi, tercih ederek, ya da bunlardan hiçbiri yüzünden mi “homoseksüel” veya “heteroseksüel” ya da “biseksüel” oldukları halen açık bir sorudur. Bu nedenle ne realistler ne de nominalistler modern cinsellikle antik zamanlardaki karşılığı arasında olumlu veya olumsuz herhangi bir açık korelasyon oluşturamamaktadırlar. Fakat cinselliğin modern kavramsallaştırmalarının alışılmışın dışından olup olmadığını ve geçmişte belgelenebilen insan epistemolojisinin değişmezleriyle uygun olup olmadığını tartışmak mümkündür (Boswell, 2001: 22). Boswell eşcinselliğin ne zaman ve nasıl ortaya çıkmasının dışında geçmişteki eşcinsellik kavramı ile günümüz eşcinsellik kavramını karşılaştırılabilir görmektedir. Eşcinselliğin gerçekte ne zaman ve nasıl ortaya çıktığını bulmak çok zorken geçmiş ile günümüz arasında ilişki kurmak daha sağlıklı olabilecektir.

Boswell, tartışmayı basitleştirmek için üç geniş cinsel taksonomi belirleyerek Tip A, B ve C olarak kısaltmıştır.

Tip A teorilerine göre, tüm insanlar çok evreli bir cinselliğe sahiptir, yani her cinsle erotik ve cinsel etkileşimde bulunabilirler. Toplumsal baskı, yasal yaptırımlar, dini inançlar, tarihi veya kişisel koşullar gibi tesadüfi dış etkenler her kişinin cinsel duygularının gerçek ifadesini belirler. Tip B teorileri, dış baskılar veya koşullar belirli bir toplumdaki bireyleri ana kategorilerinden başka bir kategoriye aitlermiş gibi davranmaya ikna edebilecek (veya buna inandıracak) olmasına rağmen, tüm insanların ait olduğu, her zaman olmasa da genellikle cinsel hedef seçimine dayanan, iki veya daha fazla cinsel kategori öne sürer. En yaygın Tip B taksonomisi biçimi insanların heteroseksüel, homoseksüel veya biseksüel olduklarını, fakat tüm toplumların erotik tabiatın bütün çeşitlerinin ifade edilmesine izin vermediğini varsaymaktadır. Tip B'nin alt grupları veya diğer versiyonları diğer karakteristiklere göre kategorilere ayrılır, örneğin karşılıklı ilişkideki belirli bir role olan eğilim. Tip C teorileri bir tip cinsel karşılığı normal (veya “doğal” veya “ahlaklı” ya da üçü birden) diğer değişkenleri anormal (“doğal olmayan” “ahlaksız”) görür. Homoseksüel” ve “heteroseksüel” gibi sınıflandırmaları aslında ayırtmamış olan bir cinsel gerçekliğe uygulanan keyfi adetler olarak görmeleri bakımından, Tip A teorilerinin nominalist oldukları görülecektir. Tip B teorileri bunun tam aksine sosyal sınırlamalar veya kişisel koşullarla belirsizleştirmeleri bakımından realisttir. Tip C teorileri esasen epistemolojik olmaktan ziyade normatiftir, ancak genel olarak bakıldığında, kimi Tip C taraftarları “sapkınlar”ı akıl hastalığı veya

fiziksel hastalık ya da bozukluk nedeniyle suçları olmaksızın “anormal” bir kategoriye ait olarak görseler de, insanların normal kategoride doğduklarını, fakat kendi istekleriyle sapkın bir grubun üyeleri olduklarını varsayması bakımından bu teoriler evrenseller sorununun her iki tarafından da bir şeyler ödünç almıştır (Boswell, 2001: 22-23).

Boswell’in yapmış olduğu kategoriler incelendiğinde Türkiye’nin daha çok Tip C grubuna girdiği söylenebilir. Ayrıca Dünya açısından da genel anlamda Tip C grubuna dahil edebiliriz. Bu grupların oluşma sebebi ve çeşitliliğin toplumların bulunduğu yapıların değişmesinden kaynaklı olabilir. Ayrıca toplumlar bulundukları fiziki ve beşeri coğrafi unsurlardan etkilendikleri için coğrafyalarının değişmesi de bulundukları gruplarda değişiklik yaratabilir.

Hiçbir iki sosyal yapının aynı olmadığı gerçeği kanıt gerektirmemektedir; ve cinsel kategoriler kaçınılmaz olarak sosyal yapı tarafından belirlendiğinden, hiçbir iki cinsel taksonomi sisteminin aynı olması beklenmemelidir. Hafif bir kronolojik veya coğrafi bir kayma bir Tip A sistemini diğer bir tanesinden büyük oranda farklı kılacaktır. Fakat bunu belirtmek, insanın cinsel epistemolojisinde hiçbir değişmezin olmadığını göstermek demek değildir. Batı tarihinde bunların üzerine teorilerin veya varyasyonların ortaya çıkma sıklığı çarpıcıdır (Boswell, 2001: 23). Boswell’e göre gruplar arası geçiş olabilir ve bulundukları ortama bağlıdır.

Padgug ise Boswell’den farklı olarak, bugün bildiğimiz cinsel davranış kategorilerinin (heteroseksüel, homoseksüel, vs.) önceden belirlenmiş ve evrensel olduğunu reddederek, Boswell’in aksine, cinselliğimizin ne belirlenmiş bir esas olduğunu, hatta, ne de bir bireyin en derinlerindeki gerçeklik olduğunu iddia eder. Tersine insan cinselliği, hayvan cinselliğinden farklı olarak asla “bir potansiyeller bütünü”nden daha fazlası değildir, zengindir ve her zaman çeşitlilik gösterir, her şeyden önce o anda toplumsal gerçeklik olarak kabul edilen neyse ona bağlıdır. Toplumsal gerçeklik zaman içinde radikal olarak değiştiği gibi, onu yansıtan cinsel kategoriler de değişir (Vicus vd., 2001: 53). Padgug, Boswell’in aksine toplumsal cinsel kategorilerinin sürekli bir değişim içine girdiği ve gireceği şeklinde bir görüş beyan etmiştir. Baktığımız da görüşlerinde haklılık payı olabilir. Çünkü geçmişte temel olarak üç gruba ayrılan cinsel eğilim günümüzde birçok gruba ayrılmıştır.

Geçmişteki örnekler bakıldığında ise “Eşcinsellik”in Ortaçağ Avrupa’sında “belirli bir insan tipinin özel bir tutumu olarak değil tüm günahkâr yaratıklardaki bir potansiyel olarak” görüldüğü öne sürülmüştür. Bazı Ortaçağ yazarlarının bu türden Tip A tutumları gösterdikleri kesinlikle doğrudur: Kilisenin ileri gelen yazarları okurlarına sıkça herhangi bir

erkeğin diğerinden etkilenebileceği varsayımına dayanan eşcinsel etkileşimle ilgili uyarılarda bulunurlar (akt.Boswell, 2001: 27).

İnsan Ortaçağ İslamı'nda eşcinsel erotizmine klasik Yunan veya Roma yazılı eserlerinde olduğundan bile daha fazla bir dikkat çekilmesiyle karşılaşır. Modernizm öncesi Arap şiirinin görünüşte eşcinsel olduğunu söylemek büyük ölçüde doğrudur ve bunun edebi bir gelenekten daha fazlası olduğu açıktır. Onuncu yüzyılda bir Müslüman toplumunda yaşayan bir Yahudi olan Saadia Gaon “tutkulu aşkın” arzulanabilirliğini tartıştığında, bariz bir şekilde yalnızca eşcinsel tutkuya gönderme yapmaktadır. Erkeklerin karılarına karşı duydukları iyi olan, fakat tutkulu olmayan türden aşk vardır; ve erkeklerin birbirlerine karşı duydukları tutkulu olan, fakat iyi olmayan aşk vardır. Saadia'nın eşcinsel tutkuyu her yerde hazır ve nazır olarak kabul etmesi daha çarpıcıdır, çünkü Saadia Platon'un Symposium'daki aşkın heteroseksüel ve homoseksüel çeşitliliklerine aşınadır (akt.Boswell, 2001: 26). Görülüyor ki elde edilen bulgulara göre geçmiş zamanlarda eşcinselliğe karşı tutum olumsuz yönde olmamıştır. Belki de eşcinsellik de “normal” olarak görülüyordu.

Ortaçağ kaynakları eşcinsellik konusunda özel bir durum olduğuna, bunun yalnızca sıradan bir günah olmadığına dair birçok varsayımla doludur. Birçok yazar eşcinselliği bazı halkların belirgin özelliği olarak görür; diğerleri eşcinselliğin kendi türleri arasında tamamen yabancı olduğunu öne sürerler (Boswell, 2001: 28). Ayrıca Ortaçağ Avrupa'sında ve modern zamanların başlarında lezbiyen cinselliği bir günah ve bir suç olarak görülüyor olmasına rağmen, yasalarda ve dini kaynaklarda erkek eşcinselliğine gösterilen ilgiyi görmüyordu (Vicus vd., 2001: 67). Burada bölgesel farklılıklar olduğu çok açık ancak eşcinsellik arasındaki ayrımın bariz olduğu görülmektedir. Yani kadınların kadınlarla olan ilişkileri kabul görmezken, erkeklerin erkeklerle olan ilişkileri kabul görülebilmektedir. Bunun önemli bir örneği de Japonya ve Çin'de yaşanmıştır.

On yedinci yüzyılda, Çin'de, halkın erkek eşcinselliğine ilgisi konusunda bir patlama yaşandı. Konfüçyüsçü alimler yazılarında buna göndermeler yapmışlar ve romancılar ve oyun yazarları eserlerinde bunu yüceltmişlerdir. Eşcinselliğin bu şekilde açıkça tartışılması muhafazakâr tepkilere neden olmuştur. Qing hükümeti, eşcinselliğin Çin'de “denetlenemez” hale geldiğine dair yaygın görüşe cevap vererek, 1740'ta yetişkinler arasında rızaya dayalı livatanın cezai bir suç olduğu kararlaştırıldı (Vicus vd., 2001: 76).

Modern Japonya'nın başlarındaki Japon cinselliğinde hem kadınlardan hoşlanmak hem de erkeklerden hoşlanmak cinsel ilginin normal parçaları olarak görülüyordu ve erişkin erkeklere açık olan cinsel faaliyetler grubunun iki ögesini temsil etmekteydi. Erkek eşcinsel ilişkileri hemen hemen yalnızca biseksüellik bağlamı içinde, yani genç erkeklerle seks

yapmanın kadınlarla seks yapmaya engel olmadığı ve tam tersi şeklindeki varsayım dahilinde gerçekleşiyordu. Eşcinsel ilişkiler sapkın olarak nitelendirilmiyordu (Schalow, 2001: 117).

Randolph Trumbach, yazısında 1700 yılı civarlarında Avrupa'nın büyük şehirlerinde erkek eşcinsel ilişkilerini yönlendiren geleneklerde büyük bir kayma meydana geldiğini öne sürer. Bu tarihten önce Londra gibi şehirlerde yaşayan birçok vatandaş, hem kadınlarla hem de genç delikanlılarla seks yapan erişkin erkek eşcinsellerin varlığını kabul ederken, 1700'den sonra giderek artan bir şekilde eşcinsel davranışı sapık, kadın gibi, erişkin erkeklerden oluşan bir azınlığın yasak faaliyetleri olarak görme eğilimine girdiler (Vicinus vd., 2001: 129). Genel olarak sanayi devriminden sonra ki yıllarda eşcinselliğe olan bakış daha katı, hoşgörüsüz ve tahammülsüzleşebilir.

Osmanlı İmparatorluğunda ise Oğlancılık, Osmanlı kültüründe yeri olan bir olgudur. Tarihsel belgelerde, Anadolu Beylikleri döneminde de beylerin gönlünü hoş etmek için değerli mal ve mücevherlerin yanı sıra cariyeler ve oğlanlar armağan edildiği yer alır. Daha sonraki dönemlerde geniş harem sahibi, varlıklı erkeklerin zaman zaman cinsel zevklerine bir çeşni katarcasına güzel oğlan çocuklarıyla da cinsel birleşmede bulundukları bilinir (akt.Poroy, 2013: 214).

Osmanlı'da cinsellikle ilgili bazı bölümleri günümüzün diline çevrilmiş. 1986 yılında Milliyet gazetesinde yayımlanan bir yazısında Bardakçı aynen şöyle yazıyor: “Osmanlıya göre her mevsimin çiftleşme tekniği ayrıdır. Yaz olunca avratlara, kışın oğlanlara meylet ki vücutça sağlam olasin. Zira oğlan teni sıcaktır, yazın iki sıcak bir araya gelirse vücudu bozar. Avrat teni ise soğuktur, kışın ise soğuk vücudu kurutur (Poroy, 2013: 215). Bardakçı'nın bu cümlesinden Osmanlı döneminde eşcinselliğe daha sıcak bir bakışın olduğu söylenebilir.

Bardakçı'nın aynı sayı dizisinden bir cümle daha sunalım: Cinsellik, Osmanlı sanatının hemen her döneminde bolca kullanılmış bir konudur. Osmanlı bu alanda hiçbir şeyden çekinmez, sözü uzatmadan apaçık yazar ve işin garibi ‘bu muzırdır’ demez. Toplumun kapalı olması, ters ilişkilerin oranının oldukça yüksek boyutlara ulaşması sonucunu doğurur. Osmanlı tarihleri incelendiğinde, belli dönemlerde eşcinselliğin ayıp sayılmadığı, toplumun hemen her kesimine yayıldığı görülür (Poroy, 2013: 215). Bu durumun daha sonra nasıl ve neden değiştiği araştırma konusu olarak incelenebilir. Ancak böylesi bir bakış açısının olması, Osmanlı devletinin bir dönem hoşgörülü olduğunu ortaya koyabilir.

Türkiye açısından LGBTİ hareketinin kısa tarihi Kurbanoglu'na göre; “Türkiye'deki LBGT (Lezbiyen, Gey, Biseksüel, Travesti ve Transeksüel) hareketi görece yeni bir toplumsal harekettir. LBGT bireyler 1970'li yıllar boyunca bir araya gelme yönünde ilk adımlarını atmaya başlamışlarsa da, dönemin siyasi ortamında kendi kimlikleri çevresinde

örgütlenme fırsatı yakalayamamışlardır. 1970’ler Türkiye’si yoğun bir sol sağ çatışmasına sahne olduğundan “diğer” kimlikler etrafında örgütlenen çeşitli toplumsal ve siyasi hareketlerin yeşermesi ancak 1980’li yıllarda mümkün olabilmiştir. Bu nedenle LGBTT bireyler de ancak 1980’li yılların ikinci yarısında bir araya gelerek deneyim ve sorunlarını paylaşmaya başlayabilmişlerdir. Cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği meselelerinin kamusal alanda tartışılmaya başlaması ise Türkiye’de ancak 1990’lı yıllarda mümkün olabilmiştir” (Kurbanoglu, 2011: 229). LGBTİ’lerin verdiği var olma mücadeleleri zamanla aşama kaydetmiştir. Bu durum sadece ülkemiz için değil her ülke ve mekânda geçerli olabilmektedir.

LGBTT aktivistleri 90’lı yıllarda örgütlenme çabalarını yoğunlaştırmış; ancak çeşitli devlet kurumları tarafından engellenmeye çalışılmışlardır. Bunun yanı sıra hareketin başlangıcında LGBTT gruplarının kendileri arasında da nasıl örgütleneceklerine dair tartışmalar yaşanmıştır. Günümüzde Türkiye’deki LGBTT hareketi her ne kadar toplumun büyük bir kesiminin gözünde meşruiyet kazanamamış olsa da 2000’li yıllarda hareketin görünürlüğünün arttığı tartışılmazdır. Dernekleşme hakkının 2000’li yıllarda kazanılması ve yine bu dönemde LGBTT bireylerin insan haklarının kamusal alanda savunulmaya başlaması gözlemlerinden yola çıkarak, 2000’li yılların Türkiye’deki LGBTT hareketinin kurumsallaşmaya başlayarak güç kazandığı dönem olduğu iddia edilebilir (Kurbanoglu, 2011: 229).

Günümüzde demokratik modern devlet örgütlenmesinin meşruiyeti, insan hak ve özgürlüklerinin gelişme ve kullanılabilme düzeyine dayanır. Anayasalarda ve uluslararası hukuk normlarında bireylerin, yurttaşların ve toplulukların temel hak ve özgürlükleri güvence altına alınmaktadır ve bu normlar devletlere giderek artan ölçülerde sorumluluklar yüklemektedir. İnsanlık ailesinin bütün üyeleri için eşit, bölünemez ve devredilemez hakların tanınması dünyada özgürlüğün, adaletin ve barışın temelini oluşturmaktadır (Şahin, 2016: 7). Buradan yola çıkarak aynı haklar LGBTİ’ler içinde savunulabilir.

Lezbiyen, gey, biseksüel ve trans (LGBT) kişilere diğer herkesle aynı hakların sağlanması ulusal ve uluslararası insan hakları hukukunun esasını oluşturan eşitlik ve ayrımcılık yasağı ilkelerine dayanmaktadır. Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi’nin giriş ifadesi açıkça ortaya koymaktadır: “*Bütün insanlar onur ve haklar bakımından özgür ve eşit doğarlar.*” Aynı şekilde, Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın 10. maddesinde yer alan “Herkes dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, felsefi inanç, din, mezhep ve benzeri sebeplerle ayırım gözetilmeksizin kanun önünde eşittir,” hükmü eşitlik ve ayrımcılık yasağı ilkelerine dair ulusal düzeydeki temel anayasal dayanağı oluşturmaktadır (Şahin, 2016: 6). Birleşmiş Milletler İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi’nde ve Türkiye

Cumhuriyeti Anayasası'nda yer alan ifadelerden yola çıkarsak LGBTİ'lerin herhangi bir ayrıma ve kısıtlanmaya maruz kalmaması gerekmektedir.

İlkelerin ve diğer birçok uluslararası ve ulusal hukuk normunun lezbiyen, gey, biseksüel ve trans vatandaşlar ile mülteciler, sığınmacılar, göçmenler ve yabancılar açısından yaşama geçirilmesi noktasında Türkiye'de gerekli ve yeterli düzeyde mevzuat düzenlemesi yapılmadığı ve kurumsal adımların atılmadığı görülmektedir. Oysa Türkiye'de, hemen her gün, hayatın her alanında çok sayıda eşcinsel, biseksüel ve trans en ağır insan hakları ihlallerine maruz kalmaktadır. LGBT vatandaşlar fiziksel, cinsel saldırılara uğramakta, işkence görmekte ve öldürülmekte; çalışma yaşamında, eğitim sisteminde, sağlık ve sosyal güvenliğe erişimde birçok alanda ayrımcılığa uğramakta; kötü muamele görmekte ve bazen ailelerince rededilmektedirler (Şahin, 2016: 6). Türkiye'de ne yazık ki LGBTİ hak ve özgürlükleri bakımından Avrupa'nın gerisinde olduğunu söylenebilir. LGBTİ'lerin mekândaki varlığı da bu duruma paralel olarak kısıtlanabilecektir. Her mekânda yaşamlarını sürdürme isteklerini her yerde ve zamanda dile getireceklerdir.

Her mekânda yaşama isteklerini Cantek şöyle açıklamıştır: “Kentın tamamını istiyoruz. Çünkü onlar belli adacıklara çekilmelerine, saklı coğrafyalar geliştirerek sürekli kendilerine yaşam imkânı yaratmaya sebep olan bir baskı kültüründe yaşıyorlar. Her an yeni yaşam alanları keşfetme, bulma zorunluluğunun baskısı altındalar. Neden hep bir mahremiyet içinde, kozanın içerisinde yaşamak zorunda kalsınlar ki, neden hep sokağa çıktıklarında neyle karşılaşacaklarını bilmemenin tedirginliğiyle, hep kendilerini kollama içgüdüsüyle dolaşsınlar ki? Ekstra bir özen, hep ekstra himaye, çok sorunlu. Artık LGBTİ'leri koruyup kollamayacak hale gelmemiz bizim arzu ettiğimiz şey” (Cantek, 2014: 51). Bugün artık mekândan söz ederken sadece kendi başına mekândan söz etmek mümkün görünmüyor. Çünkü konumuz açısından bakarsak, cinselliği olmayan bir mekândan söz etmek pek mümkün olmayabiliyor. Bu yüzden mekândaki LGBTİ'ler de elbette bir farklılaşmaya uğrayarak, mekânın farklı bir bölümünde yaşamını sürdürmek zorunda kalmakta hatta o mekânın sınırlarını da aşamayabilmektedirler. Kendi mekânının sınırlarını aşması halinde, taciz, tecavüz veya cinayetlerle karşı karşıya kalabilirler. Ancak bu durum en genel hali ile travesti ve translar için geçerli olabilir. Çünkü dışarıdan ayırt edilmeleri çok olası bir durumdur. Bu anlamda mekânın elbette bir kimliği oluşmaktadır. Ancak bu kimliğin nasıl oluştuğu ve nelere mal olduğu da çok önemli bir noktadır.

Türkiye, LGBTT bireyleri görmezden gelmekte, görünür olmalarını da istememektedir. Dolayısıyla LGBTT kimliği de tanınmamaktadır/yoktur. Genel olarak sosyal bilimler özel olarak da sosyal psikoloji literatürü göstermiştir ki toplumlar, gruplararası

ilişkilerin, farklılıklar ve benzerlikleri algılama biçimlerine bağlı olarak, insanları birbirinden değişmez özelliklerle ayırmaya götüren, aralarındaki sınırları güçlendiren ve farklılıklar üzerinde kurgulanan bir damgalama etkinliğinin hâkim olduğu bir tarzda örgütlenebilirler. Türkiye’de de egemen olan yaşama şekli budur. Bu noktada Türkiye’nin homofobik özellikler taşıdığını söylemek mümkündür (Güney vd., 2014: 2). Türkiye’de LGBTİ resmi olarak tanınmamakla beraber LGBTİ ve LGBTİ hak savunucuları tarafından tanınması için çalışmalar yapılmakta çeşitli mecralarda yazılar yazılmakta ve yürüyüşler yapılmaktadır. Türkiye’de birçok nefret suçu işlenebilmektedir. Nefret suçlarının olmaması ve LGBTİ hakları için çeşitli uluslararası kuruluşlarda Türkiye’de ki LGBTİ hareketine desteklerini sunmaktadırlar.

Örneğin, nüfus sayımları sadece nüfus cüzdanının mavi ya da pembe renkli olmasını esas alarak, kadın ve erkek nüfusu için yapılmakta ve hatta nefret suçu istatistikleri de tutulmamaktadır. Çünkü bu tür suçların nefret suçu olması konusunda söz birliği yoktur. Ek olarak, “Benim Çocuğum” adlı belgele “Türk aile yapısını güçlendiren filmlere destek olacağız” diyen Kültür Bakanlığı değil, 500’e yakın insan ve kurum destek olmuştur. En büyük destekçiler, Uluslararası Af Örgütü, İngiltere Büyükelçiliği ve Hollanda Başkonsolosluğu’dur (Güney vd., 2014: 2).

Homofobik ve transfobik nefret suçlarına ilişkin kamu tarafından veri toplanmamakta bu suçların soruşturulmasında ve kovuşturulmasında önyargı saiki araştırılmamaktadır. Bu nedenle LGBTİ örgütleri tarafından medyaya yansıyan nefret suçları raporlaştırılmaktadır. 2010-2015 yılları arasında 49 nefret cinayeti tespit edilmiştir (Kara ve Çalık, 2016 :10). LGBTİ’ler için ayrı ve koruyucu yasalar olmasının gerekliliği yaşadıkları sorunlardan ötürü ortaya çıkmaktadır. Eğer LGBTİ’ler toplumun dayattığı şekilde “normal” olarak hayatlarını devam ettirselerdi bu durum gibi sorunlar olmayabilirdi.

Mekânda herkesin yaşam hakkına sahip olduğunu açıkça Lefebvre belirtmiştir. Ona göre kentlilik ve kent hakkı arasında sıkı bir ilişki vardır çünkü bir yere ait hissetmenin en önemli araçlarından ve kolaylaştırıcılarından biri, onu kullanabilmektir. Kenti kullanma hakkı, kent hakkının bir parçasıdır. Kent hakkı kavramını ilk formüle eden Henri Lefebvre (akt.Kurtoğlu, 2011: 22), kent hakkını iki ana hak ekseninde tanımladı. Bunlardan birisi kenti kullanma hakkıdır. Kenti kullanma hakkı ise aynı zamanda hem farklılığın tanınması hakkı, hem de temellük etme hakkından mürekkep bir haktır. Bir diğeri, kent hakkında her düzeyde verilen her türlü karara katılma hakkıdır (Kurtoğlu, 2011: 22). Henri Lefebvre’nin belirtmiş olduğu kenti kullanma hakkı mekânı kullanmaya karşılık gelebilir. Buradan yola çıkarsak sadece LGBTİ’lerin değil herkesin mekânı kullanma hakkı olduğu ortaya çıkmaktadır.

Kent sosyologu Lefebvre, 1968 yılında yayınlanan kitabında Lefebvre kent hakkı kavramını geliştirdi. Kent hakkı kavramı, Lefebvre'nin liberal demokrasi/eşitlik ve özgürleşme çerçevesinde anlaşılan bireysel haklar anlayışına duyduğu tepki üzerine bunlara yönelttiği bir eleştiridir. Kent hakkı kavramı Lefebvre'nin anlayışına, kentin mekânsal yapısına ve kapitalizmin sosyal ilişkilerine verdiği radikal bir cevaptır. “İyi yaşam nedir?” sorusuna verdiği eşitlikçi bir cevaptır. İyi yaşam daha iyi bir yaşam değildir. Diğerlerinden daha iyi bir yaşam veya iyiye gitmekte olan bir yaşam da değildir. Basitçe iyi yaşamdır (akt.Kurtoğlu, 2011: 23). Lefebvre'nin bireysel haklar anlayışına getirdiği bir eleştiri olarak kent hakkı, kişilerin bireysel olarak hak sahibi olmasından farklıdır. Farklı toplumsal grupların üyesi olarak kişilerin toplumun eşit üyesi olmasını hedefler. Bu nedenle kent hakkı toplumsal hareketler ve onların eşitlik talepleriyle yakından bağlantılıdır (Kurtoğlu, 2011: 23). Lefebvre'nin kent hakkı kavramı da doğal olarak LGBTİ'ler için de geçerlidir.

Mekânsal oluşumu gerçekleştirmek ve mekâna anlam bağlayabilmek için önemli olan güç ilişkileri, toplumsal kimlik ve toplum içi hareketlerde mekânın hem üretici hem de ürün olabilmesidir. Bu nedenle, mekânlar sosyo-kültürel dinamiklerin sürekli olarak yeniden müzakere edilmesi ile yapılandırılmalıdır (akt.Güney vd., 2014: 1). Ancak Türkiye'de mekân/kent heteronormatif yaklaşımla ve insanların ve grupların açıklanmasında kullanılan kategorilerin daha çok inanç sisteminin ve geleneklerin güdümünde “ahlâk” temelli yapılandırılmasıyla oluşturulmaktadır (Güney vd., 2014: 1). Bunun sonucunda da LGBTİ'ler başta olmak üzere diğer ötekileştirilen kesimler, şehir içinde farklı mekânlara sıkışıp kalabilmektedir. Gelişmiş ülkelerde olduğu gibi şehirde yaşayan her kesim için her mekânı kullanma hakkı ne yazık ki bizim gibi toplumlarda da mümkün olmayabilmektedir. Bu durum sadece cinsel yönelimle, etnik ve kültürel farklılıkla değil, mekânın kullanımları ile ilgili olabilmektedir. Mekânın kullanım kalıplarına LGBTİ'ler açısından bakacak olursak, Türkiye toplumunda LGBTİ'ler sapkınlık ve hastalık olarak algılanabileceğinden ve toplumsal kuralların mekâna uyguladığı baskıdan dolayı, farklı bir gettolaşmaya maruz kalabilmektedirler.

Bir diğer husus da belirli kişilerin geleneksel aile yapısına ve adetlere daha bağlı olmaları nedeniyle, adetleri ve geleneksel değerleri tehdit ettiklerini düşündükleri eşcinsellere karşı daha olumsuz yaklaşımları söz konusudur (akt.Göregenli, 2015: 13). Geçmişten günümüze taşınan değerlerimizin ve inançlarımızın güncellenmeden olduğu gibi hala devam ediyor olması bu durumda çok etkili olabilmektedir. Bu hususu önemli yapan nokta ise taşınan bu ahlaki yargıların LGBTİ'leri olumsuz yönde etkilemesidir. Çünkü bu ahlaki değerlere sahip toplumdaki insanlar, LGBTİ'lere karşı mobbing uygulamakta, taciz ve

tecavüz etmekte, bir işte tutunamamasına neden olmakta ve konumuzla paralel olarak istediği bir mekânda da yer edinmemesini sağlamaktadır.

Az önce söz edilen konular dışında peki LGBTİ'ler nerede var olmaktadırlar veya kendilerini nerede var edebilmektedirler? Sorunun cevabı basit; sanal ve kendilerine has mekânlarda var olabilmektedirler. Kendilerine has mekânlardan kasıt ise, kendilerini rahat hissedip mekân tuttukları kafe, bar gibi ve toplumun hoşgörü ile yaklaştığı mekânlardır. İşte biraz olsun nefes aldıkları mekânlar buralardır. Örneğin, Browne ve Lim'in yaptıkları çalışmalardan biri, İngiltere'de bulunan Brighton & Hove şehrinin turizm literatüründe "İngiltere'nin bir numaralı gey tatil yeri" olarak lanse edilmesinin LGBTT popülasyonunu artırdığını ve toplam nüfusun %15-20'si civarında görüldüğünü ve bu oranın Londra'nın %5'lik LGBTT popülasyonundan veya İngiltere'nin genel LGBTT (%8 ila %10 arası) nüfusundan daha fazla olduğunu, LGBTT bireylerin nüfus sayımlarında cinsel kimliklerini tam olarak yansıtamamaları nedeniyle kesin verilere ulaşmanın imkânsızlığını belirtmiştir (akt.Güney vd., 2014: 4).

Asya'da lezbiyen, gey, biseksüel ve transgender (LGBT) hakları dünyanın diğer bölgelerine göre daha sınırlıdır. Eşcinsellik bu kıtanın on bir ülkesinde yasa dışı kabul edilmektedir. Dokuz ülke eşcinsel kişilerin orduda bulunmalarına izin vermektedir. Yalnızca İsrail LGBT kişilere daha fazla hak sağlamaktadır. İslamik rejimlerin bulunduğu Afganistan, İran, Suudi Arabistan ve Yemen'de eşcinsellik yasa dışıdır (ILGA, 2009: 12).

Eşcinsel kişiler ölüm cezasına çarptırılmaktadır. Endonezya, İran İslam Ceza Kanunlarına göre, karşılıklı mutabakata dayalı aynı cinsiyetten kişilerin cinsel aktiviteleri suçlu bulunup, ölüm veya kırbaça cezalandırılmaktadır. Trans ve interseksler homoseksüel olarak ele alınmakta ve buna göre davranılmaktadır. "Tescilli transseksüel" ve uygulanan cinsiyet değiştirme ameliyatına başvurmamış transseksüeller "homoseksüel" olarak tanımakta ve hukuka aykırı kabul edilmektedir. İran'daki davaların, hükümlerin ve infazların ezici bir çoğunluğunun erkek çocukların veya yetişkin erkeklerin "homoseksüel" ilişkisiyle suçlanmalarıyla bağlantılı olduğu rapor edilmiştir (Kara ve Çalık, 2016: 12).

Avrupa ülkeleri ve ABD'deki eşcinsel sayısının, nüfusun %1-10'unu oluşturduğu tahmin edilmektedir. Geylerin oranı ise her ülkede lezbiyenlerden biraz daha yüksektir(akt.Güney, 2014: 4). Dünya genelinde ise erişkin erkek nüfusun %3-4'ünün, kadınların da 1,5-2'sinin yaşamını eşcinsel olarak sürdürdüğü bildirilmektedir (akt.Güney, 2014: 4).

Yukarıdaki duruma göre Avrupa ülkelerinden Hollanda'da eşcinsel evlilik, 1 Nisan 2001'de yasallaştırıldı ve böylece eşcinsel evliliği yasallaştıran dünyanın ilk ülkesi oldu ve akabinde tüm dünyadan eşcinsel çiftlerin evlilik için kapısını çaldığı düğün cenneti haline geldi. 30 Ocak 2003'te Belçika, eşcinsel evliliği yasallaştıran dünyanın ikinci ülkesi oldu (ancak bazı kısıtlamalarla yasallaştırıldı). Özgün olarak Belçika yurtdışında yapılan yasal eşcinsel evliliklere izin verdi. Fakat Ekim 2004'te uygulanan kanunlar, çiftin bir kişisi Belçika'da en az üç ay boyunca yaşaması şartı ile artık herhangi bir eşcinsel çiftte evlenme izni vermektedir (<http://trend.mynet.com/escinsel-evlilikin-yasal-oldugu-ulkeler-hangileri-1056116>, erişim tarihi: 24.02.2018). Avrupa bu öncü ülkelerden sonra birçok ülkede LGBTİ'lere çeşitli haklar tanınmış durumdadır.

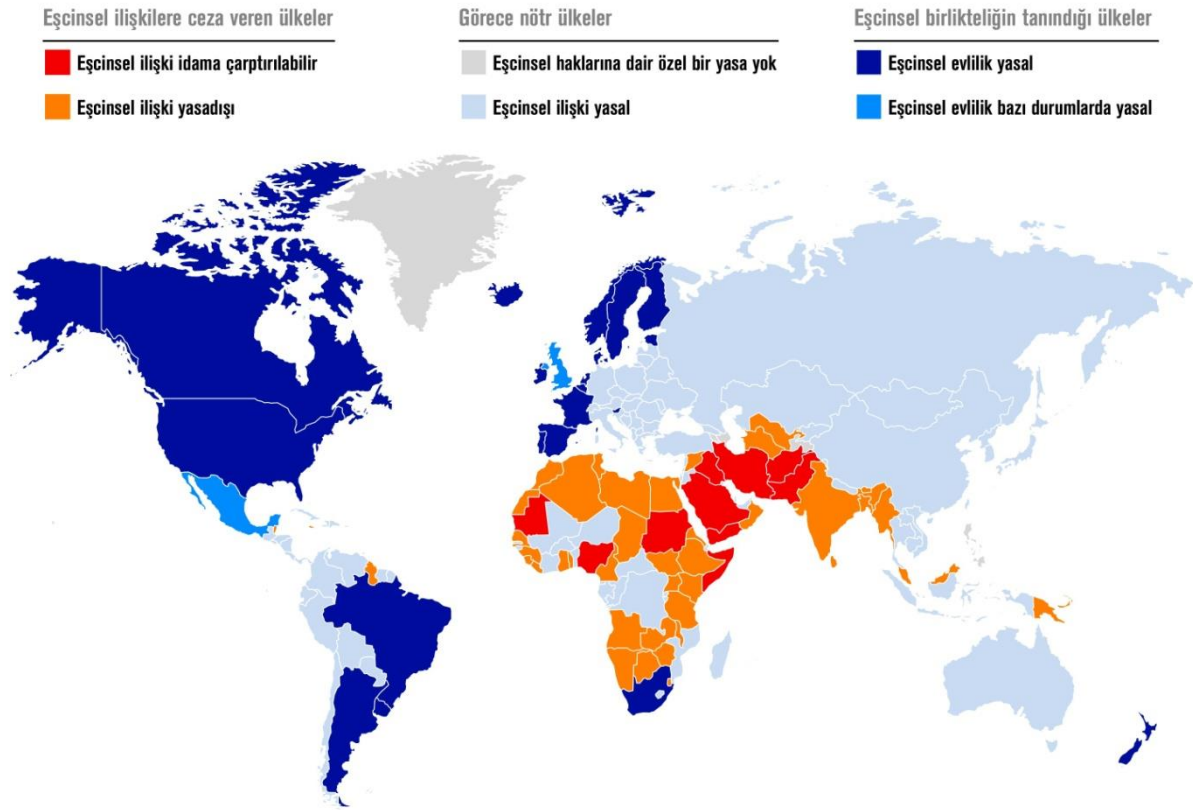
Eşcinsel ilişki içindeki bireylerin hukuki statüsü yaşadıkları yere göre değişiyor. Yalpazenin bir ucunda, eşcinselliği ölümle cezalandıran İran, Moritanya, Suudi Arabistan, Sudan ve Yemen gibi ülkeler, Nijerya ve Somali'nin kimi kesimleri var. Diğer ucundaki ülkelere ise eşcinsel çiftler, heteroseksüel çiftlerle aynı evlilik haklarına sahip durumdadır. Rusya'da 2013'te 18 yaşından küçüklere 'geleneksel olmayan' cinselliğe özendirilmeyi yasaklayan bir kanun geçirmişti. Bununla beraber eşcinsel haklarına göre ülkeleri sınıflandırmak da kolay değil. Kimi ülkelerde eşcinsel ilişkiye ilişkin yasalar çelişiyor, aynı anda eşcinselleri hem koruyan hem cezalandıran yasalar mevcut. Bazı ülkelerde de bölge bölge farklı yasalar uygulanıyor. Bu durum, haritada görülmektedir (Harita 1.1), (http://www.bbc.co.uk/news/special/2014/newsspec_6817/turkish/index.html?v=0.3.500, erişim tarihi: 17.02.2018).

Son 200 yıl içinde, giderek daha fazla ülke eşcinsel evlilikleri suç kapsamına aldı. 1789'daki Fransız Devrimi'nden sonraki dönemde bu süreç, özellikle 1960'lar ve 1970'lerde ivme kazandı. Fakat bazı ülkeler tam tersi yönde ilerliyor, yeni ceza kanunlarını yürürlüğe sokuyor ve mevcut cezaları güçlendiriliyor. Hindistan geçen yıl, eşcinsel sekse ceza uygulayan sömürge döneminde kalma 153 yıllık yasayı yeniden yürürlüğe soktu.

Eşcinsel ilişkinin yasak olduğu Nijerya, yakın bir dönemde eşcinsel evlilikleri, eşcinsel grupları ve kamuya açık yerlerde eşcinsel ilişkiyi yasadışı ilan etti(https://www.bbc.com/turkce/multimedia/2014/02/140217_escinsellik_cizelge, erişim tarihi: 17.02.2014).

Literatürdeki (akt.Güney, 2014:4) eşcinsel nüfus tahminlerinin ortalaması kabul edildiğinde Türkiye'de yaklaşık 1.300.000 erkek; 640.000 kadın eşcinsel olduğu söylenebilir. Trans sayıları hakkındaki en düşük olan tahminine göre (akt.Güney, 2014:4) bir hesaplama yapıldığında da toplam erkek nüfusunda yaklaşık 3800; toplam kadın nüfusunda yaklaşık

1250 olmak üzere Türkiye’de yaklaşık 5050 trans birey olduğu söylenebilir (akt.Güney vd., 2014:4). Görüldüğü gibi bu, görmezden gelinebilecek bir nüfus değildir.

Harita 1.1 Dünyada Eşcinsellere Karşı Tutumlar

Kaynak: <http://www.businessht.com.tr/grafik/haber/1193629-infografik-escinseller-nerede-ozgur> (erişim tarihi: 20.01.2018).

Türkiyeli LGBTİ’ler birçok alanda zorluk yaşamaktadırlar. Yaşadıkları ayrımcı politikalar yüzünden kendilerini istedikleri mekânlar da var edememektedirler. Bunun sonucunda da toplumda istenmeyen veya gözden çıkarılmış alanlarda var olmaktadır.

Yasal ayrımcılıkla ilgili olarak Öner, şunları belirtmiştir;

Türkiye Cumhuriyeti Anayasası’nın, tüm yurttaşları hiçbir ayırım gözetmeksizin yasalar önünde eşit, vazgeçilmez, devredilmez temel hak ve hürriyetlere sahip tanımlamak sureti ile temel hakları garanti altına aldığını belirtmekte ancak, yasalarda LGBTİ’leri cinsel yönelim ve toplumsal cinsiyet kimliğine dayalı ayrımcılığa karşı koruyacak herhangi bir ifade bulunmadığına da dikkat çekmektedir. Türkiye adalet sistemini Avrupa Birliği (AB) standartlarıyla uyumlu hale getirmek amacıyla cinsel yönelim ifadesi anayasaya eklenmeye çalışılmış ancak, başarılı olunamamıştır. Yine aynı amaçla gerçekleştirilen “Ayrımcılıkla Mücadele ve Eşitlik Kurulu Kanun Tasarısı Taslağı” çalışmalarında, ayrımcılık yasağını ele alan maddede cinsiyet, ırk, renk, dil, din, inanç, etnik köken, felsefi ve siyasi görüş, sosyal statü gibi ibarelerin yanına cinsel kimlik de eklenmiştir. Ancak, Nisan 2016’da Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik

Kurumu Kanunu adıyla yasalaşan bu metinde ayrımcılık yasağını düzenleyen maddede cinsel kimlik ifadesinin sonradan kaldırıldığı görülmektedir (Öner, 2015: 83).

LGBTİ'lere yasal bir koruma olmadığı için de toplumda da ayrımcılık anlamında yansımaların olması olağan görülmektedir. Bakıldığı zaman cinsiyetler arasında bile ayrımcılık boyutu değişmektedir.

Türkiye’de yapılmış olan araştırmalara göre kadınlar erkeklere göre eşcinsellere ve biseksüellere karşı daha olumlu tutumlar sergilemektedirler. Ayrıca, eşcinsel/biseksüel bir tanıdığı olan ya da bu kişilerle sosyal ilişkide bulunan bireylerin, daha olumlu tutumlara sahip olduğu da görülmüştür (akt.Şahin ve Bilgiç, 2016: 218). Ancak Türkiye’de eşcinselliğe yönelik toplumsal algının, zaman içinde çokta büyük bir gelişme göstermediği düşünülmektedir. Türkiye’de eşcinselliği engelleyen yasalar yoktur; ancak medeni kanunda da “cinsel yönelim” gibi bir ifade de yer almamaktadır. Eşcinsellik yasal olarak bir suç olmasa da, siyasal iktidarlar eşcinselliği kamusal alanda ya yok saymışlar ya da eşcinsellere karşı düşmanca tavırlar sergilemişlerdir (akt.Şahin ve Bilgiç, 2016: 218).

Yılmaz ve Göçmen’in LGBT kişilerle yaptıkları çalışmada LGBT’ler yaşamlarını idame ettirmeye yönelik en temel alanlarda bile ciddi ayrımcı tutumlara maruz kaldıklarını bildirmişlerdir. Ayrımcılığa uğradığını bildiren LGBT’lerin çoğunluğu ise yasal yollara başvurmadıklarını belirtmişlerdir. Yasal yollara başvurmamalarının en önemli iki sebebi hukuka olan güvensizlikleri ve hukuki süreçlerde özel hayatlarının gizliliğine yeterli özenin gösterilmeyeceğine ilişkin kaygıları olmuştur. Yasal yollara başvuranların çoğunluğu ise tatmin edici bir sonuç elde edemediklerini belirtmişlerdir. Bu sonuçlara göre araştırmacılar Türkiye’de LGBT’lere yönelik yaşamın farklı alanlarında ayrımcılık yapıldığını, ancak bu ayrımcılıkla etkin mücadele etme yollarının ise kısıtlı olduğunu vurgulamışlardır (akt.Şahin ve Bilgiç, 2016: 218).

Cinsel konular dahil toplumsal önyargılar, doğru bilgilendirme olsa bile, çok yavaş ve güç değişir. Üstelik yanlış bilgilerle de pekişmesi daha yaygındır. Yapılan çalışmalarda eğitim düzeyi artışının eşcinsellere yönelik tutumları olumlu etkilediği; dindarlığın ise cinsel önyargıyı arttırdığı görülmüştür. Tanrı’nın verdiği cinsiyete uygun davranmayarak Tanrı’nın kurallarına karşı gelen kişiler olarak algılanan eşcinsellere yönelik olumsuz tutumların beslendiği saptanmıştır (akt.Şahin ve Bilgiç, 2016: 218).

Türkiye’de LGBTİ'lere yönelik Türk Silahlı Kuvvetleri mevzuatı ve Ceza İnfaz mevzuatı dışında yasalarda açıkça ayrımcı bir düzenleme bulunmamaktadır. Ancak mevzuatta yer alan “genel ahlak”, “müstehcenlik”, “Türk Aile Yapısı” gibi muğlak kavramlar LGBTİ'lerin temel haklarının kısıtlanmasında ve engellenmesinde kullanılmaktadır.

Mevzuatta LGBTİ'lere yönelik açık ayrımcılık yer almasa da CYCKİD(cinsel yönelim, cinsiyet kimliği ve interseks durumu) temelli ayrımcılık ve nefretle mücadele konusunda herhangi bir yasal düzenleme ve devletin bu konuda bir sosyal politikası da bulunmamaktadır. Türkiye'deki hâkimler ve hükümet yetkilileri, muğlâk yasal hükümleri LGBTİ yurttaşlara yönelik ayrımcılık yapmak için etkin bir biçimde kullanmaktadır (Kara ve Çalık, 2016: 10).

Avrupa Komisyonu 2015 İlerleme Raporu'nda LGBTİ'lerin temel haklarına saygı gösterilmemesinin ciddi bir endişe kaynağı olmaya devam ettiğini, nefret suçları ve transseksüellere yönelik saldırı ve cinayetlere karşı koruma sağlayan özel bir mevzuat bulunmadığını, transların keyfi para cezaları, ev baskınları ve polis şiddetine maruz kalmaya devam ettiğini belirtmiştir. 2015 İlerleme Raporu'nda ayrıca ayrımcılık yapmama ilkesi, yasal zeminde ve uygulamada yeterince uygulanamamakta olduğunun ve LGBTİ'lerin üçte biri işe erişim, çalışma koşulları ve ücret konusunda ayrımcılıkla karşılaştıklarını ve hukuk sistemine duyulan güvensizlik ve mahremiyetin olası ihlaline ilişkin endişeler nedeniyle hukuki yollara başvurmadıklarının altını çizmiştir (akt.Kara ve Çalık, 2016: 10). Tüm bunların sonucunda ise LGBTİ'ler çalışma hayatlarında çeşitli sıkıntılar yaşayarak hayatlarını rahat idame ettirememektedirler.

Çalışma hayatındaki ayrımcılıkla ilgili olarak Öner'e göre;

Çalışma hakkı, Anayasa'da (49.Madde) her vatandaşa verilmiş bir hak olarak tanımlanmasına rağmen LGBTİ'ler bu haktan özgürce ve hakkaniyetli bir şekilde yararlanamamaktadır. İş Kanunu'nda "eşit davranma ilkesi"ni ele alan 5. maddede ayrımcılığın yasaklandığı durumlar arasında cinsel yönelim ve toplumsal cinsiyet kimliği ibareleri geçmemektedir. Bunun yanı sıra Devlet Memurları Kanunu'nda disiplin cezalarını düzenleyen 125.maddede "Memurluk sıfatı ile bağdaşmayacak nitelik ve derecede yüz kızartıcı ve utanç verici hareketlerde bulunmak" benzeri maddeler üzerinden LGBTİ'lerin cinsel yönelim ve toplumsal cinsiyet kimliği genellikle "ahlaka veya haysiyete aykırı" kabul edilmektedir. Bu, LGBTİ'ler üzerinde disiplin cezası alma ve işini kaybetme baskısı yaratmaktadır. Toplumsal önyargılar nedeniyle iş alanından tamamen dışlanan transların çoğu ise başka bir istihdam alanı bulamadığı için seks işçiliği yapmak zorunda kalmaktadır (Öner, 2015: 84-91).

Ailelerinin kendilerini reddetmesi, göç etmek zorunda kalmaları ve ruhsal nedenler transların ticari seksin önemli bir bileşeni olma nedenleri arasında sayılabilir (Küntay ve Çokar, 2007: 20). Mecburi seks işçiliğine yöneldikten sonra da LGBTİ'ler birçok ağır şartlar içinde yaşamlarını sürdürebilmektedirler. Ayrıca birçok sebepten hapisanelere giren LGBTİ'ler orada da çok sorun yaşamaktadırlar.

Mahpuslara yönelik ayrımcı tutumlar ise Türkiye'de ulusal mevzuatta LGBTİ mahpusların özel ihtiyaçlarına yönelik bir politika olmadığı gibi idari personel ve ceza infaz

memurlarını bu hususta eğitecek bir program da bulunmamaktadır. LGBTİ mahpusların, infaz süresini insan haklarına ve onuruna uygun geçirmelerini sağlayacak koşulların hayata geçirilmesi gerekmektedir (Demirbaş, 2016: 23). Bu kapsamda mahpusların sosyal hizmet ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla ceza infaz kurumları bünyesinde yer alan sosyal servislerde, LGBTİ mahpusların insan hakları ihlalleri ile karşılaşmasını önleyici çalışmalar hayata geçirilebilir.

Ayrımcılığın bir diğer boyutunun da Türk Silahlı Kuvvetlerinde yaşandığını ileri süren Öner, gey ve transların orduya katılma ve bu bireylerin orduda istihdam edilme hakkını engelleyen Türk Silahlı Kuvvetleri (TSK) Sağlık Yeteneği Yönetmeliği'nin yeniden düzenlenmesi gerektiğine dikkat çekmektedir (Öner, 2015: 90). Bu yönetmeliğin ekinde yer alan TSK'da görev yapamayacakların tanımlandığı hastalık ve arızalar listesinde "homoseksüalizm, transvestizm ve diğerleri", bilimsel açıklamalara aykırı biçimde, psikoseksüel bozukluklar olarak tanımlanmaktadır (Öner, 2015: 91).

Türkiye'de eşcinselliği hoş görmeyen yerleşik ahlak anlayışı silahlı kuvvetlere de yansımış ve eşcinsellik ordunun şerefini, saygınlığını ve güvenilirliğini zedelediği gerekçesiyle askerlik alanından dışlanmışlardır. Askerlik hizmetinden dışlananların yaşadığı ayrımcılığın yanı sıra cinsel yönelimi nedeniyle askerlik yapmak istemeyen geylerin yaşadıkları sorunlara da değinmek gerekir. Eşcinselliğini kanıtlamak için kişilerin anal muayeneye zorlanmaları, ilişkinin, fotoğraf ya da video kaydı gibi yöntemlerle ispatı, tıbbi ve hukuki açıdan hatalı süreçler olarak değerlendirilmektedir (Karadağ, 2008: 112-116).

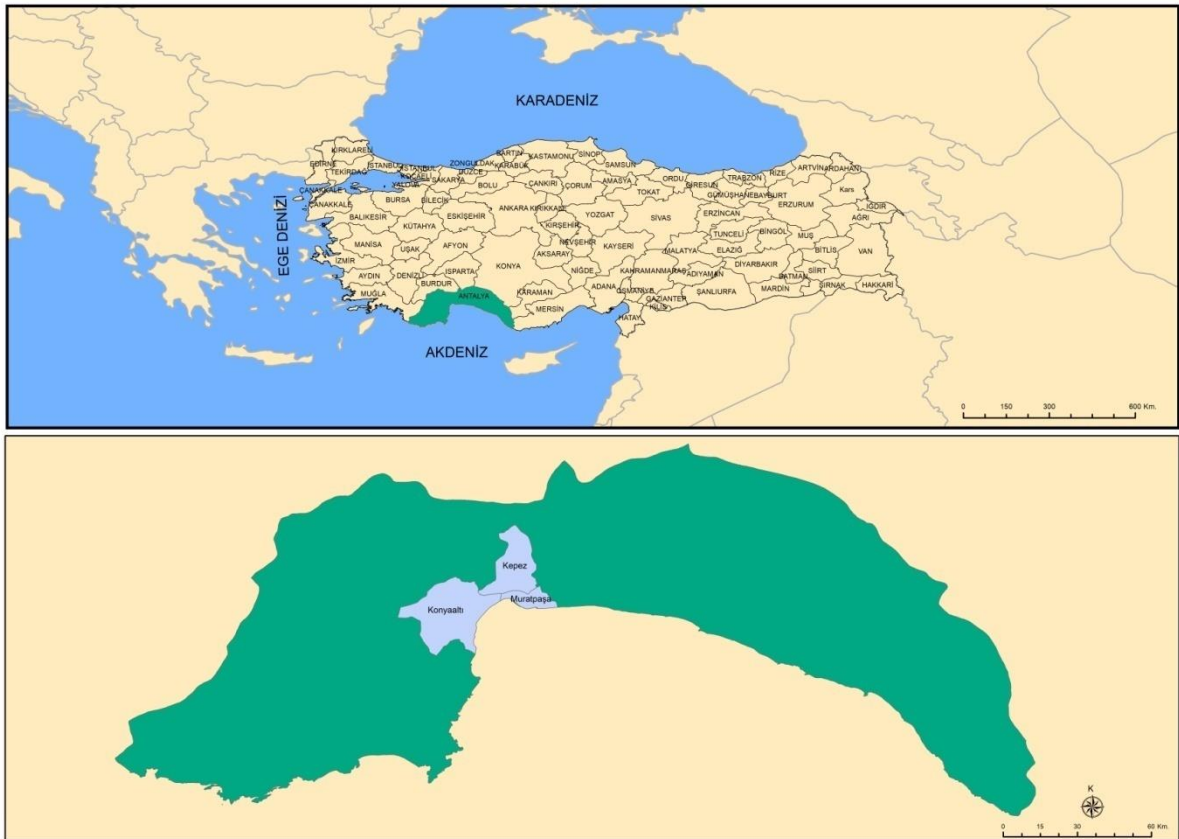
Tüm yaşanan hak ihlalleri sonucunda da Türkiye'deki, LGBTİ'ler her mekânda barınamadıkları sonucu ortaya çıkarabilir. Sonuç olarak da insan hakları ihlallerinin daha az yaşandığı veya hiç yaşanmadığı bir mekânda LGBTİ'ler de istedikleri gibi yaşamlarını sürdürebilir ve bir yere bağlı kalmayıp sınırlılıkları ortadan kalkabilir.

İKİNCİ BÖLÜM

ARAŞTIRMA SAHASININ COĞRAFİ ÖZELLİKLERİ

2.1. Araştırma Sahasının Genel Coğrafya Özellikleri

Araştırma sahası, Antalya ilinin Kepez, Konyaaltı ve Muratpaşa merkez ilçeleri Akdeniz Bölgesinde yer almaktadır. Güneyinde Akdeniz, batısında Muğla, doğusunda Karaman ve Mersin, kuzeyinde ise Burdur, Isparta ve Konya şehirleri yer almaktadır (Harita 2.2). Araştırma sahasını, aşağıda yer alan Antalya ilinin haritasında açık mavi renkle gösterilen Kepez, Konyaaltı ve Muratpaşa merkez ilçeleri oluşturmaktadır.

Harita 2.2 Antalya İlinin Lokasyonu

Antalya ili Akdeniz bölgesinin batı kesiminde yer alır. Doğusu ile Batısı arasında 400 km'den fazla mesafe olan kıyı şeridi ile hemen geride yükselen Toros Dağları kütlesi, Antalya ilinin en karakteristik özelliğidir. Kıyaya paralel uzanan Toros Dağları çoğu yerde denize kadar inerek, kıyı ovalarının oluşumunu engellemektedir. Fiziki faktörlerin sağladığı avantajlardan ötürü kıyı kesiminde 0-250 m arasındaki yükseltilerde yarı tropikal iklim şartları mevcuttur (Erel, 1985: 191). Toros Dağ kütlesinin varlığı Turizm açısından Antalya'yı daha çekici kılabilir. Dağcılık ve kayak turizmi açısından çok önemli konumdadır.

Sonuç olarak turistlerin Antalya'yı ziyaret etmeleriyle Antalya ili kültürel açıdan daha çok etkilenmektedir.

Fiziki coğrafya açısından kalkerlerin geniş alanlar kapladığı Antalya çevresinde karstik şekiller çok ve çeşitlidir. Karstik şekiller yanında bölgede yeraltı karst şekli olan mağaralar da oldukça fazladır. Antalya çevresindeki karstik şekiller arasında mağaralar özel bir önem taşır. Bunlardan bazılarının, tarih öncesi çağlardan, Paleolitikten beri insanlar tarafından barınma yerleri olarak kullanıldığı bilinmektedir (Kayan, 1990: 13). Bunlar da turizm açısından önemi arttırmaktadır.

Antalya bitki örtüsü bakımından da zenginlik göstermektedir. Klimaks özelliğe sahip kızılçam ormanları geniş yer kaplamaktadır. Orman varlığı açısından Türkiye'de ilk sırada Antalya yer almaktadır. Ayrıca maki ve garig gibi çalı çeşitleri de mevcuttur. Endemik bitki türü bakımından da çeşitlilik göstermektedir. Bu kadar bitki çeşitliliğine sahip olmasıyla sadece kum, deniz ve güneş turizm yapılmasından farklı olarak, turizm çeşitliliği sağlanıp daha fazla turist çekilerek Antalya ilinin kültürel anlamda daha fazla etkilenmesine sebep olmaktadır.

Araştırma sahası beşeri coğrafya açısından incelendiğinde Antalya ili 2017 yılı toplam nüfus miktarı 2.364.396 kişidir. Bir önceki yıla göre nüfus oranı %1.54 artış göstermiştir. Antalya ilinin aldığı ve verdiği göç miktarı karşılaştırıldığında net göç hızı artı yönde izlendiği görülmüştür. Bir önceki yılda nüfusa göç ile birlikte 28.426 kişi eklenmiştir (<https://biruni.tuik.gov.tr/medas/?kn=95&locale=tr> Erişim Tarihi: 26.02.2018). Göçün en önemli nedenleri uygun iklim şartları ve turizmden kaynaklı iş imkânları olduğu söylenebilir.

Antalya'da kıyı ovalarında onbinlerce seyirci alan toplanma tesisleri, eski kalıntılar bir zamanlar devamlı yerleşmenin mevcut olduğunu belgeleyen en kesin kanıtlardır. Türkmen boylarının Anadolu'ya gelmeleriyle birlikte تنها olan dağlık sahalar iskân edilmiş, fiziki şartlara son derece uyan göçebe hayvancılık, geleneklerin verdiği ustalıkla sürdürülmüştür (Erdel, 1985: 193). Ayrıca yaylacılık faaliyetleri de önemli bir yer tutmaktadır. Son dönemlerde yaylalardaki etkinlikler içerisinde en başta gelenlerinden biri de geleneksel hale dönüşmüş olan şenlikleridir. Yayla şenlikleri adı altında bu etkinlikler yaylalarının birçoğunda yıllardır sürdürülmektedir. Bu organizasyonlarda yaylaların ürünlerinin tanıtımı yapılır, yağlı pehlivan güreşleri düzenlenir, yerel ve ulusal düzeyde sanatçıların katıldığı konserler verilir, yine etkinlikler süresince Türk kültürünün zengin gelenek ve göreneklerine dair temsiller sergilenir. Bu süreçte pek çok farklı yerleşmeden gelen insanlar kaynaşır, kurulan pazardan alış-verişler yapılır ve böylece Türk kültürünün bir parçası olan yaylacılık faaliyetleri farklı amaçlarla da olsa sürdürülür. Günümüzde çoğunluğu yerel örgütlerin

destekleri ile gerçekleştirilen geleneksel kültürün yaşatılması amaçlayan yayla etkinlikleri artarak, çok sayıda insanın katılmayı arzuladığı birer festivale dönüşmüştür. Bu noktada Antalya’da, Batı Toros yaylaları, fuar, festival ve şenlikleri ile son yıllardadır Türk örf ve adetlerinin sergilendiği en önemli mekânlar olmuştur (Sarı, 2016: 107).

Türkiye’de hem iç turizmin hem de uluslararası turizmin en çok yöneldiği alan kıyılardır ve talebin yoğunlaştığı kıyı kesimleri de yine ülkenin belirli yerlerinde toplanmıştır. Bu alanlar içerisinde yer alan Antalya, Türkiye’de özellikle yabancı turistlerin en fazla tercih ettiği ildir. Antalya’ya olan talebin bu kadar fazla olmasında; tarihi turistik çekicilikleri, doğal güzellikleri, orman örtüsünün kıyıya dek uzanması, temiz kumsalları, güneşlenme süresinin uzun olması gibi faktörler etkilidir Antalya ilinin en önemli doğal çekiciliklerini; plajlar, mağaralar, milli parklar, orman alanları, şelaleler, göller, yaylalar, dağlık alanlar oluşturmaktadır. Bunlar içerisinde en önemli çekiciliği; güneş, deniz ve doğanın uyum içerisinde bulunduğu plajlar oluşturmaktadır. İlin; Lara, Konyaaltı, Kleopatra, Karpuz Kaldıran, Belek, Kundu, Adalar plajları en önemli olanlarıdır. Ayrıca; Kemer, Tekirova, Kumluca, Finike, Demre ve Kaş kıyılarında iyi olanaklı doğal plajlar bulunmaktadır. 2014 yılı Kültür ve Turizm Bakanlığın istatistiklerine göre Antalya; Mavi Bayraklı Plaj (197) ve Marina (6) sayısı en fazla olan ildir. Antalya ilinde karstik yapıdaki alanların geniş yer kaplamasından dolayı mağaralar fazladır ve bu mağaraların bazıları turizme açıktır, bazıları ise halen turizme açılmayı beklemektedir. Karain, Damлатаş, Dim, Beldibi, Altınbeşik ve Kocain mağaraları bunlar içerisinde en önemli olanlardır. Antalya ili; tarihi, arkeolojik ve kültürel değerleri, jeolojik, jeomorfolojik ve hidrolojik yapısı, karstik yer şekilleri, zengin bitki örtüsü ve biyolojik çeşitliliği, farklı özelliklere sahip sulak alanları sayesinde milli parkların fazla olduğu bir konumda bulunmaktadır. Antalya’daki; Beydağları (Olimpos) Sahil Milli Parkı, Koprulu Kanyon Milli Parkı, Termessos (Güllük dağı) Milli Parkı ve Altınbeşik Mağarası Milli Parkı bu bölgeye gelen yerli ve yabancı turistler için alternatif turizm mekânlarını oluşturmaktadır (Kervankıran ve Bulut, 2015: 37).

Sonuç olarak Antalya ili birçok fiziki ve beşeri coğrafi etkilerinden dolayı çokça turist tarafından tercih edilmektedir. Bu durumdan dolayı daha fazla turistin gelmesi farklı kültürlerin Antalya’yı daha fazla etkilemesi söz konusu olabilmektedir. Çalışma alanımız olan Kepez, Konyaaltı ve Muratpaşa merkez ilçelerinin de etkilenmesi söz konusu olmaktadır. Sonuçta kültürel anlamda farklılıklara maruz kalan çalışma alanımızda homofobik tutum ve davranış sergileme oranının düşeceği ön görülmektedir.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM KAVRAMSAL AÇIKLAMALAR

3.1. Tanımlar ve Kavramlar

3.1.1. Toplumsal Cinsiyet

Toplumsal cinsiyet kavramının son zamanlardaki kullanımı, sosyal bilimlerdeki post-modern tartışmalardan yakından etkilenmiştir. Bu tartışmalar çerçevesinde farklılığa, marjinalliğe ve ‘ötekine’ yapılan vurgudan dolayı, toplumsal cinsiyet kavramı önemli analiz birimlerinden biri haline gelmiştir. Toplumsal cinsiyet kavramı “kadın ve erkek arasındaki her türlü sosyal olarak yaratılan farklılığa hitap ettiği gibi, aynı zamanda ‘kadın vücudunu’ ‘erkek vücudundan’ ayıran her türlü ayırmaştırmayı da kapsamaktadır” (akt.Dedeoğlu, 2000: 143). Buradan yola çıkarak, bir toplumda yaşayan kadınların ve erkeklerin yapabilecekleri her şey için toplum tarafından oluşturulan kefeni giyme ya da topluma göre ‘ahlak ilkelerine’ uyma mecburiyetini ortaya çıkardığı durumdur.

Bir başka toplumsal cinsiyet kavramına göre ise; farklı kültürlerde, farklı coğrafyalarda ve farklı tarihsel zamanlarda kadınlara ve erkeklere toplumsal olarak yüklenen roller ve sorumluluklar bütünü ifade eder. Bu tanım, tipik olarak kadınlara ya da erkeklere özellikler ve beceriler ile değişik durumlarda kadın ve erkeklerden genellikle beklenen davranış biçimlerini de içerir. Her iki cinse ait bu tür özellikler; aile, arkadaşlar, söz sahibi kişiler, dini ve öğretilerin yanı sıra okul, işyeri ve basın yayın organlarının etkileri ile şekillenmektedir. Toplumsal cinsiyet kavramı; kadın ve erkeğin toplum içindeki farklı rollerini, sosyal konumlarını, ekonomik ve politik güçlerini yansıtır ve aynı zamanda tüm bunları etkiler (Köylü, 2016: 4).

Iris Marion Young, toplumsal cinsiyet yapılarının iki temel eksenini olduğunu iddia eder;

Bunlar emeğin cinsiyete göre bölünmesi ve normatif heteroseksüelliktir. İşin ve uğraşın toplumsal cinsiyet tarafından yapılandırılması tüm modern toplumların temel bir veçhesidir; bireylerin yaşamları, karşı karşıya kaldıkları baskılar ve fırsatlar açısından uzak erimli sonuçları vardır. Modern toplumlardaki toplumsal cinsiyetlendirilmiş iş bölümünün özü, ‘özel’ ve ‘kamusal’ iş arasındaki bölünmedir. Bu toplumların temel yapısının bir veçhesi, öncelikle özel evlerde, ücretsiz emek olan bakım işidir. Birkaç on yıldan beri kadınlar ve erkeklerin arasındaki iş dağılımında bazı değişiklikler görülse de, bu ücretsiz bakım ve ev idaresi işinin öncelikle kadınlara düştüğü bir gerçektir. Bütün toplumun işleyişi bu işin yapılmasına bağlıdır. Bu işin verildiği kişilerin başka işlere ve etkinliklere ayıracak zamanı ve enerjisi, bu işi pek yapmayanlardan daha azdır. Toplumsal cinsiyetlendirilmiş iş bölümü açıkça sürer çünkü insanlar bakım işi için daha fazla kolektif sorumluluk alacakları, geniş biçimde finanse edilen kamu hizmetlerini organize etmeyi istemez. Günümüz toplumlarında toplumsal

cinsiyet fikrindeki ve ideolojisiindeki birçok önemli değişime rağmen, bu temel iş bölümünde çok fazla değişiklik olmamıştır. Aslında küresel neoliberal ekonomi politikaları bu bölünmeyi ortadan kaldırmak yerine belirginleştirmiştir (Young, 2009: 50-51).

Young toplumsal cinsiyet tanımlamasında şöyle devam eder:

Toplumdaki toplumsal cinsiyet yapılandırmasının ikinci eksenini normatif heteroseksüelliklerdir. Bu yapılandırma, çeşitli kurumsal ve ideolojik olguların heteroseksüel birlikteliklere ayrıcalık tanımasından oluşur. Bunlar çoğu insanın başkalarıyla günlük etkileşimlerinde yaptığı varsayımlar kadar, çoğu meşru kurumun biçimi ve içeriğini, çoğu özel organizasyonun pozisyon ve avantajları dağıtma kural ve politikalarını, eğitim ve ana akım medyanın bu kurumlara uyum sağlayacak bir şekilde yapılandırılmasını içerir. Bu toplumsal olgular birlikte, farklı kadın ve erkeklerin hayatlarında değişik sonuçlar ve bazen de ciddi acılar doğuran ve özgürlüklerine haksız kısıtlamalar getiren yapıları oluşturur. Normatif heteroseksüel sistem, kadınların ve erkeklerin hayatlarını ciddi anlamda kısıtlar; değişik cinsel arzu ve eğilimleri olan bu kişilerin bazılarını, yaşamlarını kendilerine maddi karşılık ve tanınma getireceğine inandıkları bir şekilde uyarlamaya motive eder; diğerlerini de arzularının ve projelerinin uymadığı toplumsal ilişkilerin oyuklarında yaşamlar kurmaya ya da açıkça isyan etmeye sürükler (Young, 2009: 52).

3.1.2. Toplumsal Cinsiyet Rolü

Schmitt'e (akt.Güldü ve Ersoy-Kart, 2009: 102) göre, erkekler ve kadınlar doğuştan gelen ve farklılaşmış cinsiyetlerine özgü psikolojik eğilimlere ve cinsiyet rollerine sahip değildir. Farklı sosyalleşme yaşantıları, sosyal davranışlarda cinsiyet farklılıklarının oluşmasından sorumludur. Erkekler ve kadınlar, başarılı bir rol performansı gösterebilmek adına doğuştan getirdikleri ve zamanla edindikleri özellikleri birleştirmektedirler ki böylece cinsiyete özgü toplumsal roller oluşmaktadır. Toplumdaki hakim düşünceler kısmen değişse bile günümüzün birçok toplumunda, özellikle endüstriyel toplumlarda, roller genel olarak kaynakları sağlayan kişi (erkek) ve evle ilgilenen kişi (kadın) olarak dağılmaktadır (akt.Güldü ve Ersoy-Kart, 2009: 102).

Başka bir görüşe göre de; toplumsal cinsiyet rolü, toplumsal cinsiyetin bir parçasıdır ve kişinin kendisini bir oğlan çocuk/erkek veya kız çocuk/kadın konumunda göstermek için yaptığı ve söylediği şeylerin tümü olarak tanımlanmaktadır. Bireyler arasındaki biyolojik cinsiyet farkı toplumsal bir eşitsizlik yaratmamaktadır. Ancak, kadına ve erkeğe yüklenen toplumsal cinsiyet rolleri ve sorumlulukları bireyler arasında bir eşitsizlik ve ayrımcılığa sebep olmaktadır. Bu, ataerkil toplumdaki cinsiyetçi yaklaşımlardan kaynaklanmaktadır (Köylü, 2016: 4-5).

3.1.3. Biyolojik Cinsiyet

Kaos GL dergisinin yayınladığı tanıma göre:

İki sabit toplumsal cinsiyet kimliği olduğu düşüncesinin ötesine geçmek, bazılarımız için yeni ve baş etmesi güç bir fikirken, bazılarımız için hayatın ta kendisi. “Biyolojik cinsiyet” ve “toplumsal cinsiyet” ayrı, ancak bağlantılı kavramlardır. Biyolojik cinsiyet, genel olarak, bir insanın penis, testisler, vajina, rahim ve benzeri biyolojik özellikleri üzerinden tanımlanır. Bunlar anatomik bakımdan bir kişiyi kadın ya da erkek olarak tanımlayan özelliklerdir. “Toplumsal cinsiyet” ya da tıpta kullanılan terimiyle “cinsellik kimliği” ise çeşitli anlamlarda kullanılır. Bazen “toplumsal cinsiyet” kavramıyla toplumsal cinsiyet rolleri ya da ifadeleri -belli bir zaman döneminde belli bir kültürde “erkeksi” ya da “kadınsı” kabul edilen davranış özellikleri- kastedilir. Bu özellikler, saç şekli ve giyim stilinden, insanların konuşma ya da duygularını ifade etme tarzlarına kadar uzanabilir. “Toplumsal cinsiyet” kavramı, toplumsal cinsiyet kimliğini -erkek, kadın ya da transseksüel olarak kendimize dair içsel algımızı- ifade etmek için de kullanılabilir (Köylü, 2016: 5).

Kaos GL dergisinin bir başka tanımlamasına göre:

Biyolojik cinsiyet insanları genetik, fizyolojik ve biyolojik özellikleri üzerinden “kadın” ya da “erkek” olarak tanımlar. Bu sınıflandırmada biyolojik farklılık temel alınır. Bununla birlikte, toplumsal ilişkiler içinde insanların cinsiyetlerine dayanarak belirlenen konumların ve işbölümünün gerektirdiği rollerin ve sorumlulukların biyolojik cinsiyet ile bir ilgisi yoktur. Bu normlar tamamen toplumsal süreçlerde inşa edilir; zaman içinde ve toplumdan topluma değişirler. Dolayısıyla toplumsal cinsiyet, dinamik bir kavram olarak, belli bir tarihsel dönemde belli bir kültürde erkeksi ya da kadınsı kabul edilen rol ve davranış özellikleri üzerinden tanımlanır. Bu özellikler saç şekli ve giyim stilinden, insanların konuşma ya da duygularını ifade etme tarzlarına ve hatta mesleklerine kadar uzanan büyük bir çeşitlilik gösterir. Ayrıca, toplumsal cinsiyet, “mutlak iki biyolojik/toplumsal cinsiyet kimliği ve tek cinsel yönelim” önyargısının ötesine geçen, farklı cinsel kimlikleri içeren olgulara, yani yaşamın çeşitliliğine ve realitesine dair bir kavramsallaştırmadır. Başka bir deyişle, bu tanımlamada çeşitli cinsel yönelimlerden erkekler, kadınlar veya translar olarak kendimize dair benlik algımızı, dışavurumlarımızı ve deneyimlerimizi ifade eden toplumsal cinsiyet kimliklerimiz kapsanır (Şahin, 2016:10).

3.1.4. Cinsel Yönelim

Cinsel yönelim erkeklere, kadınlara, hem erkeklere hem kadınlara, hiçbir cinsiyete veya daha farklı bir cinsiyete karşı duygusal, romantik veya cinsel çekimi tanımlar. Daha geleneksel anlamda, cinsel yönelimi heteroseksüel, lezbiyen/gey ya da biseksüel olmak anlamında düşünebiliriz. Ancak bazı kişilerin kendilerini asexual olarak tanımladıklarına, ne kadınlara ne de erkeklere karşı ilgi duyduklarına dair kanıtların sayısı giderek artmakta ve kendisini Üçüncü Cins (örneğin Hijralar Hindistan, Bangladeş ve Pakistan’da yasal olarak tanınmışlardır.) olarak tanımlayan kişilere ilgi duyan bireylere karşı farkındalık gelişmektedir;

batıda, bu yönelim transeksüel kişilere çekimi tanımlayan trans-yönelimli kavramıyla ifade edilebilir (Davies, 2012: 1).

Yine başka bir görüşe göre, belli bir cinsiyetteki bireye karşı süregelen duygusal, romantik ve cinsel çekimi ifade eder. Tanımlanmış üç cinsel yönelim ise, kişinin kendi cinsiyetinden birine yönelmesi eşcinsellik, kişinin karşı cinsiyetten birine yönelmesi heteroseksüellik, kişinin her iki cinsiyete yönelmesine ise biseksüellik denir. Cinsel yönelim, duyguları ve kendilik kavramını içerdiği için cinsel davranıştan farklıdır. Bireyler davranışlarıyla cinsel yönelimlerini ifade edebilecekleri gibi etmeyebilirler de (Köylü, 2016: 5-6).

3.1.5. Eşcinsellik

Duygusal/cinsel açıdan hemcinsine ilgi duyan kadın veya erkek. Eşcinsellik uzun yıllar bilim çevreleri de dahil olmak üzere çeşitli gruplar tarafından cinsel kimlik bozukluğu, hastalık, sapıklık gibi olumsuz ifadelerle tanımlanmıştır. 1973 yılında Amerikan Psikiyatri Birliği Ruhsal Bozuklukların Tanı ve İstatistiksel El Kitabı-IV (DSM-IV) kapsamında ve 1992 Dünya Sağlık Örgütü (WHO) Uluslararası Hastalık Sınıflandırması (ICD) kapsamında eşcinselliğin ruhsal bir bozukluk olmadığı kararını almış ve bu kavramı hastalık sınıflandırmalarından çıkartmıştır. Türkiye’de de resmi olarak DSM-IV kullanılmaktadır (Köylü, 2016: 6).

3.1.6. Gey

Kaos GL dergisinin yaptığı tanıma göre:

Erkek eşcinsel. Bu terim, eşcinsel hakları hareketiyle birlikte ortaya çıkmıştır. Bu süreçte, “homoseksüellikten” politik bir kopuş olarak tanımlanmıştır. “Homoseksüel” sözcüğü tıp tarafından tanımlanmış olduğu halde, “gey” sözcüğü aynı cinsten insanların birbirlerine karşı duygusal, cinsel yönelimleriyle yarattıkları varoluşu tanımlamak için eşcinsel bireyler tarafından ortaya konmuştur. Başlangıçta hem kadın hem erkek eşcinselleri kapsayan bir sözcük olmakla beraber, günümüzde sadece erkek eşcinseller kendilerini ifade etmek için kullanılmaktadır; ancak İngilizce’deki karşılığı olan “gay” yurtdışında gündelik konuşmada her iki cinsiyet için de kullanılabilir. Bu sözcüğün Türkçe’ye İngilizce’den olduğu gibi alınması 1980’lere rastlar. 2000’li yıllardan itibaren de şu an kullanılan haliyle, okunduğu gibi yazılmaktadır. İlk kez, 1999’da Türkiyeli Eşcinseller Buluşması sonrasında “gay” sözcüğü, Türkçeleştirilerek “gey” olarak kullanılmaya başlanmıştır. Eylül 2006 tarihinden itibaren Türk Dil Kurumu elektronik sözlüğünde “gey”, erkek eşcinsel olarak tanımlanmaktadır (Şahin, 2016: 7).

3.1.7. Lezbiyen

Kadın eşcinsel. Sözcüğün kökeni, M.Ö. 6. yüzyılda Yunanlı kadın şair Sappho'nun yaşadığı Lesbos (Türkçe adıyla Midilli) adasından gelir (Şahin, 2016: 7).

3.1.8. Biseksüel

Duygusal/cinsel açıdan her iki cinsiyete de ilgi duyan kadın veya erkek. Biseksüel bir kimse her iki cinse de aynı ölçüde ilgi duymayabilir ve bu ilginin derecesi zaman içinde değişebilir. Biseksüellik, aynı anda hem bir kadına hem bir erkeğe ilgi duymak, her iki cinsiyetten iki birey ile aynı anda birlikte olmak anlamına gelmez (Köylü, 2016: 7-8).

3.1.9. Heteroseksüel

Duygusal/cinsel açıdan karşı cinse ilgi duyan kadın veya erkek. Toplumda egemen ve dayatılan bir “norm” olarak herkes heteroseksüel sayıldığından, “çoğunluktaki” heteroseksüel bireyler kendilerini heteroseksüel olarak tanımlamak gereği duymazlar (Köylü, 2016: 8).

3.1.10. Cinsiyet Kimliği

Cinsiyet kimliği, doğumunda atanan cinsiyete uygun düşün veya düşmesin, kişinin duyumsadığı cinsiyetine göre dış görünüşünü veya bedensel işlevlerini giyim kuşam, söz ve davranışlar yoluyla veya tıbbi, cerrahi veya başka yöntemlerle yeniden inşa ederek kendi kişisel cinsiyetini yaşamasını ifade eder (Şahin, 2016: 12).

Bir başka ifadeyle cinsiyet kimliği, kişinin cinsiyetine dair derinden hissettiği içsel ve benliğine dair tecrübesidir; ancak bu, doğumda atanan cinsiyetle aynı olmayabilir. Cinsiyet kimliği, kişinin bedenine ait kişisel duyuma ve serbestçe seçmesi mümkün olduğunda vücut görünümünde ve işlevlerinde tıbbi, cerrahi ve başka yollarla yaptığı değişikliklere işaret eder. Aynı zamanda kişiler kılık kıyafet, konuşma, davranış, hareket ve tavırları aracılığıyla da benimsedikleri cinsiyeti ifade etmektedirler (Şahin, 2016: 12).

3.1.11. Travesti

Dış görünüşüyle ve davranışlarıyla karşı cinse ait olma isteğinde olan kişi. Bu sözcük kişideki transvestizmi ifade eder. Halk arasında travesti dendiğinde daha çok kadın giyimindeki/davranışındaki erkekler akla gelse de, travesti kelimesi aslında hem erkek hem de kadın için geçerlidir; yani erkek giyimindeki/ davranışındaki kadınlar için de kullanılır (Şahin, 2016: 13).

3.1.12. Transseksüel

Kaos GL dergisinin tanımına göre:

Kendisini, doğumunda atanan cinsiyetten farklı, bir deyişle karşı cinsten biri olarak tanımlayan kişidir. Hem erkek hem de kadın için geçerlidir. Kişi, erkek bedeninde olduğu halde kendisini kadın olarak duyumsayabilir; kadın bedeninde olduğu halde kendisini erkek olarak duyumsayabilir. Transseksüel,

derin ve benlik algısı ile bütünleşmiş ruhsal yapı için belirleyici bir sözcüktür. Kişinin davranışlarından çok, iç dünyasında kendisini karşı cinsten biri gibi görmesi, hissetmesidir. Bu yüzden transseksüel kişiler illa dış görünüşlerinden belirlenemez. Çünkü bireyler, kendilerini karşı cinsten hissettiklerini dış görünüşlerine her zaman yansıtmazlar. Transseksüellik cinsiyete dair kimliği, yani “cinsiyet kimliğini” ifade eder; bireylerin cinsel yönelimi ile ilgisi yoktur. Transseksüel bir kişi heteroseksüel, biseksüel veya eşcinsel olabilir. Halk arasında travesti, ameliyatla kadın olmamış, yalnızca dış görünümü ve davranışlarıyla kadın kimliğine bürünenleri; transseksüel ise giyim ve davranışlardan öte ameliyatla kadın olanları tanımlamak için kullanılan yerleşmiş kelimelerdir. Oysa, her iki cinsiyet için de geçerli olmak üzere kişinin cinsiyet geçiş ameliyatı olması ya da olmaması tanımlamada belirleyici özellik olmamalıdır. Kişinin cinsiyet kimliğine dair kendi beyanının esas alınması gerekir (Şahin, 2016: 13).

3.1.13. Trans-Transgender

Doğumda atanan cinsiyetine veya toplumsal cinsiyet ifadesine, benliğinde duyumsadığı ve beyan ettiği cinsiyet kimliği doğrultusunda bir şekilde müdahale eden, tıbbi veya cerrahi müdahale geçirmiş ya da geçirmemiş kişilerin tamamını içerir. İngilizce bir tanımlama olup Türkçe’deki travesti ve transseksüel tanımlamalarının ikisini de kapsar. Yurtdışında ve Türkiye’de bu terim yaygın olarak kullanılmaktadır (Şahin, 2016: 13-14).

3.1.14. İnterseks Durumu

Kaos GL dergisinin tanımına göre:

Bu tanım, kadınlar ve erkekler için “atipik” kabul edilen genital organ veya üreme sistemi ile doğmuş kişileri ifade eder. İnterseks kişiler, mevcut tıbbın kromozomlara, eşeye veya anatomik cinsiyete dayanarak “erkek veya kadın bedeni” saydığı normlara göre sınıflandırılmayan kişilerdir. Bazı intersekslerin üreme organları net bir biçimde erkek veya kadın olarak tanımlanamayabilir ve bunun sonucunda bu kişiler doğum anında kolayca interseks olarak adlandırılırlar. Öte yandan bazı kişilerde bu durum hayatın ilerleyen dönemlerinde, ergenlik çağında, hatta ondan bile sonra gerçekleşebilir; örneğin regl olunmaması ya da bedensel gelişimin doğumda atanmış cinsiyete göre gerçekleşmemesi nedeniyle. Her ne kadar durumlarından ötürü gerçek sağlık sorunlarıyla yüzleşmeseler de, interseksler – sıklıkla bebekken veya çok gençken – fiziksel görünümünün iki cinsiyetten birisiyle örtüşmesi için, kendilerinin aydınlatılmış onamları alınmaksızın, geri dönüşü olmayan tıbbi veya cerrahi tedavilere maruz bırakılırlar. Aynı zamanda sıklıkla önyargılara, damgalanmaya ve ayrımcılığa dayalı insan hakları ihlallerinin mağdurları olurlar. İnterseks durumunu bir cinsel yönelim veya cinsiyet kimliği saymak veya interseksleri trans veya “üçüncü cinsiyet” olarak sınıflandırmak doğru değildir. İnterseks kişiler arasında büyük bir çeşitlilik vardır: Birçok kişi kendisini erkek veya kadın, bazıları ise her ikisi ya da hiçbirisi olarak tanımlar. Benzer şekilde, interseksler heteroseksüel, biseksüel veya eşcinsel olabilirler. Aslına bakılırsa, interseks durumu, “cinsiyet özellikleri açısından çeşitliliklere” sahip bireyleri içine alan bir şemsiye terimdir (Şahin, 2016: 14).

3.1.15. Queer

Queer teori çalışan Jagose'nin tanımına göre:

Queer, bir zamanlar en iyi anlamıyla eşcinselliği ifade eden bir argo, en kötüsüyle homoseksüelliğin aşağılandığı bir kelime olarak kullanılmaktaydı. Son yıllarda bu kavram farklı biçimlerde kullanılmaya başlandı. “Queer” zaman zaman kültürel anlamda marjinal kabul edilen cinsel kimlikleri ortak bir çatı altında birleştiren bir kavram olarak işlev görmekteyken bazen de geleneksel gey ve lezbiyen çalışmalarından doğmuş ve gelişmekte olan bir teori modelini tanımlamaktadır. Queer herhangi bir kimlik kategorisini tanımlayan ya da bir kategori içinde sıkışıp kalmış bir kavram olmadığından bu konuya ilişkin sayısız tartışmada farklı biçimlerde kullanılabilme potansiyeline sahiptir. Queer, “doğal” cinselliğin hiçbir koşulda mümkün olmadığını ortaya koyarak sorunsuz olduğu düşünülen “erkek” ve “kadın” ifadelerinin bile sorgulanmasına sebep olmaktadır. Kimlik politikalarının kaçınılmaz şiddeti ve bu hegemonyada payının olmadığı kabulüyle queer, bir kimliklerden ziyade kimliğin eleştirisidir (Jagose, 2014: 9-11).

3.1.16. Heteronormative

Heteroseksüelliğin tek normal cinsel yönelim olarak görülmesi ve toplumsal değerlerin, kuralların ve politikaların herkes heteroseksüelmiş gibi kabul edilmesi ve dayatılmasıdır. İnsanların heteroseksüel kadınlar ve heteroseksüel erkekler olarak ikiye ayrıldığını, cinsiyete dayalı her türlü ilişkinin ve birlikteliğin sadece ve sadece karşıt cinsiyetten sahip kişiler arasında olabileceğini ve her cinsiyetin kendine özgü değişmez rolleri olduğunu iddia eden inançlar, normlar ve politikalar bütünüdür (Şahin, 2016: 14).

3.1.17. Homofobi

Kaos GL dergisinin yaptığı tanıma göre:

Genel anlamıyla eşcinsellere karşı önyargılı, olumsuz veya düşmanca duygu, tutum ve davranışlar olarak tanımlanır. Homofobi, bireysel bir korku ve irrasyonel bir inanç olmanın çok ötesindedir. Kültür ve anlam sistemleriyle, iktidar yapılarıyla, kurumlarla ve geleneklerle ilişkili bir politik bağlamda oluşan ve onlarla bir arada ele alınması gereken, gruplar arası bir sürece işaret eder. Homofobi, daha bireysel (kişilik, benlik algısı, bilişsel yapılar gibi) süreçlerin de etkilediği, eşcinsellerin ve biseksüellerin bir dış grup olarak kavramsallaştırılması sonucunda oluşan ve belirli stereotiplerin eşlik ettiği bir “gruplar arası ilişki ideolojisi” olarak görülebilir. Homofobik ideoloji, bireysel bir özellik olarak kendiliğinden değil, belirli bir sosyal, politik, kültürel bağlam içinde oluşur. Kültürel ve bireysel koşullara dayalı bütün köklerine rağmen pek çok sosyal psikolog, homofobinin ırkçılık ve cinsiyetçilik bağlantıları içinde anlaşılabilirliğini düşünür. Homofobi bu anlamda cinsiyetçiliğin önemli bir uzantısıdır. Heteroseksüellikten farklı cinsel yönelimlere sahip insanlara karşı şiddet, “insanlığın korunması ve kontrolü” için bir dayatma mekanizması haline gelir (Şahin, 2016: 15).

Cinsel Yönelime Şiddet (SOV), D'Augelli'yle eşleştirilmiş bir terim ve erken ortaya çıkıyor. İlkokulun sonlarına gelindiğinde genç birey heteroseksüelliğin iyi, homoseksüelliğin kötü olduğunu öğreniyor. Cinsiyet rolü prototiplerine uymamak özellikle erkek çocukları için söz konusu bile olamaz. Kendilerini LG olarak gören ve ergenliğe adım atan gençler için ergenlik ergenliğin bir parçası olan hormonların artışı demek, onların yaşlarına uygun romantik davranışları ifade edememesi demek (<http://kaosgl.org/sayfa.php?id=2518> , Erişim Tarihi: 26.02.2018).

3.1.18. Transfobi

Transfobi ise translardan nefret etme, korku duyma, varoluşlarından hoşlanmama benzeri önyargılı, olumsuz veya düşmanca tavır ve tutumları ifade eder. Homofobi gibi transfobi de sık sık bireysel veya kurumsal ayrımcılık, önyargı ve şiddet vakalarıyla sonuçlanır. Yine homofobi gibi transfobi de bireylerde kendiliğinden değil, belirli bir sosyal, politik, kültürel bağlam içinde ortaya çıkar; veya giderilir (Şahin, 2016: 15).

3.1.19. Nefret Suçu

Bir kişiye veya gruba karşı ırk, dil, din, cinsiyet ve cinsel yönelim gibi nedenlerle duyulan önyargıyla işlenen, doğrudan ve dolaylı şiddet içeren suçlar olarak tanımlanabilir. Nefret Suçları literatürde bazen "önyargı suçları" olarak adlandırılmaktadır (Gürler, 2010: 260).

3.1.20. Nefret Söylemi

Avrupa Konseyi Bakanlar Komitesi nefret söylemini, ırkçı nefret, yabancı düşmanlığı, anti-semitizm ve hoşgörüsüzlüğe dayalı diğer nefret biçimlerini yayan, teşvik eden, savunan ya da haklı gösteren her tür ifade biçimi olarak tanımlar (Vardal, 2015: 135).

3.2. LGBTİ, Homofobi ve Mekân

LGBTİ'ler için "Türkiye'de eşcinsel olmak" kalıbı çok kullanılabilmektedir. Burada olduğunuz şey sizin yaşamınızı her anlamda etkileyebilir. Çalışma konusu dahilinde söyleyecek olursak en başta bulunduğunuz mekânı etkileyebilir. Etkilendiğiniz zamanlarda farklı mekânlarda nefes almaya çalışmak için yeni yerler keşfetmek amacıyla zorunlu bir harekete geçersiniz. Bu olaya göç diyoruz. Yaptığınız göç elbette size tam anlamıyla bir çözüm getirmeyebilir çünkü yeni geldiğiniz mekânda var olma şansınızın devam etmesi, oradaki kültüre ve orada bulunan insanların size tepkisine bağlı olabilir. Yani yine sizden bağımsız işler her şey. İşte bu yüzden bu döngü içerisinde sıkışıp kalan eşcinseller için "Türkiye'de eşcinsel olmak" kalıbını kullanmaktayız. Bu yüzden LGBTİ'ler görünür olmaktan kaçınmaktadırlar.

Görünür olmak, ortaya çıkmak, söz almak istesiniz de istemeseniz de bir politik mücadele alanının parçasıdır. Kısacası politik olmadan eşcinsel olamazsınız. Sadece kendi cinsinden biriyle yatan bir kişi olursunuz. Kendi cinsinden biriyle yatan kişi olmakla yetinmek ise, sizi her türlü baskılama sisteminin karşısında silahsız ve savunmasız bırakır (Mungan, 2008: 7-10). LGBTİ'lerin yaşadığı en önemli sorun da bu aslında. Eğer bir mekânda yer edinmiş gizli bir eşcinselseniz sizin için özgür bir mekân vardır. Tabi cinsel ihtiyaçlarınızı da görmezden gelmeniz gerekecek ya da gizli yapacaksınız. Buradaki özgür mekândan kasıt ise daha dar kapsamlı yani heteroseksüellerin mekânı kullandığı gibi kullanabilmek anlamındadır. Hal böyle olunca politik olan eşcinseller yani görünür olan ya da kendi haklarını savunan durumunda olduğunda işler o zaman tersine dönmektedir. Kullanılan mekânlar çok sınırlı hale gelmekte ve yaşam LGBTİ'ler için daha zor hale gelebilmektedir.

Görünürlük konusunu çok kapsamlı bir biçimde ele alan Mungan, LGBTİ'li olanların mekânlarda ve tabi ki yaşamda yer bulabilmeleri için politik olmaları gerektiğinin altını kalın çizgiyle belli etmektedir. Eşcinsellerin görünürlüklerini sadece kafe veya barda rahatça eş bulabilmek için değil, nasıl daha sağlıklı yani daha iyi şartlarda yaşayabileceklerini bulmaları konusunda kullanmaları gerekmektedir. Eğer eşcinseller hakları için mücadelede daha aktif rol alırsa, sadece LGBTİ'ler için özgür mekânlar değil diğer kesimde dışlanmış olarak barınan toplumun parçaları için de bir mekân oluşturabileceklerdir. Bu konuda duyarlı veya eşcinsellerin yanında yer alan heteroseksüellerle beraber çalışma, mücadele etme daha etkili sonuçlar doğurabilir.

İşte bu noktada yani görünür olarak mücadele etme kısmında korkular devreye girmektedir. Mungan'a göre; bakın korkulara her zaman saygım vardır. Korkular aynı zamanda cesaretimizin de kaynağı olabilirler çünkü. Homofobinin bunca yaygın olduğu, zihinlerde ve dilde bunca örgütlendiği, binbir çeşit iktidarı elinde tuttuğu toplumlarda bunu aşmak kolay değildir. Korkular da tıpkı öfkemiz, kızgınlığımız gibi görüntülenebilir duygularımızdır. Ama korkularımız üstüne hayat inşa edersek, hayatımızı kaybederiz. Yaşayan ölülerin hayaletleri haline geliriz (Mungan, 2008: 7-10). LGBTİ'lerin temel yaşadığı sorunlardan biri de korkuları üzerine yaşamlarını şekillendirmeleri ve o korkuların mücadeleye dönüşmesini sağlayamamalarıdır. Aslında mücadele etmek için birçok sebepleri bulunmaktadır. Bunlardan biri de LGBTİ'lere yapılan ayrımcılıklardır. Yapılan en büyük ayrımcılıklardan biri de hukuksal sistemlerin LGBTİ'ler hakkındaki belirsizliğinden dolayı ortaya çıkan olumsuzluklardır.

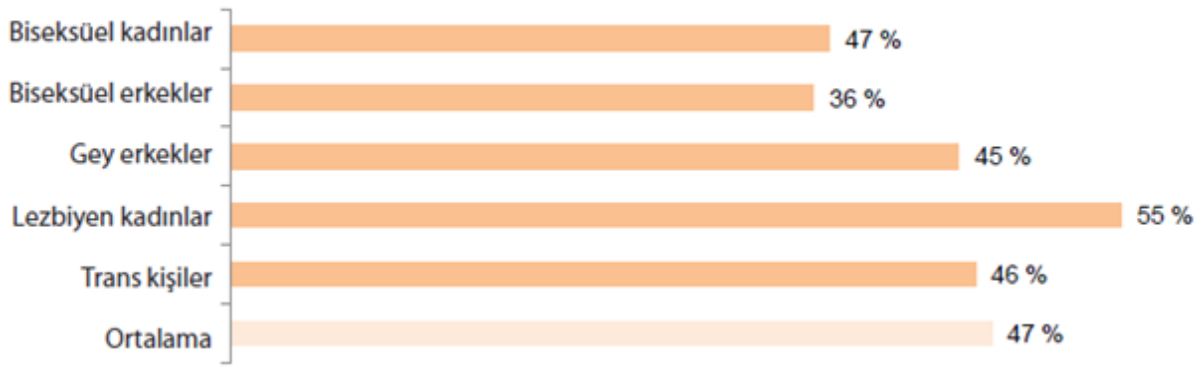
Altıparmak'a göre yapılan ayrımcılık şu şekilde açıklanıyor:

Yetkililer cinsel yönelim, cinsiyet kimliği veya interseks durumu ayrımcılığı olmadığını söylerken aslında cinsel kimlik açısından farklılıkları reddediyorlar. Bunun sonucu olarak da hukuksal alanda bu farklılığı gözetin hiçbir kural bulamıyoruz. Cinsel kimliğin tanınması ve hukuki düzenlemelere konu olması bir yana, salt cinsel kimlik nedeniyle hak kaybına uğrama ve özel kişilerden kaynaklanan saldırıların engellenmesi bile bir hukuki düzenlemenin konusu olamıyor. Örneğin, bir transa yönelik saldırı sonucunda ölüm gerçekleşmişse, bu saldırının arkasındaki saik dikkate alınmadığı için, bu eylem adi bir öldürme eylemi olarak değerlendiriliyor. Dahası, çoğu vakada, heteroseksüel kimliğinin reddedilmesi gerekçesiyle failin mağdur tarafından “haksız şekilde tahrik edildiği”, bu nedenle cezasının hafifletilmesi gerektiği sonucuna ulaşıyor (Altıparmak, 2015: 45-53).

Bu sonuca ulaşılıyor olması daha öncede değindiğimiz hukuk sisteminin LGBTİ hakları bakımından eksikliğinin sonucu LGBTİ’ler aleyhine sonuçlar çıkmasına neden olabilmektedir. Burada yapılması gereken şeylerden biri hukuk sisteminde düzenlemelere gidilip, LGBTİ’leri de bu konu kapsamına dahil etmek olabilir. Avrupa Temel Haklar Ajansının LGBTİ’lerin ayrımcılığa maruz kalması ile ilgili gerçekleştirdiği çalışmaya göre:

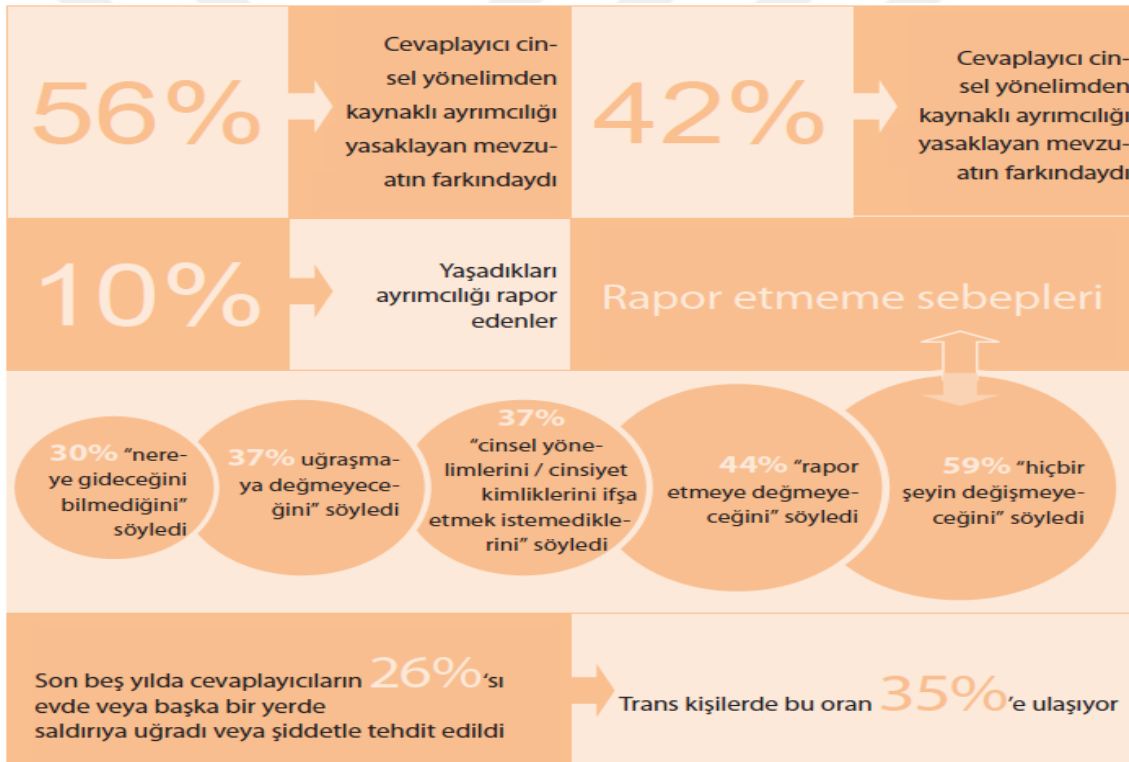
Avrupa Temel Haklar Ajansı Mayıs 2013’te 27 AB Üye Ülkesi’ndeki ve Hırvatistan’daki 93,079 lezbiyen, gey, biseksüel ve trans kişi ile yaşadıkları ayrımcılık, şiddet ve taciz deneyimleri üzerine gerçekleştirdiği bir araştırmayı yayınladı. Anketin sonuçları eşitlik kurumlarının LGBTİ kişilerle ilgili olarak gerçekleştirdiği işlerin belirlenmesinde kavramsal bir temel sundu. Anket interseks bireylere odaklanmadı. Araştırma her ne kadar geniş bir araştırma olsa da, LGBT nüfusunun boyutu ve yüzdesine dair verilen istatistiklerin yetersizliğinden dolayı LGBT bireyleri tam anlamıyla temsil edildiği varsayılmamalıdır. Yine de bu sonuçlar AB bünyesindeki LGBT bireyleri temsil etmiyor olsa da kendi türünde Avrupa’da bugüne kadar toplanmış açık ara en büyük deneysel kanıt olma özelliğine sahiptir. Anketin sonuçları işe alımda, mal ve hizmet sunumunda LGBT kişilerce rapor edilen yüksek seviyede ayrımcılıkları göstermektedir. Özellikle trans kişiler her alanda yüksek seviyede ayrımcılık rapor etmişlerdir. Lezbiyen kadınlar ve biseksüel kadınlar da yüksek düzeyde ayrımcılık bildirmişlerdir (Equinet Avrupa Eşitlik Kurumları Ağı, 2013: 6).

Aşağıda verilen grafikler yapılan araştırmanın sonucunu göstermektedir (Şekil 3.1 ve Şekil 3.2).

Şekil 3.1 Son 12 Ayda Cinsel Yönelimlerinden Dolayı Ayrımcığa veya Tacize Maruz Kaldığını Hisseden Yanıtlayıcılar Grafiği

Kaynak: Equinet Avrupa Eşitlik Kurumları Ağı, 2013.

Şekil 3.2 Equinet Avrupa Eşitlik Kurumları Ağı Araştırmasının Görsel Sonucu

Araştırma, güçlü bir eşit muamele mevzuatına ve bu mevzuatın yürütülebilmesi için yetkin eşitlik kurumlarına ihtiyaç duyulduğunu gösteren yeterli miktarda kanıt sunmaktadır. LGBTİ kişiler yaygın ve her tarafı kaplayan bir ayrımcılık bağlamıyla yüzleşiyor. Bu ayrımcılık işte, okulda, sağlık hizmeti alımında, konaklama arayışında ve dinlence yerlerinde kendini gösteriyor (Equinet Avrupa Eşitlik Kurumları Ağı, 2013: 8). Yaşanılan ayrımcılıkların ve LGBTİ'lere karşı tutumun temeline inecek olursak, toplumun çoğunluğunun muhafazakâr oluşu ayrımcılığı ortaya çıkarabilir. Bu durum sadece ülkemiz

için değil ya da sadece İslam coğrafyası içinde geçerli değildir. Çünkü muhafazakârlık dediğimiz kavram her inanç ve her millet için geçerli olabilmektedir.

Herek, eşcinsellere yönelik negatif tutumları olan bireylerin, muhafazakâr dinsel ideolojiyi onaylamalarının, geleneksel toplumsal cinsiyet normlarına bağlı olmalarının ve buna bağlı kısıtlayıcı tutumlar sergilemelerinin daha muhtemel olduğunu ileri sürmektedir (akt.Ertan, 2010: 8). Başka bir ifadeyle, din ve toplumsal cinsiyet normlarına olan bağlılık, homofobinin ortaya çıkmasına yönelik zemin hazırlayan değişkenlerdir olduğu söylenebilir.

Uygulamalı araştırma sonuçları, bu konudaki araştırma ve teori birikimini doğrulayan sonuçlar ortaya çıkarmaktadır. Muhafazakârlık, demokrat politikalar üretmek ve demokratik politikaları benimsemekle negatif yönde ilişkilidir. Muhafazakârlık; sistemi meşrulaştırma, eşitsizliklerden yana olma, verili düzenin korunması, farklı görüşlerin ifade edilmesine karşı olma, var olan politik düzenin eleştirisiz desteklenmesi, otoriterlik ve homofobiyle ilişkili bir ideolojik bilişsel yapıdır. Sağ politik eğilimler ve dini inancın günlük yaşamda etkisi de muhafazakârlıkla pozitif ilişkilidir (Göregenli, 2015: 13). Buradan çıkan sonuç ise LGBTİ'lere karşı ayrımcılığı yapan grupların daha çok muhafazakâr eğilimde olduğudur. LGBTİ'lerin görünürlüğü ve mekânlarda yer edinebilmeleri de bu tarz eğilimde olan insanlara bağlı olduğu sonucuna ulaşabiliriz.

Homofobinin otoriterlikle ilişkili olduğunu gösteren çok sayıda çalışma, otoriterlik skorları yüksek olan kişilerin, dış grupları geleneksel değerlere bir tehdit olarak algıladıklarını, kendilerini diğerlerine göre daha “ahlaklı” ve “iyi” olarak nitelendirdiklerini göstermektedir. Yapılan çalışmalarda otoriterliğin, önyargı, ayrımcılık ve dış grup üyelerine karşı düşmanlık ile bağlantılı olduğu saptanmıştır (akt.Göregenli, 2015: 13).

Türkiye’de ve diğer ülkelerde yapılan çalışmalar göstermiştir ki bir yerde otorite ve muhafazakârlık hakimse orada homofobi ve ayrımcılık hüküm sürüyor olabilmektedir. Yapılan çalışmalar sonucunda elde edilen verilere bakacak olursak, homofobik tavrın ve ayrımcılığın temel nedeni muhafazakârlık ve otoritenin varlığıdır diyebiliriz. Aslında ülkemiz dışına çıktığımızda, homofobinin ve ayrımcılığın hüküm sürdüğü ülkelerde de otorite ve muhafazakârlık bir şekilde kendini gösterebilmektedir. Yani sorun sadece ülkemiz için geçerli değildir. Tüm bunların sonucunda da yaşanan ayrımcılık sebebiyle, LGBTİ'ler her mekânı kullanamayabilirler. Göregenli LGBTİ'lerin her mekânı kullanamama sebeplerine şöyle devam etmedir:

Kamusal mekânın disipline edilmesi yoluyla; bedenin kontrolü, kamusal alanda bir araya gelme olanaklarının sınırlandırılması/yok edilmesi, dolayısıyla makbul, tekeşli heteroseksüellik dışındaki bütün cinsel kimliklerin görünürlüğünün ortadan kaldırılması amaçlanmaktadır. Cinsel yönelimlerin,

cinsiyet kimliklerinin ve interseks durumunun illegalleştirilmesi; lezbiyenlerin, geylerin, biseksüellerin, transların ve intersekslerin (LGBTİ'ler) varoluşunun söylemsel ve hukuki düzeyde fuhuşla ilişkilendirmesi yoluyla gerçekleşmektedir. LGBTİ kişiler için örgütlenme önündeki engeller yasal düzeyde azalsa da etkinlik alanları giderek sınırlandırılmaktadır. Bunun güncel bir kanıtı, Nisan 2016 itibarıyla Türkiye İnsan Hakları ve Eşitlik Kurumu Yasası'nın cinsel yönelim, cinsiyet kimliği, interseks durumu, cinsiyet ifadesi ve hatta "ve benzeri temeller" ibareleri olmadan yasalaşmasıdır. Cinsel kimlikler ve cinsellik üzerindeki muhafazakâr beden politikaları kadınlar üzerinde de benzer biçimde sürmektedir. LGBTİ'ler için yapılması düşünülen "özel hapisaneler" ile amaçlanan kapatma-ayırma politikaları, kadınları heteroseksüel erkekliğe karşı korumak için önerilen "pembe" otobüs-taksi modelleriyle kendini tekrarlamaktadır. Hizaya getirilmeye çalışılan ayrımcılık, baskı ve şiddet değil, heteroseksüel erkekliğin saldırılarının doğrudan hedefi olanlardır (Göregenli, 2015: 15).

LGBTİ'lere yönelik ayrımcılık ve otoritenin bir diğer yansıdığı alan ise medyadır. Medya sayesinde söylem elde eden toplumlar bunun sonucunda da elde ettiği söylemleri kendi yaşamlarında uygulamaya koyabilmektedir. Van Dijk'e göre de:

Dünyada cereyan eden olayların çoğu hakkında bilgi edinimi ve kanaat oluşumu büyük ölçüde medya tarafından inşa edilen söylemlere dayanır. Dolayısıyla medya formlarından biri olarak gazete dilinin incelenmesi, siyasal, ekonomik, toplumsal ve kültürel iktidarın söylemsel alana uygulanmasını anlamak açısından önemlidir. İktidarın uygulanması için hayati olan nokta, bilgi ve inançların ustaca yönlendirilmesi ve karşıt görüşlerin sansür edilmesi yoluyla toplumsal değer ve düşüncelerin oluşumu üzerinde denetim kurmaktır. İktidar, söylem içinde ve söylem tarafından harekete geçirilip yeniden ve yeniden üretilir. Kitle iletişim medyası sayesinde iktidarın toplum içinde uygulanması ve meşrulaştırması daha da kolaylaştırmıştır (akt.Tokdoğan, 2014: 92).

Foucault'a göre söylemin üretiminin en etkili yolu dışlamadır. İkili ayrımların yaratılmasıyla eşcinseller gibi dezavantajlı grupların sözleri dışlanır, bu insanların gücü ve bilgiyi elinde bulunduran iktidar tarafından "iyileştirilmesi, normalleştirilmesi" gerektiği düşünülür. Bu bireyler "kamuoyunun oluşturduğu ahlaki, psikolojik, kamusal alan içinde tecrit edilirler. Hataları açığa vurulur, herkesin önünde kişilikleri teşhir edilir, kamuda bir küçümseme, tiksinti etkisi yaratırlar (akt.Tokdoğan, 2014: 95). Medyada yaratılan bu tür algılara maruz kalan insanlar da bulundukları mekânda ki LGBTİ'lilere bakışı değişebilir ve LGBTİ'lerin herhangi bir mekânda barınmaları zorlaşabilir. LGBTİ'lerin mekândaki varlığı, birçok etkene bağlı olarak gerçekleşmektedir.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

YÖNTEM

4.1. Çalışmanın Hipotezi

LGBTİ'lerin mekânsal eğilimi toplumun cinsiyetçi bakışına göre şekillenecektir. Homofobinin mekânsal yansıması da LGBTİ'lerin mekânsal eğilimi ile paralellik göstererek, LGBTİ'lerin bulunduğu ve kendini rahat hissettiği mekânlarda homofobik söylem ve davranışlar çok az olacaktır.

4.2. Çalışmanın Amacı

Çalışmanın amaçları, Antalya şehrinde toplumsal anlamda ötekileştirilen, düzenli çalışamayan, rahat gezemeyen kısacası hayatını özgür yaşayamayan LGBTİ'lerin mekâna nasıl etki ettiklerini ve mekânın bu bireyler üzerindeki etkisini açıklamaya çalışmak ve aynı zamanda Antalya ilinde homofobinin mekândaki yansımalarını ölçerek LGBTİ'lerin mekânlardaki yerini bulmaya çalışmaktır. Heteroseksüelliğin egemen olduğu Türkiye'de, bu araştırmayla insanların, LGBTİ'lerin de özgür yaşama haklarının olduğu bilincine ulaşması sağlanmaya çalışılmıştır.

4.3. Çalışmanın Önemi

Tez konusuyla ilgili sadece iki tane yüksek lisans tezi bulunmaktadır. Çalışma alanları ise Sosyal Hizmetler ve Halkla İlişkiler İletişim Bilimleri kapsamındadır. Yapılan bu çalışma Coğrafya alanında bir ilki oluşturmakta olup yeni bir bakış açısı getirmeyi hedeflemektedir. Hatta ele alınan konuların birlikte çalışılması da bir ilk olacaktır. Daha önce mekânla ilgili çok fazla araştırma yapılmış olmasına rağmen bu konu eksik kalmıştır. İşte bu çalışma da coğrafyadaki bu açığı kapatma niyetiyle yapılmıştır. Mekâna farklı bir bakış açısı kazandırmayı hedeflemektedir. Yani mekân herkes içindir amacından yola çıkılmıştır.

4.4. Çalışmanın Araştırma Soruları

LGBTİ'lere karşı tutum ve davranışlar geçmiş ile günümüz arasında farklı mıdır?

LGBTİ'lere karşı tutumları belirleyen etkenler nelerdir?

LGBTİ'ler için mekân kavramı nasıldır?

LGBTİ'lerin mekânsal eğilimi nasıl şekillenmektedir?

Homofobi kendini nasıl gösterir?

Homofobik tutumu belirleyen etmenler nelerdir?

Homofobik tutumla cinsiyet arasındaki ilişki nedir?

Homofobik tutumla eğitim durumu arasındaki ilişki nedir? Homofobik tutumla mekânlar arasındaki ilişki nedir?

Araştırma soruları sorularak, çalışma sonunda bu sorulara cevap aranmaya çalışılacaktır.

4.5. Çalışmanın Sınırlılıkları

Araştırma verileri anket ve görüşme yapabildiğimiz 50 LGBTİ’li kişiye ve homofobik tutumu belirlemek için 4 farklı bölgeden 200 kişiye ulaşılan örneklem grubunu oluşturanların verdikleri bilgiler ile sınırlıdır. Araştırmanın verileri Cinsel Alanda Öteki Olarak Tanımlanan Kentli Nüfusun Alan Kullanımı Anketi ve Eşcinsellik Tutum Ölçeği ile ölçülebilen niteliklerle sınırlıdır.

4.6. Çalışmanın Yöntemi

Çalışma kapsamında kullanılan yöntem ise, LGBTİ’lerin Antalya’da buluşma yerleri olarak kullandıkları mekânlar incelenmiştir. Bu mekânların konumu, çevresindeki kullanımlarla ilişkileri, fiziksel özellikleri ve kullanıcıların özellikleri yerinde gözlem, inceleme ve mekân çalışanlarıyla görüşmeye dayalı olarak saptanmıştır. Ayrıca LGBTİ’ler ile anket yapılarak, nasıl bir mekânda yaşadıkları ve hayal ettikleri mekânın nasıl olması gerektiği düşüncesiyle ilgili analiz yapılmıştır. Yapılan gözlem, görüşme ve anketler literatür desteğiyle zenginleştirilmiştir. Anket, gözlem ve görüşmeler 15.05.2017 ve 15.07.2017 tarihleri arasında yapılmıştır. Çalışmanın ikinci bölümü kapsamında Antalya ilinin Kepez, Muratpaşa ve Konyaaltı merkez ilçelerinde farklı kültürlerden oluşan mekânlardan örneklem alınarak homofobinin mekândaki yansımaları bulabilmek için gözlem, görüşme ve anketler yapılmıştır. Yapılan gözlem, görüşme ve anketler ile bilgi toplanarak, literatür desteğiyle çalışmaya zenginlik kazandırılmaya çalışılmıştır. Anket, gözlem ve görüşmeler 15.07.2017 ve 15.08.2017 tarihleri arasında yapılmıştır.

LGBTİ’lerin mekânsal yönelimlerini belirlemek için Güney vd., (2014: 375) tarafından geliştirilen anketten yararlanılmıştır. Antalya il merkezinde 50 LGBTİ’li ile anket yapılmıştır. Araştırma grubunun homofobik yönelimlerini belirlemek için ise Doğan vd., (2016: 84-90) tarafından geliştirilen “Eşcinsellik Tutum Ölçeği” kullanılmıştır. Eşcinsellik tutum ölçeği anketi Lara, Konyaaltı (Hurma, Gürsu, Altinkum, Arapsuyu ve Toros Semtleri) Muratpaşa (Yüzüncüyıl, Güllük, Şarampol, Doğu Garajı, Işıklar Semtleri) ve Kepez (Karşıyaka, Dokuma, Teomanpaşa, Varsak ve Sütçüler Semtleri) bölgelerinde yapılmıştır. Anketler her bölgede 50 kişiye uygulanmıştır. Anketler, SPSS programı kapsamında bağımsız örneklem t-testi ve tek yönlü anova testi kullanılarak analiz edilip sonuçlar betimlenmiştir. Eşcinsellik Tutum Ölçeğinin bütün maddeleri için Cronbach alfa değeri 0.952 bulunmuş ve kendi içinde tutarlı olduğu saptanmıştır. Sadece 6 sorunun toplam ile arasındaki korelasyon düşük olup bu maddeler çıkarıldığında alfa değerinin 0.954 olduğu belirlenmiştir. Altı

maddenin ölçekten çıkarılmasıyla 56 maddelik ölçek elde edilmiştir. Ölçeğin geçerliğini test etmek amacıyla Hudson-Ricketts Homofobi ölçeği ile karşılaştırılmış ve aralarında kuvvetli bir uyum olduğu saptanmıştır ($r=0.882$, $p<0.001$). Sonuç olarak 56 maddelik Eşcinsellik Tutum Ölçeğinin eşcinsellikle ilgili bilgi ve tutumları geçerli ve güvenilir bir şekilde ölçtüğü ve ilgili araştırmalarda kullanılabileceği düşünülmektedir.

4.7. Araştırmayla İlgili Daha Önce Yapılan Çalışmalar

Araştırmalar sonucunda elde edilen bilgilere göre LGBTİ'lerle ilgili yapılan çalışmalar daha çok toplumdaki yerini belirlemek amacıyla yapıldığı görülmüştür. Vicinus vd.'nin "Tarihten Gizlenenler: Gey ve Lezbiyen Tarihine Yeni Bir Bakış", Sakallı Uğurlu ve Uğurlu'nun "Eşcinsellik ve Eşcinselliğe İlişkin Tutumlar: Önyargı ve Ayrımcılık", Karadağ'ın "Cinsel Azınlıkların Bireysel Hakları" gibi LGBTİ'lerin toplumdaki yeri ve nasıl olması gerektiği konusunda birçok çalışma yapılmıştır. Ancak konuyla ilgili yapılan çalışma sayısı çok sınırlı olduğu görülmüştür. Yapılan en önemli çalışma ise Mimarlık Fakültesi Şehir ve Bölge Planlama Bölümü kapsamında Mercan Efe Güney'in çalışmaları olmuştur. Mercan Efe Güney'in bu alanda yapmış olduğu en önemli çalışma ise 2014 yılında yapılan "Cinsel Alanda Öteki Olarak Tanımlanan Nüfusun Kentsel Alan Kullanımı" adlı araştırması olmuştur. Güney bu çalışmada Ankara ve İzmir'deki LGBTİ'lerin yaşadıkları alanları tanımlamış ve şuan bulundukları mekânlarda yer edinme etkenlerini kapsamlı bir anket ve görüşme yöntemleriyle araştırmıştır. Güney'in bu alanda birçok makale ve bildirisi de bulunmaktadır.

Araştırma sonucu elde edilen bilgilere göre homofobi alanında birçok çalışma yapıldığı görülmüştür. Bu alanda Kaos GL Dergisinin "Türkiye'de LGBTT Hareketinin Tarihi Heteroseksizme Karşı Gökkuşağı Antihomofobi 3", Şah'ın "Eşcinselliğe, Biseksüelliğe ve Transseksüelliğe İlişkin Tanımlamaların Homofobi ve LGBT Bireylerle Tanışıklık Düzeyi İle İlişkisi" gibi çalışmalar yapılmıştır. Ancak homofobinin mekândaki karşılığı daha önce araştırma konusu olmadığı gibi Coğrafya Bilimi alanında da bir ilk olduğu görülmüştür.

BEŞİNCİ BÖLÜM

BULGULAR VE ANALİZ

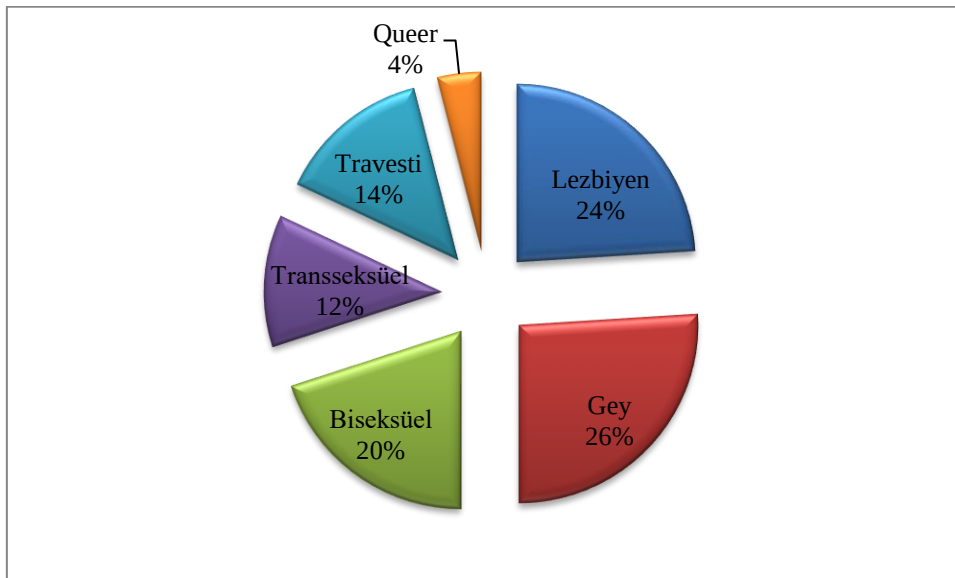
5.1. LGBTİ Bireylerinin Mekân Seçimi

5.1.1. Cinsel Yönelimler

Yapılan çalışmanın verilerine göre, toplamda ankete katılan 50 LGBTİ arasında 13 gey, 12 lezbiyen, 10 biseksüel, 6 transseksüel, 7 travesti ve 2 queer yer almaktadır (Şekil 5.3). Bu bağlamda nerdeyse tüm cinsel yönelimleri kapsayacak şekilde anket yapılmıştır. Anket yapacak LGBTİ'leri bulma konusunda çok zorlanmış olsak da yapılmış olunan anket sayısı yetersiz gibi görünebilir. Ancak ulaşılan bu sayıdan kapsayıcı bilgi alındığı düşünülmektedir. Şöyle ki, 50 kişiye ulaşıldı ama ulaşılan LGBTİ'lerin gözlem, tecrübeleri ve diğer arkadaşlıkları sayesinde LGBTİ'lerin hangi mekânlarda daha çok yer aldığı ortaya koyulmaya çalışılmıştır. Bu anlamda Antalya şehir merkezi için kapsayıcı ve objektif bir anket çalışması yapılmaya çalışılmıştır. Elde edilen bulgulara göre aşağıda yer alan tabloda, ankete katılanlar içinden Lezbiyen, Gey ve Biseksüel cinsel yönelimlerin çoğunluğu oluşturduğu görülmektedir (Tablo 5.1).

Tablo 5.1 LGBTİ'lerin Kendi İçinde Dağılımı

Cinsel Yönelimler	Lezbiyen	Gey	Biseksüel	Transseksüel	Travesti	Queer
Kişi Sayısı	12	13	10	6	7	2

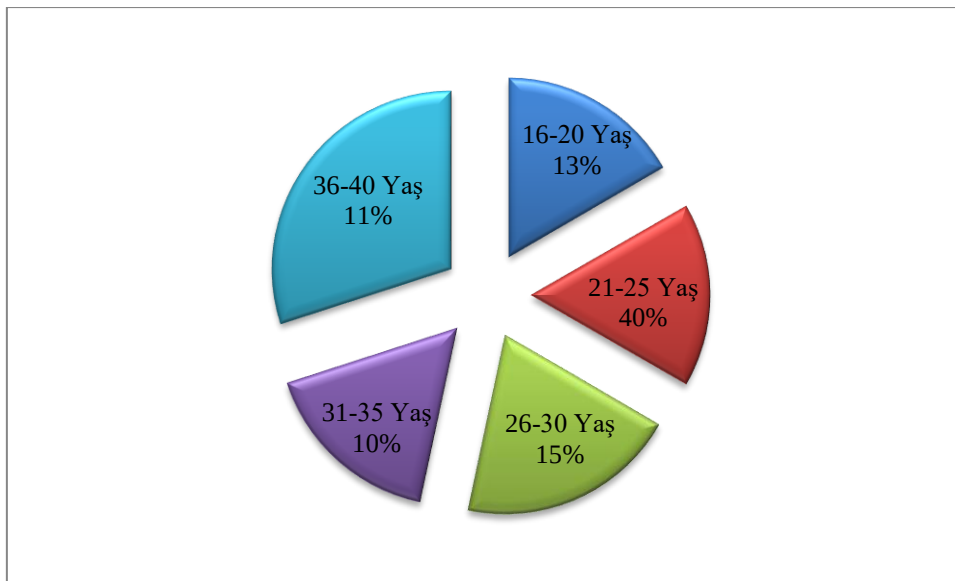
Şekil 5.3 LGBTİ'lerin Kendi İçinde Dağılımı

5.1.2. Yaş Aralıkları

Ankete katılan LGBTİ'lerin daha çok % 40 oran ile 21-25 yaş arasında olan genç yetişkinleri kapsadığı görülmektedir (Tablo 5.2). 21-25 yaş grubundan sonra gelen diğer büyük yaş grubu ise % 15 oran ile 26-30 yaş arasını kapsamaktadır (Şekil 5.4). Ankete katılan genç nüfusun fazla olması ile ortaya çıkan sonuç, yaş seviyesi ilerledikçe LGBTİ'lerin kendilerini açığa çıkarma olasılığı azalıyor sonucuna ulaşılabilir. Çünkü gençler daha cesur olabilmekte ve toplumun kalıplaşmış ahlaki değerlerini rahatlıkla kırabilmektedirler. Yaşlar ilerleyince de toplumun LGBTİ'lere bakış açısından dolayı, cinsel yönelimlerini gizleme eğilimine girmektedirler. Yaşlı nüfusun kendilerini gizli tutmalarının en önemli nedeni ahlaki değerlerle büyümeleri ve geleneksel yapılara sahip olmaları olabilir. Grafikten ortaya çıkan sonuç “normal” yaşantıdan çok farklı bir sonuç çıkartabilir. Ancak bunu öğrenmemiz de çok da mümkün olmamaktadır. Tabi orta yaş ve yaşlı nüfus kendilerini açığa çıkarırsa durumlar değişir, daha gerçekçi bir sonuç bulabiliriz. Şuan için zor olsa da bu gençler yaşları ilerledikçe şimdi ki yaşlı kişilerin yerini aldıklarında grafik tamamen değişeceği ön görülmektedir. Grafiğin 20 yıl sonraki hali ise daha gerçeği yansıtacağı düşüncesiyle tahmini olarak bir şey söylemek gerekirse, pasta dilimleri birbirine oldukça yakın olacaktır.

Tablo 5.2 LGBTİ'lerin Yaşa Göre Dağılımı

Yaş Grubu	16-20	21-25	26-30	31-35	36-40	41-45
LGBTİ Sayısı	7	21	8	5	6	6

Şekil 5.4 LGBTİ'lerin Yaşa Göre Dağılımı

5.1.3. Eğitim Durumları

Ankete katılan LGBTİ'ler eğitim durumlarına göre ayrıldığında ise % 30'luk oranla en fazla üniversite mezunu yer almaktadır (Tablo 5.3). Daha sonra gelen % 28 oranı ile lise grubu mezunlarıdır. Ankete katılanlar içinden en az paya sahip olan grup % 4 oranı ile yüksek lisans mezunu olanlardır (Şekil 5.5). Burada belirtilmesi gereken önemli nokta ise LGBTİ'lerden transseksüel ve travestiler lise mezunu grubun neredeyse tamamını oluşturuyor olmasıdır. Bunun en önemli nedeni ise daha öncede belirtildiği gibi seks işçiliğine erken yaşlarda zorla veya mecbur kalınarak başlanmış olmalarındandır. Burada zorladan kasıt, toplumsal baskıların dış görünüşlerinden dolayı transseksüeller ve travestiler üzerinde daha fazla olması sonucu herhangi bir işte tutunamamalarına neden oluşudur. Eğitim durumu dağılımında % 22'lik oranı üniversite öğrencileri tarafından oluşmaktadır. Yapılan görüşmeler sonucunda ortaya çıkan önemli bulgulardan biri de eğitim kurumlarında cinsel kimlik derslerinin okutulması isteğidir. Bu isteğin sebebi ise, cinsel kimlik eğitimi küçük yaşlarda verilirse, norm sapkınlığına veya ön yargıya sahip insanlardan yoksun mekânların oluşabileceği ihtimalinin olmasıdır. İstekleri bu doğrultuda olunca buradan şu sonucu çıkarabiliriz; homofobi veya cinsiyetçilik çok küçük yaşlarda çocuklarımıza aşılıyor olabileceğidir. Gerçekten de kimse doğuştan ırkçı, cinsiyetçi veya homofobik tavırlar sergileme eğilimi ile dünyaya gelmiyor. Bunların hepsini aile ve toplum aşıyor. Yapılan görüşmelerde LGBTİ'lerin erken yaşta cinsel kimlik ve homofobi ile ilgili derslerin verilmesini istemelerinin nedenleri daha iyi anlaşılmaktadır.

Bu konu da çok iyi bir örnek olan Ayan'ın (2016: 3) ortaklığında çıkan "LGBTİ Hakları için Eğitim Stratejileri: Sahadan Anlatılar ve Gözlemler" raporu öğrencilerin, öğretmenlerin, aktivistlerin ve uzmanların/akademisyenlerin katılımıyla deneyimler üzerinden eğitim sisteminin heteroseksist çarkları arasında ayrımcılığa uğrayan LGBTİ öğrencilerin durumuna dikkat çekiyor. Öğrenci, öğretmen ve veli anlatıları okullarda pek çok etiketin yaygın olarak kullanıldığını gösteriyor. 'Lezboş', 'yumuşak', 'ibne', 'sapık', 'aykırı' bu etiketlerden bazıları. Doğrudan belli bir öğrenciye yönelik olmayan, LGBTİ kimliğinin kendisini aşağılayan ifadeler de sıklıkla rastlanıyor. Öğretmen sınıfı sessizliğe çağırdığında bir gencin "Konuşan top olsun," demesi gibi. Kek yapıp öğretmenler odasına getiren bir oğlan çocuğunun öğretmenler arasında "ilginç" bulunması veya bir LGBTİ öğrenci hakkında öğretmenler arasında "kibar çocuk" diye konuşulması da paylaşılan örnekler arasında.

Güner LGBTİ'lerin eğitim sürecini şöyle aktarmaktadır:

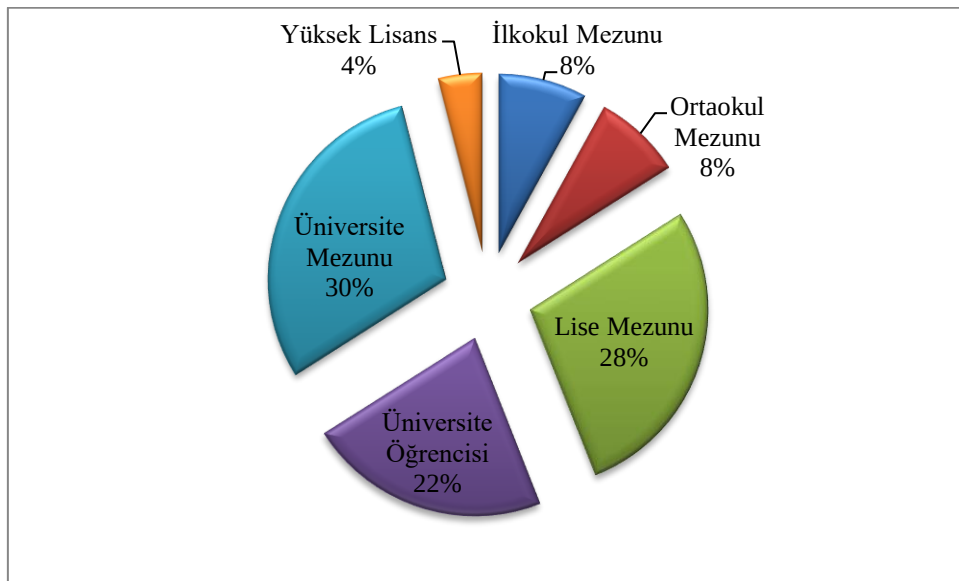
Cinsel yönelimin ve cinsiyet kimliğine ilişkin farkındalığın geliştiği dönem eğitim sürecine denk geliyor. Ve eğitim ortamının heteronormatif yapısı, eğitimcilerin, okul idaresinin ve rehberlik

servislerinin homofobik tutum ve davranışları, akran zorbalığı eşcinsel, biseksüel ve transların eğitim hakkına erişimin önünde bir engele dönüşüyor. Müfredatın heteroseksüellik dışında cinsel yönelim ve kimlikleri görmezden gelmesi ve disiplin yönetmelikleriyle eşcinsel davranışın cezalandırılıyor olması da eğitim hakkına erişimin önünde ciddi bir engele dönüşüyor ki özellikle Türkiye’de trans kadınların eğitim hakkına erişimin önünde ciddi engeller bulunmaktadır. Eğitim hakkı doğrudan çalışma hakkıyla ilgili olduğu içinde beraberinde çalışma hayatındaki ihlalleri, istediği mesleği seçememeden başlayan ve zorunlu seks işçiliğine yönelen bir süreci başlatmaktadır. Burada şunu belirtmekte fayda var, toplumsal cinsiyet rollerine uymayan çocuklar, “eşcinsel” olduğu varsayımı ile “sorun” olarak algılanıp, rehber öğretmenlere yönlendirilmekte. Toplumsal cinsiyet rollerine uymayan çocuklar, sınıf öğretmeni, okul idaresi ya da rehberlik servisi tarafından ailesine ifşa edilebilmekte. Eğitim herkesin “heteroseksüel” olduğu varsayımı üzerinden yapılmakta, çocuklar cinsel sağlık ve cinsel gelişim bilgilerine erişememekte. Çocuğu homofobik ve transfobik tutum ve davranışlara karşı koruyacak mekanizmaların olmaması çocuğu savunmasız bırakmakta. Akran zorbalığına karşın sınıf öğretmenleri ve rehber öğretmenler etkili bir çözüm üretememekteler (Güner, 2015: 29).

Güner’in söz ettiği gibi, yukarıda ayrıntıları verilen rapor ve yapılan anket, görüşme sonuçlarının birbirleriyle paralellik gösterdiği ortaya çıkmıştır. Sonuç olarak üniversite mezunu oranı %30 olsa da bu oranın daha fazla olmamasının nedenlerinden bazıları da Güner’in düşünceleri olabilir.

Tablo 5.3 LGBTİ’lerin Eğitim Durumuna Göre Dağılımı

Eğitim Durumları	İlkokul Mezunu	Ortaokul Mezunu	Lise Mezunu	Üniversite Öğrencisi	Üniversite Mezunu	Yüksek Lisans
LGBTİ Sayısı	4	4	14	11	15	2

Şekil 5.5 LGBTİ'lerin Eğitim Durumuna Göre Dağılımı

5.1.4. İş ve Gelir Durumları

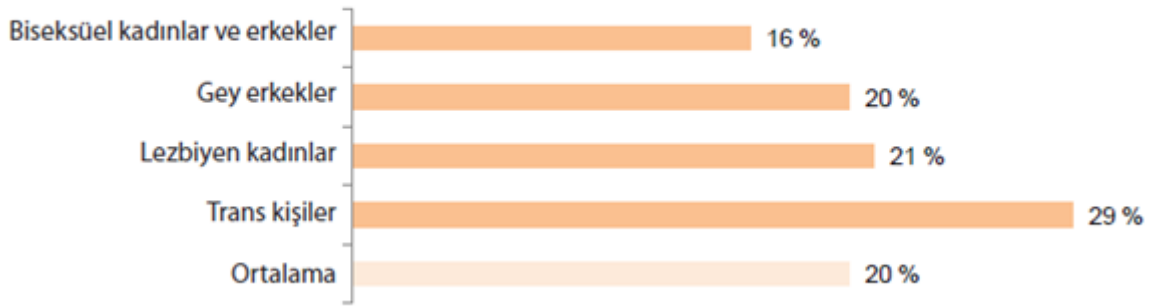
Ankete katılan LGBTİ'ler, Antalya ilinde daha çok % 26 oran ile seks işçiliği yaptığı sonucuna ulaşılmıştır. Daha sonra ise % 15 oran ile turizm sektöründe çalışanlar gelmektedir (Şekil 5.7). LGBTİ'ler en az % 2 oran ile inşaat sektöründe çalıştığı ortaya çıkarılmıştır (Tablo 5.4). Bu durumun nedeni de kibar ve kırılğan yapıya sahip olmaları olabilir. Daha öncede söz edildiği gibi seks işçilerin tamamı transseksüel ve travestilerden oluşmaktadır. Gelir durumunun yüksek olduğu meslek grupları ise turizmciler ve seks işçiliği yapanlar olduğu ortaya çıkmıştır (Şekil 5.8). Ayrıca öğrencilik durumundan dolayı para kazanamayan, geçimini sağlamaya çalışanların part time iş yaptıkları ortaya çıkmıştır. Ankete katılanlardan % 13'ü ise hiçbir işle uğraşmayan işsiz grubunda yer alarak, geçimlerini ailesiyle devam ettirmektedirler. Grafikler incelendiğinde LGBTİ'lerin % 24'lük oran ile 0-750 lira arasında para kazandıkları ortaya çıkmıştır. Burada ortaya çıkan durum ise, bu bölümü yukarıda belirtilen part time işle uğraşanların ve işsiz grubun olduğu en büyük kısmın oluşturduğu gerçeğidir. Yüksek gelire sahip LGBTİ'ler içinde yapılan iş ise genelde seks işçiliğidir. Seks işçiliğini yapanlar da translar ve travestilerdir. Ancak azda olsa iş yeri sahibi LGBTİ'ler de yer almakta ve gelirlerine yansımaktadır. Daha sonra % 24 oran ile 4501-7500 lira kazanan LGBTİ'ler gelmektedir. En az orana sahip grup ise % 6 ile 751-1050 lira geliri olanlardır. % 8'lik orana sahip olan 10000 liradan fazla kazanan LGBTİ'lerin nedeysse tamamını Travestiler oluşturmaktadır. Gelir kaynaklarını ise seks işçiliği oluşturmaktadır.

Çalışma yaşamı içerisinde birçok dezavantajlı grup farklı ayrımcılık türleriyle karşı karşıya kalabilmektedir (Şekil 5.6). Kadınlar, etnik ve ulusal azınlıklar, engelliler, dini ve cinsel azınlıklar ayrımcılığa maruz kalan bu dezavantajlı grupların bazılarıdır. Her bir grubun maruz kaldığı ayrımcılık türleri kendi içinde çeşitlilik gösterebilmektedir (akt.Güler, 2016: 70).

LGBTİ bireyler çalışma yaşamı içerisinde; iş arama, işe girme, çalışılan süre boyunca ve işten ayrılma süreçlerinde, yükselme ve ücret politikalarında çeşitli ayrımcı uygulamalarla karşı karşıya kalabilmektedirler. Bu durum LGBTİ bireylerin karşılaştıkları ayrımcı uygulamaların çok daha görünür bir boyutunu oluşturmaktadır. LGBTİ bireyler, dışlama, mobbing, taciz, homofobi, transfobi gibi uygulamalarla da çalışma yaşamı içinde sıklıkla karşı karşıya kalmaktadırlar (akt.Güler, 2016: 70).

Çalışma hayatı, eşcinsel, biseksüel ve transların en fazla ayrımcılığa maruz kaldığı alanlardan biri olmasına rağmen, ayrımcılığın en az görünür olduğu alanların başında yer alıyor. Çalışma hayatında cinsel yönelim ve cinsiyet kimliği ayrımcılığına maruz kalacakları endişesiyle insanlar cinsel yönelimlerini ve cinsiyet kimliğini ifade edememekte ve gizlenmek

zorunda kalmaktalar. Cinsel yönelimleri nedeniyle çalışma hayatında ayrımcılığa uğradıklarında da aynı sektör içerisinde de ifşa olacakları endişesiyle haklarını arayamamakta, eksik istihdam sorunuyla karşı karşıya kalmaktalar. Trans kadınlar özellikle eğitim hayatında yaşadıkları ayrımcılık sonrasında, zorunlu seks işçiliğine yönlendiriliyor. Kamuda çalışan trans kadın ve erkekler de cinsiyet geçiş sürecinde ayrımcılığa uğrayabiliyor (Güner, 2015: 29). Genel anlamda baktığımızda ise LGBTİ'ler iş bulma sıkıntısı çekmekte ve bu durumun özellikle translar ve travestiler için geçerli olduğu düşünülmektedir. Kendini açık etmeyen lezbiyen, gey, biseksüel olanlar daha rahat iş bulabilmekteler. Ancak kendilerini açıkladıkları zaman ya da LGBTİ'li oldukları anlaşılnca işlerinden kovulmakta, hakarete, tacize uğradıkları görülmektedir. Bu yüzden LGBTİ'ler bir işte çalışamamakta veya seks işçiliğine itildiği düşünülmektedir.

Şekil 5.6 İşe Alımda ayrımcılığa Maruz Kaldığını Belirten Yanıtlayıcıların Yüzdesi

Kaynak: Equinet Avrupa Eşitlik Kurumları Ağı, 2013. AB Üyesi Ülkeler İçin.

2015 yılında yapılan bir araştırmaya göre, ayrımcılık daha çok iş görüşmeleri sırasında yaşanmaktadır. Katılımcılarımızın bazıları, cinsel yönelimlerinin veya cinsiyet kimliklerinin işe alınmama nedeni olabileceğini düşünerek, ya da bazı davranışlardan algılayarak, gizleme gereği duyduklarını belirtmişlerdir. “LGBTİ çalışanların daha iyi çalıştığına” dair olumlu geribildirimler aldığını belirten az sayıda deneyim de ifade edilmiştir. Genel olarak, iş başvurusu sürecinin ilan bölümünde “formel” bir ayrımcılık ile karşılaşmadığı ancak çalışanların büyük çoğunluğunun kimliğini gizli tutmayı tercih ettiği söylenebilir (Serdengeçti ve Göregenli, 2015: 17). Serdengeçti ve Göregenli’nin söz ettiği gibi bizimde yaptığımız görüşmeler sonucunda LGBTİ’lerin birçoğu cinsel yönelimini gizlemekte ve bu şekilde işe başlamaktadırlar. Ya da genelde translar için zor olan iş başvuru süreci olumsuz sonuçlanarak seks işçiliğine itilmektedir.

Çalışma yaşamında cinsel yönelim temelli ayrımcılık ve LGBT bireylerin çalışma hakları, halen Türkiye sosyal politika disiplininin zayıf olduğu alanlardandır. Alana ilişkin bu

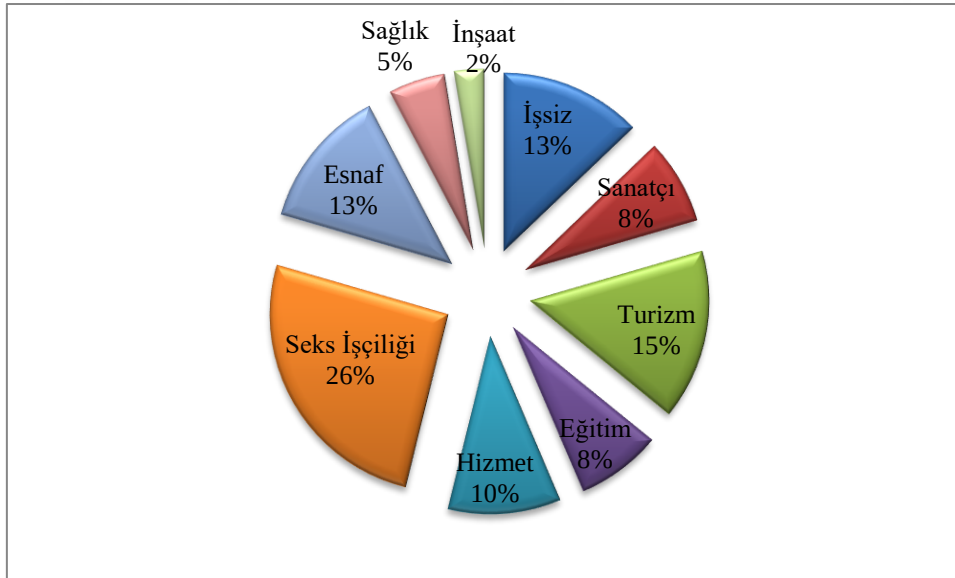
sınırlı katkı, konunun disiplin açısından tali olduğu anlamına gelmemektedir. İstihdamda LGBT bireylere yönelik ayrımcılık önemli bir sosyal refah sorunudur ve toplum barışı için görmezden gelinmeden çözüm yolları bulunmalıdır (Doğan, 2015: 59).

Tablo 5.4 LGBTİ'lerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

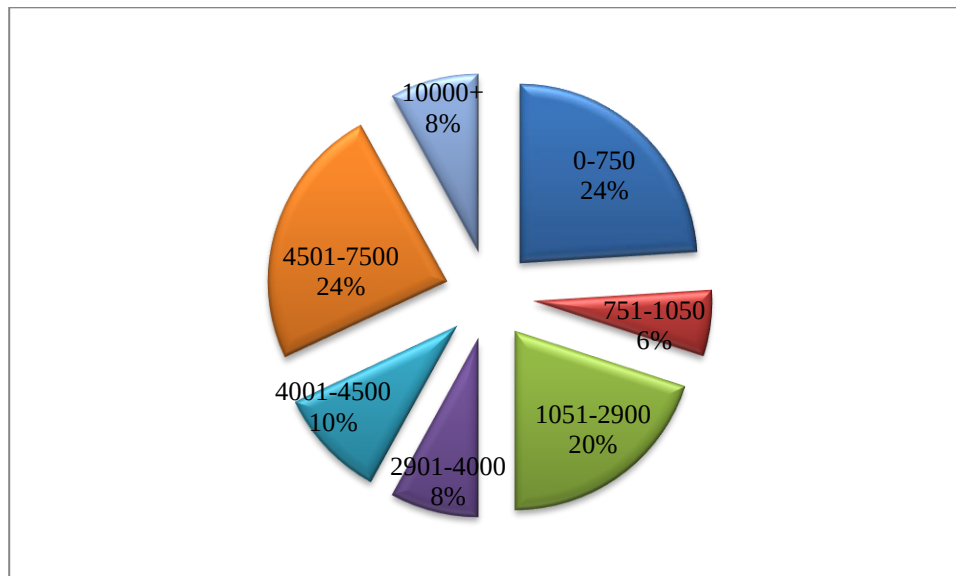
Meslek Grupları	İşsiz	Sanatçı	Turizm	Eğitim	Hizmet	Seks İşçiliği	Esnaf	Sağlık	İnşaat
LGBTİ Sayısı	5	3	6	3	4	10	5	2	1

Tablo 5.5 LGBTİ'lerin Gelir Durumu

Gelir Durumu (TL)	0-750	751-1050	1051-2900	2901-4000	4001-4500	4501-7500	10000+
LGBTİ Sayısı	12	3	10	4	5	12	4

Şekil 5.7 LGBTİ'lerin Meslek Gruplarına Göre Dağılımı

Şekil 5.8 LGBTİ'lerin Gelir Durumu (Lira Üzerinden)

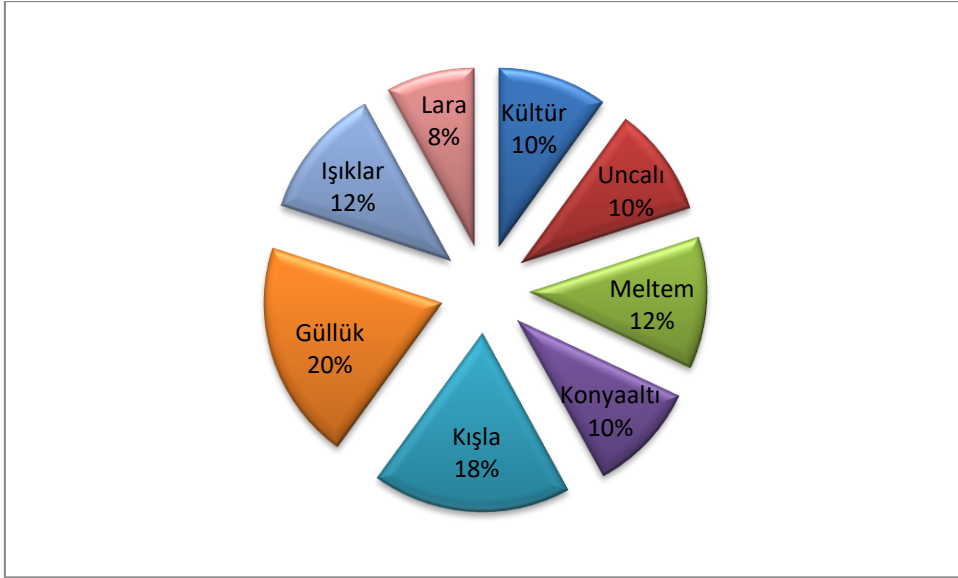
5.1.5. LGBTİ'lerin Mekânsal Eğilimi

Çalışmanın omurgasını oluşturan LGBTİ'lerin Antalya ilinde mekânsal dağılımını ortaya koymak için yapılan anket sonuçlarına göre, yoğun olarak LGBTİ yerleşim mekânları sırasıyla Güllük, Yüzüncüyıl, Kışla mahallesi, Işıklar, Lara (Muratpaşa İlçesi), Uncalı, Konyaaltı ve Meltem (Konyaaltı İlçesi) olduğu ortaya çıkmıştır. Burada en önemli bulgu ise, LGBTİ'lerin Güllük, Yüzüncüyıl ve Kışla mahallesi hattında yoğunlaşmış olmasıdır. Bu hat şehrin merkezinde yer almakta ve sırayla bitişik bir hal izlemektedir (Harita 5.3). Kışla, Güllük ve Yüzüncüyıl'da LGBTİ'lerin % 38'inin yer aldığı ortaya çıkmıştır (Şekil 5.9). Kışla, Güllük ve Yüzüncüyıl hattın temelini, LGBTİ'lerden transseksüel ve travestiler oluşturmaktadırlar. Hatta bazı apartmanlar tamamen travestilerden oluşmaktadır. Durumun bu şekilde olması ise yapılan görüşmelere göre şehri yönetenlerin bilerek bu hattı tercih edip bu mekânlara yerleşmesine olanak sağlamış olmalarındandır. Çünkü başka bir mekânda yoğunlaşmış olsalardı, toplumun bazı kesimleri homofobik söylemlerini daha da ileri taşıyarak cinayetlere neden olabileceği düşüncesiyle Kışla, Güllük, Yüzüncüyıl hattını mekân edinmişlerdir. Böylelikle şehrin merkezinde oldukları için daha güvenli bir ortam oluşturma amacıyla yetkililer tarafından bir araya toplanmasına yardımcı olunmuş olabilir. Haritada yer alan renkli noktalar LGBTİ'lerin yoğun olarak tercih ettiği mekânları göstermektedir.

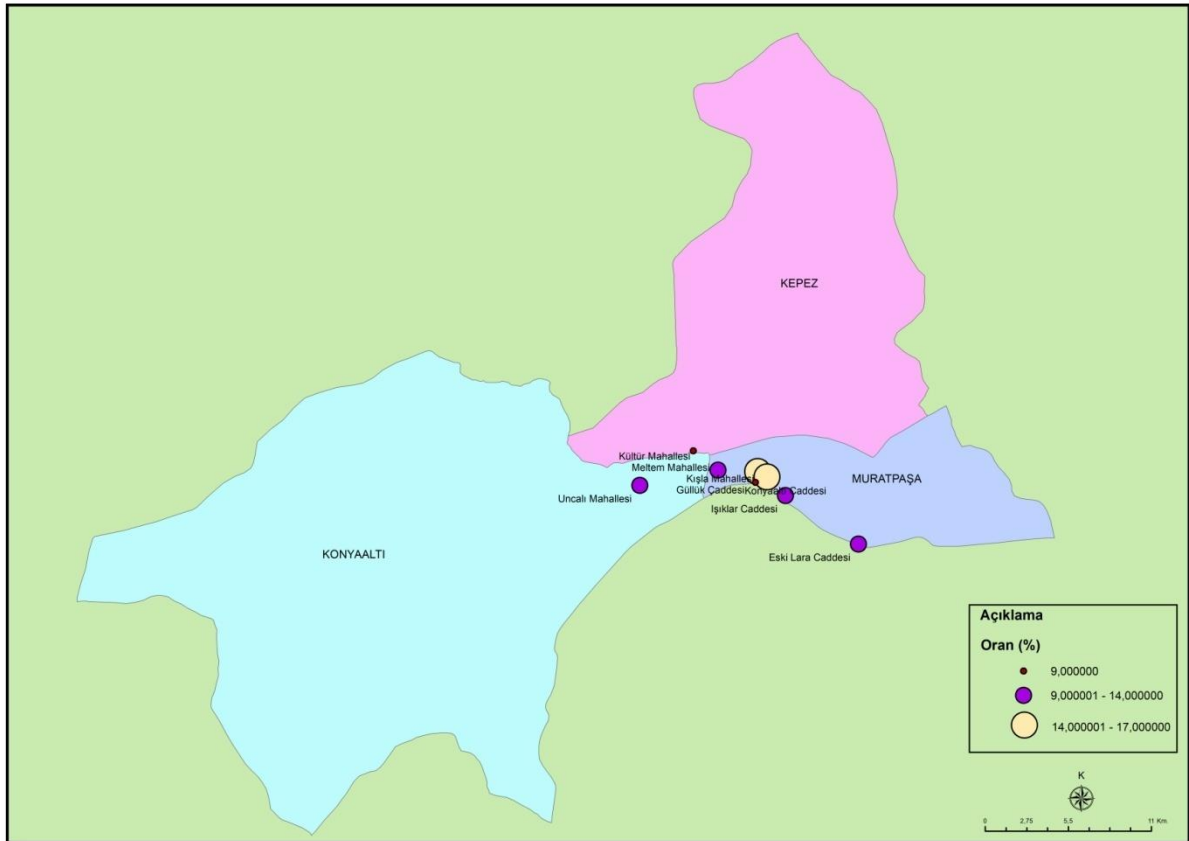
Anketlerden elde edilen bulgulara göre LGBTİ'ler, Kışla, Güllük, Yüzüncüyıl hattından sonra Uncalı'da % 10 ve Kültür'de % 10 oranında bir LGBTİ yoğunluğu ortaya çıkmıştır. Ancak Uncalı ve Kültür'deki yoğunluk neredeyse tamamen üniversiteye yakın olmasından kaynaklı olduğu düşünülmektedir. Antalya'nın dışından gelen öğrenci LGBTİ'leri üniversiteye rahat ulaşım imkânından dolayı bu mekânlarda yoğunlaşmalarına neden olmuştur. Işıklar'daki % 12'lik yoğunluk ise daha çok Kaleiçi'nde çalışan ve Kaleiçi'ne yakın olmak isteyen LGBTİ'ler tarafından bu mekân tercih edildiği düşünülmektedir. LGBTİ'ler Lara'da kendilerini çok rahat hissetmelerine rağmen sadece % 8'lik kısmı Lara'yı tercih ettikleri görülmüştür. Bu durumun nedeni ise Lara'nın şehrin merkezine uzak oluşu olabilir.

Tablo 5.6 LGBTİ'lerin Mekânsal Dağılımı

Mekânlar	Kültür	Uncalı	Meltem	Konyaaltı	Kışla	Güllük	Işıklar	Lara
LGBTİ Sayısı	5	5	6	5	9	10	6	4

Şekil 5.9 LGBTİ'lerin Mekânsal Dağılımı

Harita 5.3 LGBTİ'lerin Mekânsal Dağılımı

LGBTİ'ler üzerinde kurdukları baskılar sonucu ortaya çıkan mekânsal görünimleri en iyi şekilde Mercan Efe Güney ve çalışma arkadaşları ortaya koymuştur;

Mekânın, daha spesifik düzlemde ise kentin, toplumsal süreçlerden ve beşeri pratiklerden bağımsız ele alınamayacak bir olgu olması onun cinsiyet ve cinsel kimlikler temelinde yeniden düşünülmesini ve tanımlanmasını zorunlu kılar. Hâkim toplumsal cinsiyet rejiminin yön verdiği cinsiyet rollerinin

yeniden üretiminde mekânsal/kentsel ayrışmalar ve mekânla/kentle ilişkiler temel bir öneme sahiptir. Diğer taraftan mekân/kent sadece toplumsal cinsiyet ilişkilerinin ve bu temelde cinsel kimliklerin yapılandırılmasına hizmet etmekle kalmaz, aynı zamanda söz konusu ilişkiler/kimlikler tarafından belirlenir. Böylesi bir süreçte insanların farklılıkları algılaması ve temsil etmesi dolayısıyla gruplar arası ilişkilerin oluşmasında önemli bir etken insanların ve grupların farklılıklarının açıklanmasında kullanılan kategori ve inanç sistemleridir. Mekânsal oluşumu gerçekleştirmek ve mekâna anlam bağlayabilmek için önemli olan güç ilişkileri, toplumsal kimlik ve toplum içi hareketlerde mekânın hem üretici hem de ürün olabilmesidir. Bu nedenle, mekânlar sosyo-kültürel dinamiklerin sürekli olarak yeniden müzakere edilmesi ile yapılandırılmalıdır (akt.Güney vd., 2014: 1).

Ancak Türkiye’de mekân/kent heteronormatif yaklaşımla ve insanların ve grupların açıklanmasında kullanılan kategorilerin daha çok inanç sisteminin ve geleneklerin güdümünde “ahlâk” temelli yapılandırılmasıyla oluşturulmaktadır (Güney vd., 2014: 1). Buradan hareketle LGBTİ’ler kendilerini daha rahat hissedecekleri mekânlara transferlerini gerçekleştirmişlerdir. Aslında bu duruma zorlanmışlar ve daha az ayrımcılığa, daha az homofobik söylemlere maruz kalacakları mekânların cazip gelmesiyle, buralarda mekânı şekillendirmiş olabilirler.

Oluşturulan bu mekânları Foucault, “Öteki Mekânlara Dair” isimli makalesinde mekânları iki ana tipe ayırır. İlki ütopyalar ikincisi ise heterotopyalardır. Heterotopyalar içerisinde, geriye kalan mekânın tamamına dair işlevi olan bir özellik vardır. Bu özellik bir yanılısma mekânı yaratıp, bütün gerçek mekânların hayali olduğunu yansıtmaya işlevine denk düşmektedir (Yılmaz, 2015: 101).

Foucault’a göre heterotopyaların son özelliği de, geriye kalan mekânın tamamına dair bir işlevi olmasıdır. İki zıt kutbu vardır bu işlevin. Heterotopyaların ya bir yanılısma mekânı yaratarak, bütün gerçek mekânların, insan hayatının bölümlendiği, bütün mahallelerin daha da hayali olduğunu teşhir etmek yahut ta öteki olan bir mekân, bizim ki ne kadar düzensiz çarpık savrukça o kadar mükemmel ve titiz başka bir gerçek mekân yaratmaktadır(akt.Yılmaz, 2015:101). Foucault’un teorisinden yola çıkarsak, Kışla mahallesindeki sokakların yanılısma mekânı işlevi gördüğü ortaya çıkmaktadır. Burada ki sokaklar geriye kalan mekânların hepsine dair bir işleve sahiptir. Bu sokaklarda seks işçiliği herkesi ve her şeyi bu sürece dahil etmektedir. Diğer tüm öteki mekânları birer yanılısma mekânı durumuna sokmaktadır. Bu sokaklar sahip olduğu özelliklerden dolayı hem sapma olarak dışlanmış, hem de görünmez kılınmış olabilirler.

Lezbiyen kafe-barlar ya da “kadın geceleri” kadınlara nefes alma alanları açabiliyor ve görece bir serbestlik tanıyor ama bu mekânlara mahkûm ve dış dünyadan yalıtılmış bir hayat hiçbir zaman özgürlük yaratmayacaktır. Lezbiyenleri ve biseksüel kadınları yaşamın her

alanında güçlendirerek, dayanışma ile kurulacak “kendimize ait odalarımızla”, yaşamın her alanında özgür bir dünyayı kurmak için ancak bir adım atmış olabiliriz (Öz, 2011: 41). LGBTİ’lere açık mekânların olduğunu yaptığımız anketlerle de ortaya koymuştuk. Ancak yapılan anketlerde ya bar, cafe sahibi LGBTİ’li ya da mekân sahibi aydın, açık görüşlü bir insan olmasından kaynaklı gidebilecekleri mekânlar sınırlıdır. Yani aydın, hoşgörülü insanların mekânlarda bulunması LGBTİ’lerin varlıklarını sürdürebilmeleri için çok önemlidir. Eğer bu tip mekânlar olmasaydı Öz’ün söz ettiği nefes alma alanları da olmayabilir ve zaten sınırlı olan mekânlar da ortadan kalkabilirdi. Bu durumun oluşması da LGBTİ’ler adına olumsuz sonuçlar doğurabilir.

5.1.6.Yaşadıkları Mekânları Seçerken Etkili Olan Fonksiyonlar

Yaptığımız çalışmada çeşitli maddeler vererek yaşadıkları mekânları seçerken etkili olan fonksiyonları ortaya koymaya çalıştık ve seçenekler ise aşağıda verilmiştir;

- A-Daha fazla nüfus
- B-Sosyo-kültürel faaliyetlerin çok olması
- C-Benim gibi insanların fazla olması
- D-Partner bulma imkânı
- E-İş imkânı
- F-Daha fazla yeşil alan
- G-Üniversitenin varlığı
- H-Aile

I-Deniz ve iklim. Gibi maddeler yazılmış ve sonuçlar analiz edilmiştir (Şekil 5.10).

Elde edilen sonuçlara göre; sosyo-kültürel faaliyetlerin çok olması, benim gibi insanların olması, partner bulma imkânı ve üniversitenin varlığı (B-D-G-C), en çok tercih edilen maddeler olmuştur.

LGBTİ’lerden elde edilen bilgilere göre yaşadıkları mekânı tercih etme nedenlerinden en önemlisi % 34 oranı ile sosyo-kültürel faaliyetlerin çok olması (B) olarak ortaya çıkmıştır. Herkes gibi LGBTİ’ler de kendi ihtiyaçları doğrultusunda bir mekânı tercih etme yönelimindedir. Yapılan gözlem ve görüşmeler ışığında sosyo- kültürel faaliyetlerin çok olduğu yerlerde çok farklı kültürlerden insanlar bir araya geldikleri için LGBTİ’ler de kendilerine bu tip mekânlarda yer bulabildiklerini belirtmişlerdir. Bu tip mekânları tercih etme nedenlerinden biride, çok farklı kültürden insanlar bir arada yaşamayı öğrenebildikleri için LGBTİ’leri de kabullenme durumunun oluşabilmesidir.

Elde edilen verilere göre LGBTİ'lerin yaşam alanlarını seçerken etkili olan en önemli ikinci faktör ise % 20 oranı ile partner bulma imkânı (D) olmuştur. LGBTİ'lerin en çok sorun yaşadıkları durumlardan biri olarak partner bulma imkânı gösterilebilir. LGBTİ'ler de kendi ihtiyaçları doğrultusunda partner bulacağını düşündüğü mekânları tercih ettikleri ortaya çıkarılmıştır. Örneğin Yüzüncüyıl, Güllük ve Kışla mahallelerinde ki LGBTİ yoğunluğunun en önemli sebeplerinden biri de partner bulma kolaylığının olması olduğu düşünülmektedir. LGBTİ'lerin yaşamak için bir mekânı tercih etme sebeplerinden biri de % 10 oranı ile benim gibi insanların olması (C) olduğu ortaya çıkmıştır. Bu durumda aynı B maddesinde olduğu gibi nedenlerden dolayı tercih edilmiş olduğu düşünülmektedir.

LGBTİ'lerden gelen yanıtlara göre yaşadıkları mekânı tercih ederken etkili olan faktörlerden biri de % 10 oranı ile üniversitenin varlığı (G) olarak ortaya çıkmıştır. Üniversitenin çevresinde yani Kültür mahallesinde LGBTİ yoğunluğunun yaşanmasının nedeni olarak bu durum gösterilebilir. Çünkü birçok farklı bölgeden LGBTİ'lerin üniversiteyi kazandığı düşünülürse yaşamak için üniversiteye yakın bir mekân tercih etmeleri de olağandır. LGBTİ'lerin yaşadıkları mekânı tercih etme nedenlerinden diğer maddeler ise sırasıyla; % 8 daha fazla nüfus (A), % 8 daha fazla yeşil alan (F), % 4 iş bulma imkânı (E), % 4 deniz ve iklim (I), % 2 aile (H) seçeneklerinin tercih edildiği ortaya çıkmıştır. Burada dikkat çeken en önemli nokta ise LGBTİ'lerin yaşamak için bir mekânı tercih etmede iş bulma imkânının daha arka planda kalmış olması olduğu düşünülmektedir. Çünkü genelde insanlar yaşamak için bir mekân tercih ederken iş bulma imkânı en önemli faktörlerden biri olabilmektedir. LGBTİ'ler de bu durumun ortaya çıkmamasının nedeni de güvenlik ihtiyaçlarına verdikleri önem olabilir. Eğer sadece iş imkânı olarak bir mekâna yerleştikleri düşünülürse, o mekânda yer alan insanlar tarafından şiddete maruz kalma durumları ortaya çıkabilir.

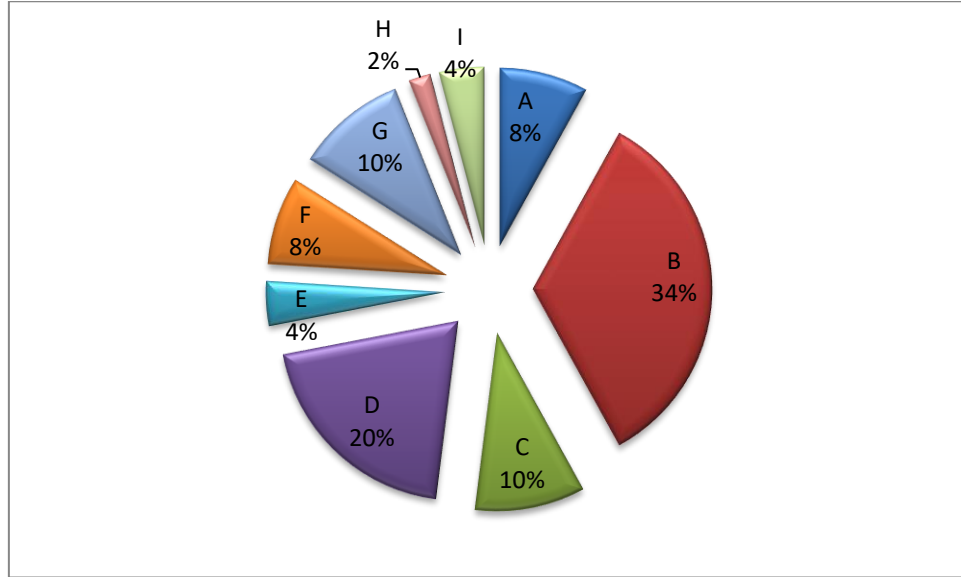
Bazı LGBTİ'ler de yaşadıkları mekânı belirlerken daha fazla yeşil alan (F) ve denizin varlığı ile iklimin uygunluğu (I) seçeneklerini ön plana çıkardığı ortaya çıkmıştır. Yapılan görüşmeler sonucunda bu durumun oluşmasının en önemli nedeni LGBTİ'lerin yaşadıkları toplumdan çok fazla şiddet görmeleri olabilir. Doğa ile içi içe sakin bir yaşam sürmek ve LGBTİ'lere tahammülü olmayan insanlardan uzak mekânlarda yaşama isteklerinden ötürü bu maddeleri tercih ettikleri düşünülmektedir.

Son olarak LGBTİ'lerin yaşamak için bir mekânı tercih etme durumunu belirleyen madde ise aileinin varlığı olarak ortaya çıkmıştır. Aile seçeneğinin en az olarak tercih edilmiş olmasının nedeni ise LGBTİ'lerin birçoğunun aileleri tarafından dışlanması olduğu düşünülmektedir. Aile seçeneğini tercih eden LGBTİ'lerle yapılan görüşmelerde kendi

durumlarını gizledikleri ortaya çıkmıştır. Ankete katılan LGBTİ'lerden % 4'lük kısmı gizlenerek ailelerinin yanında yaşamayı tercih etme nedenini güvende kalma isteği olduğunu belirtmişlerdir.

Tablo 5.7 LGBTİ'lerin Yaşadıkları Mekânı Seçerken Etkili Olan Fonksiyonlar

Maddeler	A	B	C	D	E	F	G	H	I
LGBTİ Sayısı	4	17	5	10	2	4	5	1	2

Şekil 5.10 LGBTİ'lerin Yaşadıkları Mekânı Seçerken Etkili Olan Fonksiyonlar

5.1.7. LGBTİ'lerin Buluşma Mekânları

LGBTİ'lere kentte buluşmak için kullandıkları mekânlar sorulmuştur. Bu sayede kentte en çok nereleri kullandıklarının yanı sıra buluşmak için beklenen yerdeki rahatlığı nerelerde veya hangi kullanımlarda buldukları saptanmaya çalışılmıştır. Sonuçlar Antalya için aşağıda verilmiştir.

LGBTİ'lere kent içerisinde buluşma mekânı olarak tercih ettikleri yerler sorulmuştur. Cevabına ilişkin hiçbir yönlendirici unsur kullanılmayan bu sorudan alınan yanıtlar incelendiğinde; herkesin kullanımında olan kamusal alanlar (Kaleiçi, Işıklar Caddesi, Güllük), eğlence birimleri/barlar(AVM), kendi dernekleri (BİZ), eğitim alanı dahilindeki birimler (Akdeniz Üniversitesi) ve kenti simgeleyen birimler (Saat Kulesi) olmak üzere sınıflandırma yapmak mümkün olabilmektedir.

LGBTİ'ler belirli mekânlara yöneldikleri gözlemlendiği için buluşma mekânları da belirli mekânların olacağı düşünülmektedir. Elde edilen sonuçlara göre Lez, Gey, Biseksüel bireyler için buluşma mekânları çok farklılık göstermemektedir. Bu durumun nedeni dış

görünümlerinden ayırt edilememeleri olabilir. Bunun yanı sıra özellikle transseksüel ve travestiler her mekânda buluşma imkânı bulamamaktadırlar. Dış görünümlerinden dolayı toplumda dikkat çekip hemen “öteki” olarak nitelendirilmeye başlanıp dışlanabilmektedirler. Cinsel yönelimler içersinde belirli ve özel bir mekânda buluşma isteği Trans ve Travestiler için daha fazladır sonucu ortaya çıkmaktadır. Hal böyle olunca en önemli buluşma mekânı LGBTİ’lerin daha çok kabul görüldüğü Kaleiçi oluşturmaktadır (Şekil 5.11). Yaptığımız gözlem ve görüşmeler ışığında Kaleiçi’nin tercih edilme nedenlerinden biri bu bölgeye turist akınının olması ve bölge insanının bakış açılarını değiştirmesi olabilir. Ayrıca Kaleiçi’nde işletme sahiplerinin LGBTİ’lerden oluşan mekânları oldukça fazladır. Daha çok bu tür mekânlar tercih edilmektedir. Bu tür sebeplerden dolayı LGBTİ’ler buluşma mekânı olarak % 40 oran ile Kaleiçi’ni tercih etmektedirler.

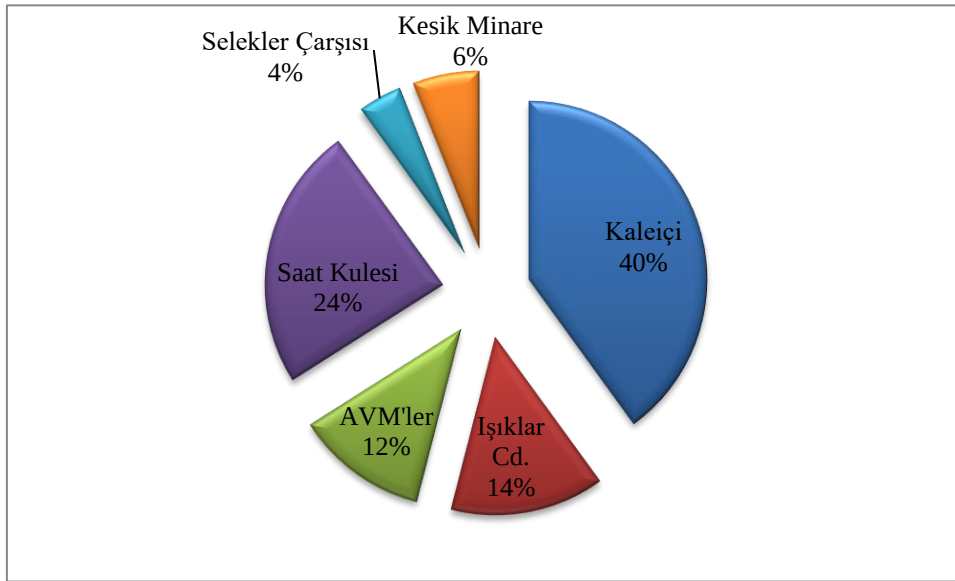
LGBTİ’lerin tercih ettiği buluşma mekânları içerisinde Kaleiçi’den sonra % 24 oran ile Saat Kulesi yer almaktadır. Saat Kulesi şehrin sembol mekânlarından olduğu için birçok kesim tarafından da buluşma mekânı olarak tercih edilebilmektedir.

LGBTİ’lerin tercih ettiği buluşma mekânları içerisinde Işıklar Caddesi % 14 oran ile tercih edildiği tespit edilmiştir. Işıklar Caddesine ayrı parantez açacak olursak, burası tam bir Avrupa caddelerini anımsatmaktadır ve LGBTİ’leri kabul açısından son derece anlayışlı insanlardan oluşmaktadır diyebiliriz. Işıklar Caddesi son derece merkezi yapısı ve mekânın çok farklı kültürler tarafınan çekiciliği sayesinde LGBTİ’ler rahatlıkla buluşma mekânları olarak tercih ettikleri düşünülmektedir.

LGBTİ’lerin tercih ettiği diğer buluşma mekânları sırasıyla AVM’ler % 12 ve Kesik Minare % 6, Selekler Çarşısı % 4 oran ile yer aldığı ortaya çıkmıştır. Elde edilen sonuçlara göre Selekler Çarşısı yani Güllük Caddesi LGBTİ’lerin yoğunlukla yaşadığı yer olarak karşımıza çıkmaktadır. Ancak diğer mekânlara oranla daha az tercih edilmesinin nedenlerinden biri LGBTİ’lerin varlığının bilinmesinden dolayı daha rahat göze çarpabilmeleri olabilir. Bu yüzden kendi bulundukları mekânların dışında ve özel yerler tercih ettikleri düşünülmektedir. AVM’leri tercih etmelerinin nedeni ise kalabalık olması ve birçok kesime hitap etmesinden dolayı olabilir. Son olarak Kesik Minare tercih edilme nedeni ise Türkiye’nin ve Dünya’nın birçok kesiminden insanlar tarafından ziyaret edilmesinden dolayı daha farklı ve çeşitli kültürlerle ev sahipliği yaparak daha anlayışlı bir ortam yapısının oluşması olabilir.

Tablo 5.8 LGBTİ’lerin Antalya’da Buluşma Mekânları

Mekânlar	Kaleiçi	Işıklar Cd.	AVM'ler	Saat Kulesi	Selekler Çarşısı	Kesik Minare
LGBTİ Sayısı	20	7	6	12	2	3

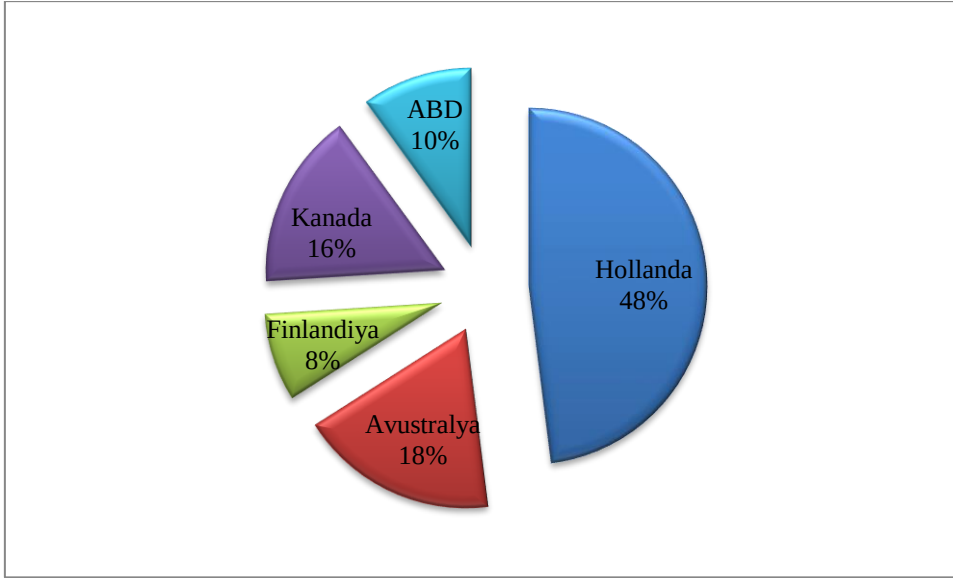
Şekil 5.11 LGBTİ'lerin Antalya'da Buluşma Mekânları

5.1.8. LGBTİ'lere Yönelik Tutumları ve Uygulamaları Beğenilen ve Beğenilmeyen Ülkeler

Yapılan anket çalışmasında elde edilen sonuçlara göre en beğenilen ülkelerin başında herkesin bildiği gibi LGBTİ hakları konusunda önde gelen ülke olan Hollanda gelmektedir (Şekil 5.12). Hollanda'dan sonra sırasıyla Avustralya, Kanada, ABD ve Finlandiya gelmektedir. Elde edilen sonuçlara göre LGBTİ'lerin Hollanda'yı tercih etmelerinin sebepleri ise, evlilik yapabilme şanslarının olması ve birçok konuda çeşitli haklar tanınmasından dolayı ilgi görmüştür. Aslında LGBTİ'lerin hayal ettikleri ülkenin tam anlamıyla Hollanda ülkesinde karşılık bulması şaşırtıcı değildir. Çünkü Hollanda'da eşcinsellik yasal, eşcinsel ilişkiler tanınmış durumda, eşcinsel evlilik yasal hatta dünyada ilk eşcinsel evliliği yasallaştıran ülke olmasından ve birçok hak tanımış olmasından kaynaklıdır. Hollanda ve Kanada gibi ülkelerde LGBTİ'ler her alanda yer alabilmektedirler. Örneğin Şubat 2016'da Kanada'nın ilk trans hakimi olan Karl Mckenzie görevine başlamıştır. Aynı zamanda Kanada'da daha öncede bu tür makamlara açıkça cinsel kimliğini belli ederek göreve gelmiş LGBTİ'ler bulunmaktadır.

Tablo 5.9 LGBTİ'lere Yönelik Uygulamaları ve Tutumları Beğenilen Ülkeler

Ülkeler	Hollanda	Avustralya	Finlandiya	Kanada	ABD
LGBTİ Sayısı	24	9	4	8	5

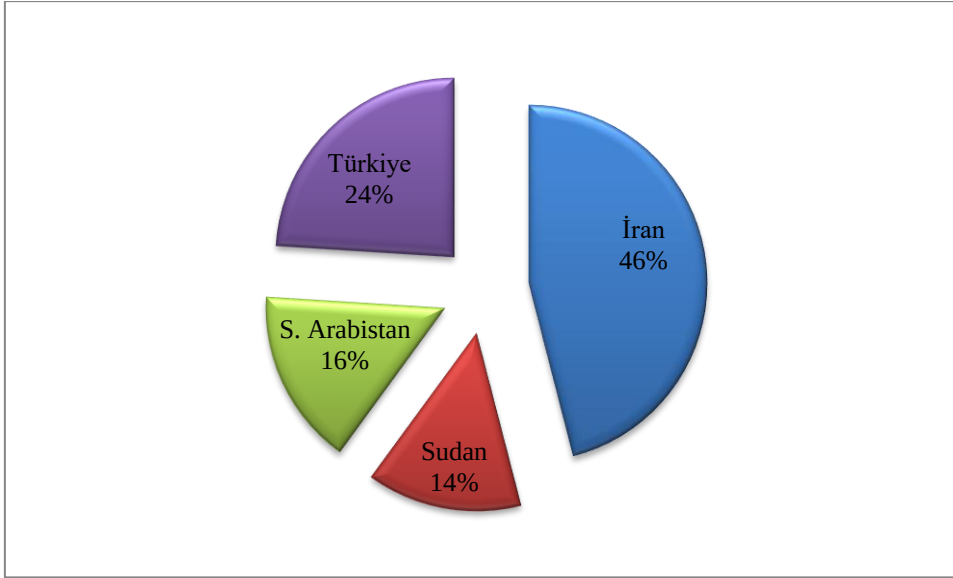

Şekil 5.12 LGBTİ'lere Yönelik Uygulamaları ve Tutumları Beğenilen Ülkeler

LGBTİ hakları konusunda madalyonun diğer yüzü ise çeşitli ülkelerden oluşmaktadır. Yapılan anket sonuçlarına göre en beğenilmeyen ülke, İran daha sonra sırasıyla Türkiye, Suudi Arabistan ve Sudan gelmektedir (Şekil 5.13). İran, Sudan, Suudi Arabistan gibi ülkelerin önde gelmesinin en önemli nedenleri, idam, kırbaqlama ve hapis cezalarının olmasıdır. Ankete katılanlar tarafından bu durumlar net bir şekilde belirtilmiştir. Türkiye'nin ikinci sırada yer almasının nedenleri idam gibi cezalar olmasa da toplumda ahlak bekçilerinin kendi koydukları 'ahlak yasalarına' uyarak yaptıkları cinayetler, nefret suçları, toplumdan dışlama gibi cezalar yasada yer almasa da ahlak bekçilerinin bunları uygulamasından kaynaklanabilmektedir.

Tablo 5.10 LGBTİ'lere Yönelik Uygulamaları ve Tutumları Beğenilmeyen Ülkeler

Ülkeler	İran	Sudan	S. Arabistan	Türkiye
LGBTİ Sayısı	23	7	8	12

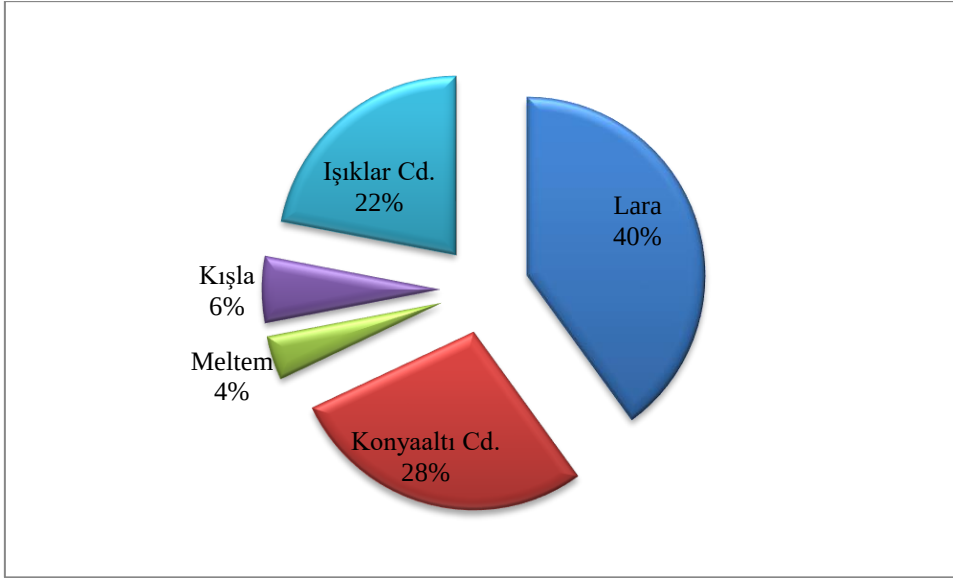
Şekil 5.13 LGBTİ'lere Yönelik Uygulamaları ve Tutumları Beğenilmeyen Ülkeler

5.1.9. LGBTİ'lerin Antalya İlinde Rahat Hissettikleri ve Güvensiz Hissettikleri Mekânlar

Anketlerden elde edilen sonuçlara göre LGBTİ'lerin rahat ve güvende hissedebilecekleri mekânlarda, özgürce hareket edebilecek ve önyargısız bir toplum yapısı gibi özellikler barındırmasını hayal etmişlerdir. Buradan yola çıkarak beklentilerini tam anlamıyla karşılamasa bile elde edilen sonuçlara göre LGBTİ'lerin en rahat ettiği mekân % 40 oranı ile Lara olmuştur (Şekil 5.14). Yapılan görüşmeler sonucunda Lara'da rahat ve güvende hissetmelerinin nedenleri araştırıldığında ise Lara'ya çok fazla turist gelmesi ve bölgede bulunan insanların farklı kültürlerle karşılaşması sonucunda daha anlayışlı hale gelmesi olarak gösterilebilir. Lara denize karşı konumu ve birçok farklı ülkeden gelen yerleşik turistlerin varlığından dolayı çeşitli ve farklı kültür yapısı oluşmuştur. Bunun sonucunda da LGBTİ'ler kendilerini ifade etmede rahat olduklarını belirtmektedirler. Ancak birçok LGBTİ'linin Lara'da yaşamamasının en önemli nedenlerinden biri Lara'nın şehir merkezine uzaklığı olduğu düşünülmektedir.

Tablo 5.11 LGBTİ'lerin Antalya'da En Rahat Hissettiği Mekânlar

Mekânlar	Lara	Konyaaltı Cd.	Meltem	Kışla	Işıklar Cd.
LGBTİ Sayısı	20	14	2	3	11

Şekil 5.14 LGBTİ'lerin Antalya'da En Rahat Hissettiği Mekânlar

LGBTİ'lerin en rahat hissettiği mekânlardan ikinci sırada % 28 oranı ile Konyaaltı Caddesi ve daha sonrasında % 22 oranı ile Işıklar Caddesi yer almaktadır. Konyaaltı ve Işıklar Caddelerinin merkezi konumu ve Kaleiçi'ne yakınlığından dolayı birçok insan tarafından rağbet görmektedir. LGBTİ'ler de bu tip özelliklerinden dolayı rahat ettiklerini belirtmişlerdir.

LGBTİ'lerin en rahat hissettiği mekânlardan biri de % 6 oranı ile Kışla mahallesidir. Kışla mahallesinde özellikle Trans ve Travestiler yaşamlarını sürdürmektedir. Burada özellikle seks işçiliği yapılmaktadır. Yapılan görüşmeler sonucunda Trans ve Travestilerin Kışla mahallesinde rahat etmelerinin sebebi, bu bölgede seks işçiliğinin yapıldığının bilinmesi olarak gösterilmektedir. Ancak bu durumda hedef olduğu için bulundukları mekânın daha tehlikeli olabileceği sorulduğunda alınan genel cevaplar ise başka bir yerde bu durumu da yapamayacaklarını belirterek şuan ki durumdan memnun olduklarını söylemektedirler. Kışla mahallesinin % 6 oranında çıkmasının nedeni ise özellikle Trans ve Travestiler bireylerle sınırlı olmasıdır.

LGBTİ'lerin en güvensiz ve tehlikeli hissettikleri mekân olarak % 32 oranı ile Yüzüncüyıl sonucu çıkması çok farklı bir durum ortaya koymaktadır (Şekil 5.15). Çünkü daha öncede belirtildiği gibi Kışla, Güllük ve Yüzüncüyıl hattında LGBTİ'lerin yoğunlaştığı sonucuna varmıştık. Ancak burada Yüzüncüyıl en rahatsız ve tehlikeli hissettikleri mekân olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu durumun sebebi ise Kışla, Güllük ve Yüzüncüyıl hattına isteyerek yerleşmiş olmamalarından kaynaklandığı düşünülmektedir. Aynı zamanda bu mekânlarda LGBTİ'lerin varlığının bilinmesi yine toplumun bazı kesimleri tarafından sık sık rahatsız edilmelerine yol açtığı için en rahatsız mekân olarak karşımıza çıkmaktadır.

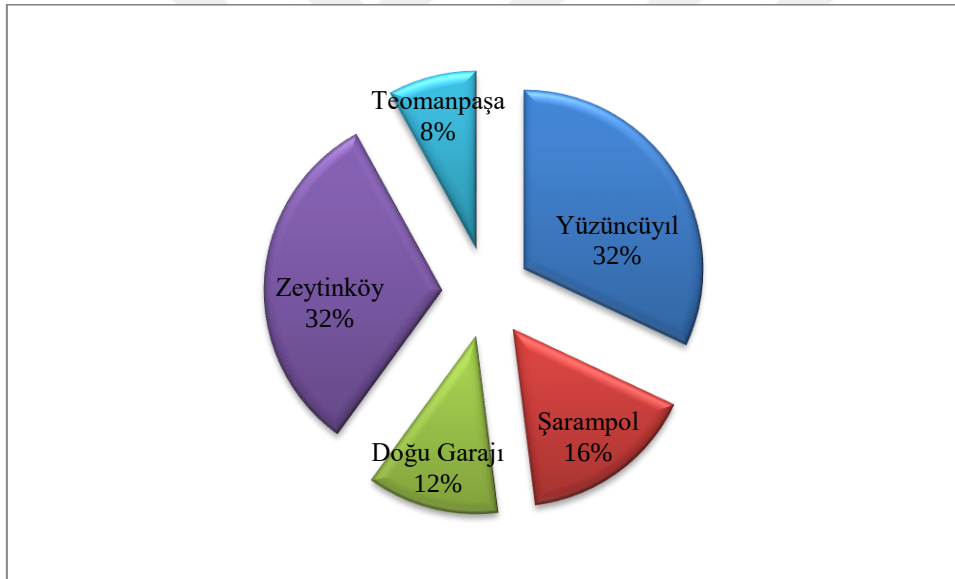
Yüzüncüyıl'ı sırasıyla % 32 Zeytinköy, % 16 Şarampol, % 12 Doğu Garajı ve % 8 oranları ile Teomanpaşa takip etmektedir.

LGBTİ'lerin Zeytinköy ve Teomanpaşa mahallelerini güvensiz olarak hissetmelerinin nedenleri olarak mahallede yaşan insanların daha anlayışsız olmaları ve suç oranlarının yüksek olduğunu düşüncülerinden kaynaklandığını söylenebilir. Çünkü özellikle Zeytinköy'de geceleri sokağa çıkmak bile tehlikeli olduğu bilinmektedir.

Şarampol ve Doğu Garajının güvensiz hissedilme nedenlerinin de bu mekânlarda yaşayanların anlayışsız olmaları ve LGBTİ'lere özellikle de Trans ve Travestilere şiddet göstermeleri olduğu düşünülmektedir.

Tablo 5.12 LGBTİ'lerin Antalya'da Tehlikeli ve Güvensiz Hissettiği Mekânlar

Mekânlar	Yüzüncüyıl	Şarampol	Doğu Garajı	Zeytinköy	Teomanpaşa
LGBTİ Sayısı	16	8	6	16	4

Şekil 5.15 LGBTİ'lerin Antalya'da Tehlikeli ve Güvensiz Hissettiği Mekânlar

5.2. Homofobinin Mekânlara Yansıması

Homofobi en basit tanımıyla, eşcinsellere karşı duyulan korku olarak tanımlanabilirse de bundan çok daha geniş bir kapsama sahiptir. Başka bir ifadeyle, kavram bir korkudan daha fazlasını; eşcinsellere yönelik ayrımcılığı, bundan doğan nefreti, eşcinsel bireylere yönelik olan her türlü fiziksel ya da duygusal şiddeti içermektedir (Ertan, 2010: 3).

Eşcinsellere yönelik korku, ön yargı ve öfke, homoerotikfobi, heteroseksizm, homoseksfobi, homoseksizm, homonegativizm, antihomoseksüellik gibi farklı bir takım

kavramlarla tanımlanmıştır ve homofobi, bütün bu kavramlar arasında en yaygın olanı ve kabul görenidir (akt.Ertan, 2010: 3).

Kavramın literatüre girmesi, George Weinberg'in 1972 yılında yayımlanan *Society and the Healthy Homosexuals* eserinde kullanılmasıyla birlikte olmuştur. Bu eserinde Weinberg homofobiyi, 1970'lerde ve 1980'lerde, konuyla ilgili ağırlıklı olarak başvuru psikolojik kavramlarla açıklayarak, hem heteroseksüellerin eşcinsel bireylere yakın olma korkusu hem de eşcinsellerin kendilerine yönelik nefreti olarak tanımlamıştır (akt.Ertan, 2010: 3).

Tarihin birçok döneminde eşcinseller ve eşcinsellik, düzene bir tehdit ve yapısal sorunların nedeni olarak görülmüştür ve böylesine bir algının bugün de devam ettiği ileri sürülebilir. Sosyalist devletler eşcinselliği faşizmle, faşistler ise “normal olmayan ve ne olduğu belirsiz” tanımlamalarıyla nitelmişler ve sorunların çözümünün, hastalık olarak addettikleri eşcinselliğin ortadan kaldırılmasından geçtiğini düşünmüşlerdir (Karlinsky, 2001: 367). Günümüzde eşcinsellere olan tutumlar geçmişten çok farklı olmadığını söylenebilir. Homofobik tutumun eşcinselleri belirli bir mekâna yönelttiğini bulgularımızın ilk bölümünde sunulmuştur.

İşyerleri, sokaklar, evler vb. pek çok yer genellikle ve açıkça homoseksüel hareketlerin dışlandığı, kanıksanmış heteroseksüel normlar tarafından düzenlenmektedir (akt.Güney ve Demircioğlu, 2015: 147) ve heteroseksüellik, birçok mekânda cinsiyet akışkanlığı ve cinsiyet sınırlarını aşmanın yasaklandığı anlamına gelen asimetrik eril ve dişil cinsiyet rolleri üzerine kuruludur. Bu nedenle heteroseksüel olmayanlar çoğunlukla yönelimlerini açıklamaz ve bu sessizlik mekânların heteroseksüel olarak oluşturulmasını pekiştirir. Cinsellik tüm durum ve mekânlarda sergilenebilen insani bir durum olmasına rağmen bu konu üzerine yapılan çalışmalar da ötekileştirilmektedir (Güney ve Demircioğlu, 2015:148). Bunun sonucunda da homofobi mekândan mekâna farklılık gösterebilir.

Homofobik tutumları belirlemek amacıyla dört farklı bölgede anketler yapılmıştır. Bu anketin sonuçları aşağıda yer almaktadır.

Tablo 5.13 Cinsiyet Durumu

		Frekans	Yüzde
Cinsiyet	Kadın	95	47,5
	Erkek	105	52,5
	Total	200	100

Cinsiyet durumuna bakıldığında ankete katılan 200 kişiden 95'i kadın, 105'i de erkeklerden oluşmaktadır.

Tablo 5.14 Eğitim Durumu

		Frekans	Yüzde
Eğitim	İlköğretim	22	11
	Ortaöğretim(lise)	76	38
	Lisans	68	34
	Önlisans	16	8
	Lisansüstü	18	9
	Toplam	200	100

Eğitim durumuna bakıldığında ankete katılanlardan 76 kişi Ortaöğretim, 68 kişi Lisans düzeyinde olduğu, bu iki grubun çoğunluğu oluşturduğu görülmüştür. Geri gruplar ise 22 kişi İlköğretim, 18 kişi Lisansüstü ve 16 kişi Önlisans düzeyinde olduğu görülmüştür.

Tablo 5.15 Yaş Durumu

		Frekans	Yüzde
Yaş	18-22 yaş	13	6,5
	23-27 yaş	67	33,5
	28-32 yaş	63	31,5
	33-37 yaş	13	6,5
	38-42 yaş	29	14,5
	43 ve yukarı yaş	15	7,5
	Toplam	200	100

Yaş durumuna bakıldığında ankete katılanlar içerisinde çoğunluğu oluşturan 67 kişi ile 23-27 yaş ve 63 kişi ile 28-32 yaş grubu olmuştur. En az grubu oluşturanlar ise 13'er kişi ile 18-22 yaş ve 33-37 yaş gurubu olduğu görülmüştür.

Tablo 5.16 Mekânların Durumu

		Frekans	Yüzde
Mekân	Kepez	50	25
	Konyaaltı	50	25
	Lara	50	25
	Muratpaşa	50	25
	Toplam	200	100

Mekânların durumuna baktığımızda ise tüm bölgelerde 50 anket yapılarak eşitlik sağlandığı görülmüştür.

Tablo 5.17 Kepez İlçesinde Yapılan Anketler

		Frekans	Yüzde
Kepez	Karşıyaka	10	20
	Dokuma	10	20
	Teomanpaşa	10	20
	Varsak	10	20
	Sütçüler	10	20
	Toplam	50	100

Kepez ilçesinde 50 kişiye anket yapılmıştır. Her bir mahallede 10 kişi ile anket yapılmıştır.

Tablo 5.18 Konyaaltı İlçesinde Yapılan Anketler

		Frekans	Yüzde
Konyaaltı	Hurma	10	20
	Gürsu	10	20
	Altinkum	10	20
	Arapsuyu	10	20
	Toros	10	20
	Toplam	50	100

Konyaaltı ilçesinde 50 kişiye anket yapılmıştır. Her bir mahallede 10 kişi ile anket yapılmıştır.

Tablo 5.19 Muratpaşa İlçesinde Yapılan Anketler

		Frekans	Yüzde
Muratpaşa	Lara	50	50
	Yüzüncüyıl	10	10
	Güllük	10	10
	Şarampol	10	10
	Doğu Garajı	10	10
	Işıklar	10	10
	Toplam	100	100

Muratpaşa ilçesinde 100 kişiye anket yapılmıştır. Lara dışında her bir mahallede 10 kişi ile anket yapılmıştır. Lara’da toplamda 50 anket yapılmıştır. Bunun sebebi ise Lara’nın diğer yerlere göre daha büyük ve farklı yapıda olmasından dolayı daha fazla anket ve görüşme yapılma ihtiyacı hissedilmesidir.

Tablo 5.20 Cinsiyete Değişkenine Göre Homofobik Tutuma İlişkin Bağımsız Örneklem t- Testi Sonuçları

Puan	Cinsiyet	Kişi Sayısı	Ortalama	Standart Sapma	p
Homofobik	Kadın	95	167,5368	3,53346	0,466
Tutum	Erkek	105	167,9238	4,28031	

$p > .05$

Homofobik tutum puan ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı düzeyde bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan bağımsız örneklem t testi sonucunda; homofobik tutum ve cinsiyet arasında anlamlı bir fark görülmemiştir. Ancak yaptığımız anketleri incelediğimizde çok bariz fark olmasa da erkekler kadınlara göre daha homofobik tutum sergilemektedir. SPSS programında cinsiyet değişkenine göre homofobik tutumun anlamlı çıkmamasının nedeni ankete katılan kadınların sayısının erkeklere göre daha az olması olabilir. Aşağıda örnek olarak verilen Şah (2012: 31) tarafından yapılmış olan çalışmada kadın katılımcıların fazla olmasından dolayı erkekler kadınlara göre daha fazla homofobik tutum sergilediği ortaya koyulmuştur. Böylelikle yapılmış olan çalışmada homofobik tutum ve cinsiyet arasında anlamlı fark görülmemesinin nedeninin kadın katılımcıların erkeklere göre daha az olmasından kaynaklandığı ön görüşünü desteklemektedir.

Şah’ın (2012: 31) yaptığı çalışmadan elde edilen homofobi puanları incelendiğinde, katılımcıların homofobi düzeylerinin cinsiyete göre farklılaştığı görülmüştür. Kadın katılımcıların (toplam 179 kişi) %55,9’unun (100 kadın) düşük homofobi düzeyinde ve %44,1’inin de (79 kadın) yüksek homofobi düzeyinde yer aldığı görülmektedir. Erkek katılımcıların (toplam 137 kişi) ise %42,3’ü (58 erkek) düşük homofobi düzeyinde iken %57,7’si (79 erkek) yüksek homofobi düzeyinde yer almaktadır. Bu oranlara bakıldığında, genel olarak, erkeklerin homofobi düzeylerinin kadınlarınkine göre daha yüksek olma eğiliminde olduğu görülmektedir. Homofobi düzeyi açısından cinsiyetler arasında gerçekten anlamlı bir farklılık olup olmadığını tespit etmek üzere ‘t-testi’ yapılmıştır. Cinsiyetler arasında homofobi düzeyi açısından anlamlı bir farklılık vardır. Şah’ın yaptığı çalışma da bizim yaptığımız çalışma ile paralellik göstermektedir.

Türkiye’de yapılmış olan araştırmalara göre kadınlar erkeklere göre eşcinsellere ve biseksüellere karşı daha olumlu tutumlar sergilemektedirler. Ayrıca, eşcinsel/biseksüel bir

tanıdığı olan ya da bu kişilerle sosyal ilişkide bulunan bireylerin, daha olumlu tutumlara sahip olduğu da görülmüştür (akt.Şahin ve Bilgiç, 2016: 218).

Eşcinsellere yönelik, ayrımcı, düşmanca tutum ve pratikler, başka bir ifadeyle homofobi, daha çok erkek eşcinsellere yönelik olduğu gibi, aynı zamanda çıkış noktası olarak toplumsal cinsiyet temelinde de farklılık göstermektedir. Başka bir ifadeyle erkekler, kadınlara göre, özellikle de erkek eşcinselliğine yönelik, daha fazla homofobik tutum sergilemektedirler. Herek bunun nedenini, erkeklere ve erkekliğe yönelik kültürel tanımlamaların, kadınlarınkinden daha normatif olmasıyla ve erkek eşcinselliğinin, erkekliği olumsuzladığı düşüncesiyle açıklamaktadır. Böylece heteroseksüel erkekler homofobiyi hem diğer erkekler üzerinde güç sahibi olmak, kendilerini “gerçek erkekler” olarak inşa etmek hem de erkekliklerini doğrulamak için bir araç olarak kullanmaktadırlar. Connell, erkekliğin idealize edilerek kültürel bir şekilde tanımlanmış halini “hegemonik erkeklik” olarak kavramsallaştırmaktadır (akt.Ertan, 2010: 7). Herek ve Connell’in açıklamaları ile yapılan anket sonuçları da birbiriyle paralellik göstermektedir.

Tablo 5.21 Kişilerin Eğitim Durumuna Göre Homofobik Tutumlarına İlişkin Tek Yönlü ANOVA Testi Sonuçları

	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	P	LSD
Gruplar Arası	732,757	4	183,189	15,177	0*	B-A
Grup İçi	2353,723	195	12,07			B-C
Toplam	3086,48	199				B-D
						B-E
						D-C
						D-E

*p < .05 A: İlköğretim, B: Ortaöğretim, C: Lisans, D: Önlisans, E: Lisansüstü

Kişilerin eğitim durumuna göre homofobik tutum puanları arasında anlamlı düzeyde bir farklılık olup olmadığının incelendiği Tek Yönlü ANOVA testi Tablo 5.21’ de sunulmuştur. Analiz sonuçlarına göre kişilerin eğitim durumuna göre homofobik tutum puanları arasında anlamlı olarak farklılaştığı görülmüştür. Analiz sonrası belirlenen anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için post-hoc LSD testi yapılmış, anlamlılığın B ve A, B ve C, B ve D, B ve E, D ve C, D ve E grupları arasındaki farktan kaynaklandığı bulgulanmıştır. Elde edilen bulgulara göre eğitim durumu düştükçe homofobik tavır sergileme oranı da yükseldiği görülmektedir. Homofobik tutumun sergilenme durumunu

belirleme eşiğimiz ise yapılan görüşme ve anketlerde toplamda homofobik tutum oranının % 50'yi geçmesidir.

Çalışma alanlarımız içerisinde Lara'da eğitim diğer bölgelere nazaran daha yüksek seviyede oldukları gözlemlendiği için homofobik tutum oranı diğer bölgelere göre daha az ortaya çıktığı söylenebilir. Murapaşa ilçesindeki Yüzüncüyıl, Doğu Garajı, Şarampol ve Işıklar mahallelerinde yapılan görüşmeler ışığında Lara'ya nazaran daha düşük eğitim seviyesine sahip olmalarından dolayı homofobik tutum sergileme oranı daha fazladır diyebiliriz. Muratpaşa ilçesindeki mahallelerin il dışından çok fazla göç alması ve göç edenlerin özellikle çalışmak için gelmesi bu durumun oluşmasında etkili olabilmektedir. Konyaaltı ilçesindeki Hurma, Altinkum, Arapsuyu, Toros ve Gürsu mahallelerinde eğitim seviyeleri düşük seviyede olmadığı gözlemlenmiştir. Ancak daha çok yaşlı kesimi barındırmasından dolayı homofobik tutum sergilenme durumu fazla olduğu söylenebilir. Muratpaşa, Konyaaltı ilçelerinde eğitim seviyelerinin çok da düşük olmadığı gözlemlenmiştir. Yine de homofobik tutumun sergilenmesinin açıklaması ise yaş seviyesinin yüksek olması ve geleneksel olarak göç ettikleri yerlerdeki yaşamlarını devam ettirmeleri olabilir. Özellikle Kepez ilçesinde Karşıyaka, Sütçüler, Teomanpaşa, Varsak ve Dokuma mahallelerinde eğitilmiş nüfus oranı diğer mahallelere göre çok daha az olduğu gözlemlendiği için daha fazla homofobik tutum ortaya çıkmasına neden olduğu söylenebilir. Ayrıca yapılan görüşmeler sonucunda elde edilen bulgulara göre Kepez'in Türkiye'nin birçok kırsal bölgesinden göç almış olması da bu duruma neden olabilmektedir. Yapılan anket ve görüşmeler göstermiştir ki Kepez, Muratpaşa (Lara dışında) ve Konyaaltı ilçelerinde homofobik tutum sergileme oranı Lara'ya göre daha fazla olduğu ortaya çıkmıştır.

Hal böyleyken, heteroseksüellik dışı cinsel yönelimlere/kimliklere ve lgbt bireylere yönelik önyargı ve tutum konuları 1970'li yıllardan beri araştırmacılar tarafından yoğunlukla ele alınan bir konu olmuştur. Genel olarak, araştırmalarda, lgbt bireylere yönelik olumsuz tutumların ve homofobinin sosyal psikolojik ve demografik değişkenlerle ilişkisi incelenmiştir. Bu değişkenler ise cinsiyet farklılıkları, geleneksel cinsiyet rolleri, cinsiyetçilik, lgbt bireylerle sosyal ilişki kurma, sosyal üstünlük yönelimi, yükleme, arkadaşlık, otoriterlik, yaş, dindarlık ve eğitim düzeyi olarak sayılabilir. Buna göre, örneğin, cinsiyetçilik ve cinsiyet rollerini aşırı benimseme, otoriterlik, sosyal üstünlük yönelimi, özcü inançlar, aşırı dindarlık ve düşük eğitim düzeyi (akt.Şah, 2012: 32) gibi değişkenler LGBTİ bireylere yönelik olumsuz tutumlar ve homofobiyle ilişkili bulunmuştur.

Tablo 5.22 Kişilerin Yaş Durumuna Göre Homofobik Tutumlarına İlişkin Tek Yönlü ANOVA Testi Sonuçları

	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	P	LSD
Gruplar Arası	723,246	5	144,649	11,874	0*	D-A
Grup İçi	2363,234	194	12,182			E-A
Toplam	3086,48	199				C-B
						D-B
						E-B
						F-B
						D-C
						E-C
						D-E
						F-D
						F-C

*p < .05 A: 18-22 yaş, B: 23-27 yaş, C: 28-32 yaş, D: 33-37 yaş, E: 38-42 yaş, F: 43 ve yukarı yaş

Kişilerin yaş durumuna göre homofobik tutum puanları arasında anlamlı düzeyde bir farklılık olup olmadığının incelendiği Tek Yönlü ANOVA testi Tablo 5.22’ de sunulmuştur. Analiz sonuçlarına göre kişilerin yaş durumuna göre homofobik tutum puanları arasında anlamlı olarak farklılaştığı görülmüştür. Analiz sonrası belirlenen anlamlı farklılığın hangi gruplar arasında olduğunu belirlemek için post-hoc LSD testi yapılmış, anlamlılığın D ve A, E ve A, C ve B, D ve B, E ve B, F ve B, D ve C, E ve C, D ve E, F ve D, F ve C grupları arasındaki farktan kaynaklandığı bulgulanmıştır.

Elde edilen bulgulara göre yaş düzeyi arttıkça homofobik tutum sergileme oranı arttığı ortaya çıkarılmıştır. Bu durumun en önemli sebeplerinden biri yaş düzeyi fazla olan nüfusun dönemin şartlarına bağlı olarak eğitim seviyelerinin düşük olması ve gençlere nazaran daha muhafazakâr davranış sergilemelerinden olabilir. Muratpaşa ve Kepez ilçelerinde homofobik tutumun varlığı da bu bölgelerde yaşayan yaşlı kesimlerden kaynaklanabilir. Tablo 5.23 verilerine göre 50 yaş ve üzeri nüfus Muratpaşa ve Kepez ilçelerinde Konyaaltı ilçesine nazaran çok daha fazla olduğu görülmüştür. Hal böyleyken Kepez ve Muratpaşa ilçelerinde homofobik tutumun diğer bölgelere göre daha fazla (Tablo 5.26) sergilemesinin nedeni ortaya çıkmaktadır. Çünkü elde ettiğimiz verilere göre Kepez ve Muratpaşa ilçelerinde diğer bölgelere nazaran eğitim seviyesi de daha düşüktür. Daha önce de bulgularla ortaya koyduğumuz gibi eğitim düzeyinin düşüklüğü ve yaş düzeyinin fazla olmasından kaynaklı Kepez ve Muratpaşa ilçelerinde homofobik tutum diğer bölgelere göre çok daha belirgin durumdadır. Lara bölgesine bakıldığında ise yaşlı nüfus oranı Tablo 5.24’de belirtilmiştir.

Yapılan görüşme ve anketlerde az olsa çıkan homofobi oranını bu duruma bağlamak mümkün olabilir.

Tablo 4.23 Antalya İlçelerinin 50 Yaş ve Üzeri Nüfus Dağılımı

Yaş Grubu	50-54	55-59	60-64	65-69	70-74	75-79	80-84	85-89	90+	Toplam
Kepez Kişi Sayısı	30222	24006	18177	11946	7032	4206	2423	1245	410	99667
Konyaaltı Kişi Sayısı	11380	9440	7826	5369	3367	1969	1118	637	236	41342
Muratpaşa Kişi Sayısı	32418	28162	23794	16957	11335	7441	4310	2141	786	127344

Kaynak: <https://biruni.tuik.gov.tr/medas/?kn=95&locale=tr>, (Erişim Tarihi: 26.02.2018).

Tablo 4.24 Lara Bölgesinin 18 ve Üzeri Yaş Nüfusu

Lara Bölgesi	18 ve Üzeri Yaş Nüfusu (Kişi)
Antalya(Muratpaşa/Fener Mah.)	13786
Antalya(Muratpaşa/Güzeloba Mah.)	24582
Antalya(Muratpaşa/Şirinyalı Mah.)	14413

Kaynak: <https://biruni.tuik.gov.tr/medas/?kn=95&locale=tr>, (Erişim Tarihi: 26.02.2018).

Tablo 4.25 Kişilerin Mekân Farklılığı Durumuna Göre Homofobik Tutumlarına İlişkin Tek Yönlü ANOVA Testi Sonuçları

	Kareler Toplamı	Sd	Kareler Ortalaması	F	p
Gruplar Arası	20,92	3	6,973	0,446	0,721
Grup İçi	3065,56	196	15,641		
Toplam	3086,48	199			

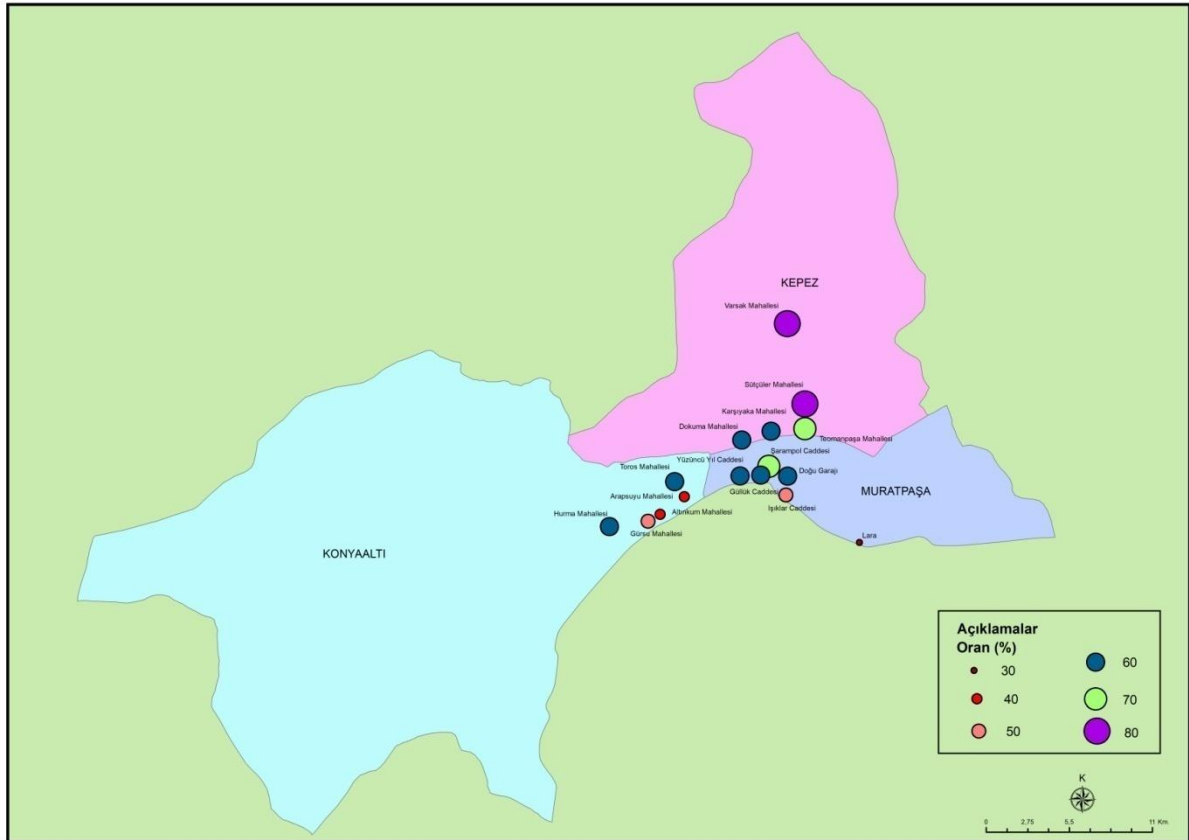
$p > .05$

Kişilerin mekân farklılığı durumuna göre homofobik tutum puanları arasında anlamlı düzeyde bir farklılık olup olmadığının incelendiği Tek Yönlü ANOVA testi Tablo 5.25’ de sunulmuştur. Analiz sonuçlarına göre kişilerin mekân farklılığı durumuna göre homofobik tutum puanları arasında anlamlı olarak farklılaşmadığı görülmüştür.

Yapılan anketler sonuçları ayrıntılı olarak incelendiğinde ise Muratpaşa ilçesinde Işıklar % 50, Doğu Garajı % 60, Yüzüncüyıl % 60, Güllük % 60, Şarampol % 70 oranında homofobik tutum ortaya çıkmıştır. Konyaaltı ilçesinde Hurma % 60, Altinkum % 40, Gürsu % 50, Arapsuyu % 40, Toros % 60 oranında homofobik tutum ortaya çıkmıştır. Kepez ilçesinde Karşıyaka % 60, Sütçüler % 80, Teomanpaşa % 70, Dokuma % 60, Varsak % 80 oranında homofobik tutum ortaya çıkmıştır. Muratpaşa ilçesi % 60, Kepez ilçesi % 70, Konyaaltı ilçesi % 50 ve Lara ise % 30 oranında homofobik tutum sergilediği ortaya çıkmıştır (Tablo 4.26).

Tablo 5.26 Mekânlara Göre Homofobi Oranı

İlçeler	Mekânlar	Homofobi Oranı (%)	Toplam (%)
Muratpaşa	Işıklar	50	60
	Doğu Garajı	60	
	Şarampol	70	
	Yüzüncüyıl	60	
	Güllük	60	
Kepez	Karşıyaka	60	70
	Varsak	80	
	Sütçüler	80	
	Dokuma	60	
	Teomanpaşa	70	
Konyaaltı	Hurma	60	50
	Gürsu	50	
	Altinkum	40	
	Arapsuyu	40	
	Toros	60	
Muratpaşa	Lara	30	30

Harita 5.4 Homofobinin Mekânlara Yansıma Oranı

Yaptığımız anket analizlerine göre homofobik tutum sergileme sayısı bakımından Kepez (%70 homofobi oranı) ve Muratpaşa (%60 homofobi oranı) ilçelerinin Konyaaltı (%50 homofobi oranı) ve Lara'ya (%30 homofobi oranı) göre daha fazla homofobik tutum sergilediği ortaya çıkmıştır. Lara bölgesi ve Konyaaltı ilçesi diğer ilçelere göre homofobik tutum sergilenme sayısı bakımından daha az olduğu ortaya çıkmıştır (Harita 5.4).

Haritaya bakıldığında kıyı kesimlerden uzaklaştıkça homofobik tutumun oranının arttığı sonucu ortaya çıkmaktadır. Özellikle Lara, Konyaaltı Caddesi, Altinkum ve Arapsuyu'nda homofobik tutum oranı % 50'nin altındayken, iç kesimlere doğru yani Varsak, Sütçüler gibi yerlerde homofobik tutum oranı % 80'nin üzerine çıktığı görülmektedir (Harita 5.4).

Muratpaşa ve Kepez ilçeleri homofobik tutum sayısı bakımından fazla ve benzer oranda çıkmıştır. Tek Yönlü ANOVA testi sonuçlarının anlamlı çıkmamasının nedeni bölgeler arasında çok büyük farkların olmaması olabilir. En büyük farklılık Lara'da homofobik tutumun bariz bir şekilde daha az çıkmış olmasıdır. Lara'da homofobik tutumun az çıkmasının nedenleri; bölge halkının eğitim seviyelerinin yüksek olması, çok fazla yurt dışından göç alması, turizm bölgesi olması, daha az muhafazakâr kesimin yer alması olabilir. Kepez, Konyaaltı ve Muratpaşa'nın homofobik tutum sergileme oranının fazla olmasının nedenleri; Anadolu'nun birçok bölgesinden göç alması, göçle gelenlerin çoğunun eğitim seviyelerinin düşük olması, daha fazla muhafazakâr kesimin olması olabilir. Ayrıca yaptığımız gözlem ve görüşmeler ışığında farklı kültürleri bir arada barındırması ve özellikle de il dışından gelen göçlerle çalışan nüfusun neredeyse tamamını barındırmasından dolayı homofobik tutum sergileme durumu oldukça fazla olabilir.

SONUÇ

Bu araştırmada LGBTİ'lerin mekânsal eğilimi ve homofobik tutumların mekânlardaki yansımaları araştırılmış, insanların LGBTİ'lere karşı tutumlarını belirleyen eğitim, kültürel ve dini etmenler ele alınarak LGBTİ'lerin mekânsal eğilimi ortaya çıkarılmaya çalışılmış, ayrıca cinsiyet, eğitim durumu ve mekân değişkenleri ile homofobik tutum arasında anlamlı bir ilişki olup olmadığı incelenerek aşağıdaki sonuçlara ulaşılmıştır.

Yapılan literatür çalışmaları, anket, gözlem ve görüşmeler sonucunda LGBTİ'lere karşı tutum ve davranışların geçmiş ile günümüz arasında çok farklı olmadığı sonucuna ulaşılmıştır. Bu durumun oluşma nedenleri ise LGBTİ'lerin toplum içinde farklı oluşu ve belirli toplumsal normların varlığından dolayı olduğu literatür ve gözlemler sonucunda elde edilmiştir. Bu konuda birçok çalışma yer almaktadır.

Sherry Wolf (akt.Altunpolat, 2017: 8), “tonlarca tarihsel kanıtın, bugün eşcinsel davranış diye tanımladığımız şeyin en azından binlerce yıldır var olduğunu ortaya koyduğunu ve eşcinsel davranışların insanlar dünya üstünde yürümeye başladığından bu yana olduğunu varsaymanın mantıklı olduğunu” ifade eder. Antik Yunan ve Roma'dan Osmanlı İmparatorluğu'na, İslam toplumlarından Avrupa'ya, Hindistan'dan Çin'e, Afrika kabilelerinden Amerikan yerlilerine kadar bugün eşcinsellik yahut transeksüellik olarak adlandırılan davranış ve pratiklerle karşılaşmak mümkündür.

Bireyin hemcinsiyle kurduğu ilişki kimi toplumlarda günahlar arasında sayılıp ağır cezalarla yasaklanırken kimi toplumlarda meşru görülmüş, en azından kayıtsız kalınmıştır. Ancak bütün bu toplumlarda günah olarak yasaklanan, cezalandırılan ya da meşru görülen, onaylanan ve övülen eşcinsel eylem ve davranışlardır; yoksa tanımlanabilir bir insan, bir kimlik değildir. Eşcinsel davranış, kişinin davranışlarından herhangi biri olarak görülmüş, kişinin cinsel kimliğini tanımlayan ayırt edici bir özellik olarak değerlendirilmemiştir (akt.Altunpolat, 2017: 8).

LGBTİ'lere karşı tutumları belirleyen etkenler toplumun eğitim düzeyi, inanç sistemi ve kültürel etkenlerdir.

Bu alanda şimdiye kadar yapılan çalışmalar, bu tutumların toplumsal cinsiyet ve cinselliğe ilişkin normlar, kültür, din, medya, sosyoekonomik koşullar ve etnik köken gibi makro düzey etkenlerin yanı sıra yaş, eğitim ve şiddete maruz kalma gibi bireysel etmenleri de içeren çok katmanlı bir sosyal yapı tarafından belirlendiğini ortaya koymuştur (akt.Cingöz-Ulu, vd., 2016: 95).

LGBTİ'ler için mekân kavramı birçok etkene bağlı olarak şekillenmektedir. LGBTİ'lerle yaptığımız anket ve görüşmeler sonucunda sosyo-kültürel faaliyetlerin çok olması, benim gibi insanların olması, partner bulma imkânı ve üniversitenin varlığı gibi maddeler en çok tercih edilen maddeler olmuştur. Kışla, Güllük, Yüzüncüyıl hattında meydana gelen yoğunlaşmanın nedenleri de tam anlamıyla budur. Çünkü kendine yakın hissettikleri insanlarla bir araya gelerek mekânda yer etmeleriyle daha rahat partner bulma imkânları, iş bulma imkânları artma eğilimine girmiştir. Bunların sonucunda da yukarıda sayılan mekânlar şimdiki kimliklerine kavuşmuştur.

LGBTİ'lerin mekânsal eğilimini ortaya koymak için yapılan anket sonuçlarına göre, yoğun olarak LGBTİ yerleşim mekânları sırasıyla Güllük, Yüzüncüyıl, Kışla mahallesi, Işıklar, Uncalı, Lara, Konyaaltı ve Meltem olduğu ortaya çıkmıştır. Burada en önemli bulgu ise, LGBTİ'lerin Güllük, Yüzüncüyıl ve Kışla mahallesi hattında yoğunlaşmış olmasıdır. Bu hat şehrin merkezinde yer almakta ve sırayla bitişik bir hal izlemektedir. Hattın temelini, LGBTİ'lerden transseksüel ve travestiler oluşturmaktadırlar. Hatta bazı apartmanlar tamamen travestilerden oluşmaktadır. Durumun bu şekilde olması ise yaptığımız görüşmelere göre şehri yönetenlerin bilerek bu hattı tercih edip bu mekânlara yerleşmesine olanak sağlamış olmalarındandır. Çünkü başka bir mekânda yoğunlaşmış olsaydı, toplumun bazı kesimleri daha önce yaptıkları homofobik söylemleri daha da ileri taşıyarak cinayetlere neden olabileceği düşüncesiyle Kışla, Güllük, Yüzüncüyıl hattını mekân edinmişlerdir. Böylelikle şehrin merkezinde oldukları için daha güvenli bir ortam oluşturma amacıyla yetkililer tarafından bir araya toplanmasınayardımcı olunmuştur diyebiliriz. Haritada gösterildiği gibi renkli noktalar (Harita 5.3) LGBTİ'lerin yoğun olarak tercih ettiği mekânlardır.

Anketler sonucu LGBTİ'ler, Kışla, Güllük, Yüzüncüyıl hattından sonra Uncalı, Kültür mahallelerinde bir yoğunluk göstermektedir. Ancak Uncalı ve Kültür'deki yoğunluk neredeyse tamamen üniversiteye yakın olmasından kaynaklı Antalya'nın dışından gelen öğrenci LGBTİ'leri bu mekânlara yoğunlaşmalarına neden olmuştur. Işıklar'daki yoğunluk ise daha çok Kaleiçi'nde çalışan ve Kaleiçi'ne yakın olmak isteyen LGBTİ'ler tarafından bu mekân tercih edilmiştir.

Türkiye'de mekân/kent heteronormatif yaklaşımla ve insanların ve grupların açıklanmasında kullanılan kategorilerin daha çok inanç sisteminin ve geleneklerin güdümünde "ahlâk" temelli yapılandırılmasıyla oluşturulmaktadır (Güney vd., 2014: 1). Buradan hareketle LGBTİ'ler kendilerini daha rahat hissedecekleri mekânlara transferlerini gerçekleştirmişlerdir. Aslında bu duruma zorlanmışlar ve daha az ayrımcılığa, daha az

homofobik söylemlere maruz kalacakları mekânların cazip gelmesiyle, buralarda mekânı şekillendirmişlerdir.

Homofobi kendini nasıl gösterir? Bir kişiye ‘ibne’ veya ‘sevici’ gibi argo terimlerle hitap etme, vb. şekillerdeki önyargının açık gösterimlerinin yanı sıra, homofobinin kendini daha az belli eden gösterimleri de vardır. Örneğin, sokakta el ele tutuşan veya öpüşen bir kadınla erkeği gördüğünde bunu sorun etmeyen bir kişi, bu el ele tutuşan çift aynı cinsiyetten olduğunda çok farklı bir şekilde tepki verebilmektedir. Yine de heteroseksist ideoloji, en çok, dille kurulup pekiştirilmektedir; bu anlamda Burn (akt.Şah, 2012: 25) de ‘ibne’, ‘yumuşak’, ‘sevici’, vb. sözcüklerin diğer kişileri (eşcinsel olsun ya da olmasın) aşağılamak üzere kullanımının, homofobiyi ve lgbt bireylerin damgalanması sürecini pekiştirdiğini belirtmektedir.

Birçok insan, heteroseksüellik dışı cinsel yönelim ve kimlikleri, kabul edilir erkek ve kadın davranışlarına tehdit olarak algılamaktadır. Kadınlık ve erkeklikten beklenenlerin birisini bile yerine getirmeme, toplumsal sistemlerin en önemli ayaklarından biri olan cinsiyet kimliklerini sarsma anlamına gelmektedir; bu da lgbt bireyleri ister istemez toplumun dışına itmektedir (akt.Şah, 2012: 25). Bunun temelinde ise kültürel ve sosyal normların heteroseksüellik dışındaki cinsel yönelimleri sapkınlık olarak tanımlaması ve dışlaması yatmaktadır. Böylece, yerleşik kültür, homofobik tutumları üretmekte ve farklı cinsel yönelimleri olan bireylerin marjinalleşmesine yol açmaktadır. Bu da lgbt bireylere yönelik olumsuz kalıpyargı ve tutumları tetiklemekte ve bunların korku, nefret, sözel ve/veya fiziksel şiddet ve tehditler şeklindeki ayrımcı davranışlar olarak ortaya çıkmasına neden olmaktadır (akt.Şah, 2012: 26).

Yapılan araştırmalar göstermektedir ki, bu olumsuz tutum ve inançlar her yerde, evde, okulda, akran gruplarında ve bütün toplumda ortaya çıkmaktadır (Göregenli, 2006: 142; Herdt ve van der Meer, 2003: 99; Sakallı- Uğurlu ve Uğurlu, 2004: 51; Polimeni vd., 2000: 47).

Homofobik tutumu belirleyen etmenler genel olarak, araştırmalarda, lgbt bireylere yönelik olumsuz tutumların ve homofobinin sosyal psikolojik ve demografik değişkenlerle ilişkisi incelenmiştir. Bu değişkenler ise cinsiyet farklılıkları, geleneksel cinsiyet rolleri, cinsiyetçilik, lgbt bireylerle sosyal ilişki kurma, sosyal üstünlük yönelimi, yükleme, arkadaşlık, otoriterlik, yaş, dindarlık ve eğitim düzeyi olarak sayılabilir (akt.Şah, 2012: 32). Yapmış olduğumuz çalışma göstermiştir ki homofobik tutum sergileyenler daha düşük eğitim seviyesine, daha muhafazakâr bir tutuma ve daha yüksek yaş gruplarına sahip oldukları ortaya çıkmıştır.

Homofobik tutum puan ortalamalarının cinsiyet değişkenine göre anlamlı düzeyde bir farklılık gösterip göstermediğini belirlemek için yapılan bağımsız örneklem t testi sonucunda; homofobik tutum ve cinsiyet arasında anlamlı bir fark görülmemiştir. Ancak yaptığımız anketleri incelediğimizde çok bariz fark olmasa da erkekler kadınlara göre daha homofobik tutum sergilemektedir. SPSS programında cinsiyet değişkenine göre homofobik tutumun anlamlı çıkmamasının nedeni ankete katılan kadınların sayısının erkeklere göre daha az olması olabilir.

Türkiye’de yapılmış olan araştırmalara göre kadınlar erkeklere göre eşcinsellere ve biseksüellere karşı daha olumlu tutumlar sergilemektedirler. Ayrıca, eşcinsel/biseksüel bir tanıdığı olan ya da bu kişilerle sosyal ilişkide bulunan bireylerin, daha olumlu tutumlara sahip olduğu da görülmüştür (akt.Şahin ve Bilgiç, 2016: 218).

Analiz sonuçlarına göre kişilerin eğitim durumuna göre homofobik tutum puanları arasında anlamlı olarak farklılaştığı görülmüştür. Elde edilen bulgulara göre eğitim durumu düştükçe homofobik tavır sergileme oranı da yükseldiği görülmektedir.

Analiz sonuçlarına göre kişilerin yaş durumuna göre homofobik tutum puanları arasında anlamlı olarak farklılaştığı görülmüştür. Elde edilen bulgulara göre yaş düzeyi arttıkça homofobik tutum sergileme oranı arttığı ortaya çıkarılmıştır. Bu durumun en önemli sebeplerinden biri yaş düzeyi fazla olan nüfusun dönemin şartlarına bağlı olarak eğitim seviyelerinin düşük olması ve gençlere nazaran daha muhafazakâr davranış sergilemelerinden olabilir. Muratpaşa, Lara ve Kepez bölgelerinde homofobik tutumun varlığı da bu bölgelerde yaşayan yaşlı kesimlerden kaynaklanabilir. TÜİK verilerine göre 50 yaş ve üzeri nüfus Muratpaşa, Kepez ilçeleri ve Lara’nın Konyaaltı ilçesine nazaran çok daha fazla olduğu görülmüştür (Tablo 5.23 ve 5.24). Kepez ve Muratpaşa’nın homofobik tutum sergilemesi yaşa bağlı olabilir. Ancak Lara’da yaş seviyesinin yüksek olduğu halde homofobik tutumun daha az çıkmasının sebebi ise bölgede oluşan farklı kültür yapısı olabilir. Konyaaltı’nda yaş seviyesi daha düşük ancak homofobik tutumun yüksek çıkmasının nedeni ise il dışından çok fazla çalışmak için göç eden genç nüfusun fazla olması olabilir.

Analiz sonuçlarına göre kişilerin mekân farklılığı durumuna göre homofobik tutum puanları arasında anlamlı olarak farklılaşmadığı görülmüştür. Tek Yönlü ANOVA testi sonuçlarının anlamlı çıkmamasının nedeni bölgeler arasında çok büyük farkların olmaması olabilir. Mekândan mekâna homofobik tutumun değişmesi için bazı şartlar gerekli olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Elde edilen bulgular sonucunda bir mekânın homofobik tutum sergilemesi için o mekânın eğitim seviyesinin daha düşük, insanların daha muhafazakâr ve yaş gruplarının seviyesi daha yüksek olması gereklidir.

Haritaya bakıldığında kıyı kesimlerden uzaklaştıkça homofobik tutumun oranının arttığı sonucu ortaya çıkmaktadır. Özellikle Lara, Konyaaltı Caddesi, Altinkum ve Arapsuyu'nda homofobik tutum oranı % 50'nin altındayken, iç kesimlere doğru yani Varsak, Sütçüler gibi yerlerde homofobik tutum oranı % 80'nin üzerine çıkmıştır (Harita 5.4).

Antalya ilinde ise Kepez, Muratpaşa ve Konyaaltı bölgelerinde homofobik tutum birbirine yakın çıkarken, Lara bölgesi homofobik tutum açısından diğerlerine göre oldukça geride kalmıştır. Daha öncede açıklandığı gibi Lara'da homofobik tutumun az olmasının en büyük nedeni dışarıdan yabancı göçler alarak farklı bir kültür yapısına bürünmüş olmasıdır. Ayrıca eğitim seviyeleri de yapılan anketler sonucunda yüksek olduğu ortaya çıkmıştır. Elde edilen bulgular sonucunda Konyaaltı, Muratpaşa ve Kepez'de homofobik tutumun yüksek oluşu ve birbirine benzer oluşunun en büyük sebebi ise Anadolu'nun birçok bölgesinden göç alması ve eğitim seviyesinin düşüklüğü sonucu ortaya çıkmıştır.

LGBTİ'lerin mekânsal eğilimi toplumun cinsiyetçi bakışına göre şekillenmiştir. Cinsiyetçi ve muhafazakâr özelliklere sahip mekânları LGBTİ'lerin tercih etmedikleri sonucuna ulaşılmıştır. Homofobinin mekânsal yansıması da LGBTİ'lerin mekânsal eğilimi ile paralellik göstererek, LGBTİ'lerin bulunduğu ve kendini rahat hissettiği mekânlarda homofobik söylem ve davranışlar çok az olduğu sonucuna ulaşılmıştır. Böylelikle ortaya atılan hipotezler kanıtlanmıştır.

Sonuç olarak geçmişten günümüze kadar LGBTİ'ler farklı şekillerde dışlanmaya maruz kalmışlardır. Bulundukları mekânlarda homofobik tutumlarla karşıladıkları için her mekânda kendilerine yer edinememişlerdir. Homofobik tutumların daha az olduğu yerlerde var olmaya çalışmaktadırlar. İnsanlar genelde farklı bir olgu karşısında tepki gösterme eğilimine girmektedirler. Şöyle düşünebilir mesela: Keşke yeryüzünde siyahlar olmasaydı, herkes beyaz olsaydı. Bütün dünya aynı inanca sahip olsaydı. Bu farklılıklar sanki hepimizin kafasını karıştırıyor. Hatta diyelim ki herkes Galatasaraylı olsaydı. Başka takımı tutanlar olmasaydı. Ama hepsi var. Var oldukları anda da “öteki” olarak varlar. Bir problemin başlangıç yaratan figürleri olarak varlar. O zaman bizim gibi olmayan, farklı olanların, yaşama ve var olma hakları konusunda bilgi sahibi olmamız gerekiyor. Bunun yolu da düşünce, değer, tutum üretmekten geçmektedir.

KAYNAKÇA

- Altıparmak, K. (2015). "Türkiye’de Cinsel Kimliğin Tanınması ve Ayrımcılık. Türkiye’de LGBTİ Haklarının Durumu ve Öneriler". M. Köylü(Ed.). *Kaos GL Dergisi*, 45-53.
- Altunpolat, R., (2017). "LGBTİ’lere Yönelik Ayrımcılığı Tarihsel ve Politik Temelde Kavramak". *Türk Tabipleri Birliği Mesleki Sağlık ve Güvenlik Dergisi*, 8.
- Ayan, M.(hızl.). (2016). "LGBTİ Hakları için Eğitim Stratejileri: Sahadan Anlatılar ve Gözlemler". *SPOD ve SEÇBİR Yayınları*, 3.
- Boswell, J. (2001). *Devrimler, Evrenseller, Cinsel Kategoriler. Tarihten Gizlenenler: Gey ve Lezbiyen Tarihine Yeni Bir Bakış Kitabı*. Phoenix Yayınevi.
- Cantek, F. Ş. (2014). "Kent ve Yerel Seçimler". *KAOS GL Dergisi*, 51.
- Cingöz-Ulu, B., Türkoğlu, B. ve Sayılan, G., (2016). "Kadın Şiddet Mağdurlarına Yönelik Tutumlarda Mağdurun Trans Kimliğinin Etkisi". *Türk Psikoloji Yazıları*, 19: 95.
- Davies, D. (2012). "Cinsel Yönelim". (Çev. G. E. Sarıdoğan). *Pink Therapy*, 1.
- Dedeoğlu, S. (2000). "Toplumsal Cinsiyet Rollerini Açısından Türkiye’de Aile ve Kadın Emeği". *Toplum ve Bilim Dergisi*, 86: 143.
- Demirbaş, H. B. (2016). *Türkiye’de LGBTİ Mahpus Olmak*. TCPS Kitaplığı.
- Doğan, E.T. (2015). "İşgücü Piyasasında Cinsel Yönelim ve Cinsiyet Kimliği Ayrımcılığının Sosyal Politika Açısından Değerlendirmesi." Y. Tar(drl.). *Kaos GL Dergisi*, 59.
- Doğan, S., Doğan, M., Beştepe, E. ve Eker, E. (2016). "Eşcinsellik Tutum Ölçeği geliştirilmesi, geçerlilik ve güvenilirlik çalışması: Bir ön çalışma". *Anatolian Journal of Psychiatry*, 9: 84-90.
- Erel, L. T. (1985). "Antalya İlinde 1935-1980 Yılları Arasındaki Devrede Nüfus Hareketleri". *Coğrafya Dergisi*, 191-193.
- Ertan, C. (2010). "Homofobi: İnternet Gazetelerinde Okuyucu Yorumlarındaki Eşcinsellere Yönelik Tutumlar ve Söylemler." *ETHOS: Felsefe ve Toplumsal Bilimlerde Diyaloglar*, 3 (2): 3-8.
- Ertan, C. (2010). "Homofobi: İnternet Gazetelerinde Okuyucu Yorumlarındaki Eşcinsellere Yönelik Tutumlar ve Söylemler". *ETHOS: Felsefe ve Toplumsal Bilimlerde Diyaloglar*, 3 (2): 7.
- Ersoy- Kart, M. ve Güldü, Ö. (2009). "Toplumsal Cinsiyet Rollerini ve Siyasi Tutumlar: Sosyal Psikolojik Değerlendirme". *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 64 (3): 102.
- Equinet Avrupa Eşitlik Kurumları Ağı, (2013). "LGBTİ Kişiler İçin Eşitliği ve Ayrımcılık Yaşamını Destekleyen Eşitlik Kurumları". *Equinet Perspektifi*, 6-8.

- Göregenli, M. (2006). "Gruplararası ilişki ideolojisi olarak homofobi". *Kaos GL Dergisi*, 142-148.
- Göregenli, M. (2015). "Cinsel Kimliklerin Kontrolü Açısından Muhafazakârlık. Türkiye’de LGBTİ Haklarının Durumu ve Öneriler". *Kaos GL Derneği*, 13-15.
- Güldü, Ö. ve Ersoy-Kart, M. (2009). "Toplumsal Cinsiyet Roller ve Siyasal Tutumlar: Sosyal Psikolojik Bir Değerlendirme". *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 64(3): 102.
- Güler, C. (2016). "Küresel Çerçeve Sözleşmelere Cinsel Yönelim ve Cinsiyet Kimliği Temelli Ayrımcılık Penceresinden Bakmak". *KaosQueer*, 5: 70.
- Güner, U. (2015). "Heteroseksist Ayrımcılığın Eşcinsel, Biseksüel ve Trans Yaşamlara Yansımaları". *Kaos GL Dergisi*, 28-30.
- Güney, M. E., Ergin, Ş. ve Selçuk, İ. A. (2014). *Cinsel Alanda Öteki Olarak Tanımlanan Nüfusun Kentsel Alan Kullanımı*. Dokuz Eylül Üniversitesi Yayınları.
- Güney, M.E. ve Demircioğlu, F. (2015). "Lgbtt Bireylerin Buluşma Noktası Olarak Kullandıkları Mekânların Şehir Planlama Kapsamında İncelenmesi". *TMMOB Şehir Plancıları Odası*, 148-149.
- Gürler, C. (2010). "Nefret Suçları ve İş Hayatı". *Ankara Barosu Dergisi*, 1: 260.
- Herdt, G. ve van der Meer, T. (2003). "Homophobia and anti-gay violence: contemporary perspectives". *Culture, Health and Sexuality*, 5(2): 99-101.
- ILGA, (2009). "State-sponsored Homophobia. A world survey of laws prohibiting same sex activity between consenting adults". *Daniel Ottosson*, 12-22.
- Jagose, A. (2014). "Queer Teori". *KaosQueer+ Dergisi*, 1: 9-11.
- Kara, H. ve Çalık, D. (2016). "Tekin Olmayı Beklerken: LGBTİ’lerin Ara Durağı Türkiye". *Kaos GL Derneği*, 10-12.
- Karadağ, N. (2008). *Cinsel Azınlıkların Bireysel Hakları*. İstanbul: XII Levha Yayınları.
- Karlinsky, S. (2001). "Rusya’nın Eşcinsel Edebiyatı Ve Kültürü: Ekim Devriminin Etkisi," *Tarihten Gizlenenler Gey ve Lezbiyen Tarihine Yeni Bir Bakış* içinde, M. J. Vicinus, M. B. Duberman ve G. Chauncey (Ed.). Ankara: Phoneix Yayınevi.
- Kayan, İ. (1990). "Tarih öncesi yerleşme yerleri olarak Antalya mağaralarının jeomorfolojik özellikleri". *Ege Coğrafya Dergisi*, 13.
- Kervankıran, İ. ve Bulut, E. (2015). "Antalya ili turizminin gelişimini ve etkilerini yerel halk nasıl değerlendirmektedir?". *Türk Coğrafya Dergisi*, 65: 37.
- Köylü, M.(Ed.). (2016). *Sık Sorulan Sorular*. KAOS GL Derneği Yayınevi. Ankara.
- Kurbanoglu, E. (2011). "Türkiye’de LGBTT Hareketinin Tarihi. Heteroseksizme Karşı Gökkuşağı Antihomofobi 3". *Kaos GL Dergisi*, 229.
- Kurtoğlu, A. (2011). "Kent/Mekân". *Kaos GL Dergisi*, 120: 22-23.

- Küntay, E. ve Çokar, M. (2007). "Ticari Seks Medya Dosyası". *Cinsel Eğitim Tedavi ve Araştırma Derneği/CETAD*, 20.
- Mungan, M. (2008). "Türkiye’de eşcinsel olmak!". *Kaos GL Yayınları*. İstanbul, Goethe Institut, 7-10.
- Öner, A. (2015). *Beyaz Yakalı Eşcinseller*. İstanbul: İletişim Yayınları.
- Öz, Y. (2011). "Kent/Mekân". *Kaos GL Dergisi*, 120: 41.
- Polimeni, A., Hardie, E. ve Buzwell, S. (2000). "Homophobia among Australian heterosexuals: The role of sex, gender role ideology and gender role traits". *Current Research in Social Psychology*, 5(4): 47-62.
- Poroy, A. (2013). *Dünyada Cinsellik*. Dharma Yayınları.
- Sakallı Uğurlu, N. ve Uğurlu, O. (2004). "Eşcinsellik ve eşcinselliğe ilişkin tutumlar: Önyargı ve ayrımcılık". *Kaos GL Dergisi*, 51-63.
- Sarı, C. (2016). "Antalya’da Fuarlar, Festivaller Ve Yayla Şenliklerinin Alternatif Turizmin Gelişmesindeki Rolü". *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 8(15): 107.
- Schalow, P.G. (2001). "Modern Japonya’nın İlk Dönemlerinde Erkek Aşk: "Gençlik"’in Edebi Bir Anlatımı." *Tarihten Gizlenenler: Gey ve Lezbiyen Tarihine Yeni Bir Bakış*. Phoenix Yayınevi.
- Serdengeçti, M. ve Göregenli, T.Ş. (2015). "Türkiye’de Özel Sektör Çalışanı Lezbiyen, Gey, Biseksüel, Trans ve İntersekslerin Durumu". M. Köylü(Ed.). *Kaos GL Dergisi*, 17-37.
- Şah, U., (2012). "Eşcinselliğe, Biseksüelliğe ve Transseksüelliğe İlişkin Tanımlamaların Homofobi ve LGBT Bireylerle Tanışıklık Düzeyi İle İlişkisi". *Psikoloji Çalışmaları Dergisi*, 32(2): 24-32.
- Şahin, S.(hızl.). (2016). *Sağlık Bakanlığı İçin LGBT Hakları El Kitabı*. M. Köylü(Ed.). KAOS GL Dergisi. Ankara.
- Şahin, N.H. ve Bilgiç D. (2016). "Toplumda Eşcinsellere Yönelik Tutumlar ve Lezbiyen Kadınlarda Sağlık Eşitsizliği". *Sağlık Bilimleri ve Meslekleri Dergisi*, 3(3): 218.
- Tokdoğan, N. (2014). "Foucaultcu Bilgi, İktidar, Söylem Kavramları Aracılığıyla Muhafazakâr Basının İnşasına Bakmak: Vakıf Gazetesi Örneği". *KaosQueer+ Dergisi*, 1: 92-95.
- Vardal, Z.B. (2015). "Nefret Söylemi ve Yeni Medya". *Maltepe Üniversitesi İletişim Fakültesi Dergisi*, 2(1): 135.
- Vicinus, M., Duberman M. ve Chauncey Jr. G. (2001). *Tarihten Gizlenenler: Gey ve Lezbiyen Tarihine Yeni Bir Bakış*. Phoenix Yayınevi.

- Yılmaz, Ş. (2015). “Mecburiyet Kapısı: Genelev’den Sonra Ulus’ta Seks İşçiliğinin Mekânsal Düzeni”. *KaosQueer+ Dergisi*, 2: 101.
- Young, I.M. (2009). “Yaşanan Bedene Karşı Toplumsal Cinsiyet: Toplumsal Yapı ve Öznellik Üzerine Düşünceler”. *Cogito Dergisi: Feminizm*, 58: 50-52.

İnternet Kaynakları

<http://trend.mynet.com/escinsel-evlilikin-yasal-oldugu-ulkeler-hangileri-1056116>.

(erişim tarihi:24.02.2018)

http://www.bbc.co.uk/news/special/2014/newsspec_6817/turkish/index.html?v=0.3.500.

(erişim tarihi:17.02.2018)

https://www.bbc.com/turkce/multimedya/2014/02/140217_escinsellik_cizelge

(erişim tarihi 17.02.2014)

<http://kaosgl.org/sayfa.php?id=2518> (erişim tarihi: 26.02.2018)

<http://www.businessht.com.tr/grafik/haber/1193629-infografik-escinseller-nerede-ozgur>

(erişim tarihi: 20.02.2018)

<https://biruni.tuik.gov.tr/medas/?kn=95&locale=tr> (erişim tarihi: 26.02.2018)

EK 1- CİNSEL ALANDA ÖTEKİ OLARAK TANIMLANAN KENTLİ NÜFUSUN ALAN KULLANIMI ANKETİ (Güney vd., 2014)

"LGBTT Bireylerinin Mekansal Eğilimi; Ötekilerin Antalya'sı" adlı bildiri çalışması için hazırlanmıştır. Anket sorularına verilecek yanıtlar hiçbir zaman ve hiçbir şekilde 3. şahıslarla paylaşılmayacaktır. Çalışmaya verdiğiniz destek için teşekkür ederiz.

Kişisel Bilgiler

Yaşınız	1	16-20	4	31-35	7	46-50	10	61-65
	2	21-25	5	36-40	8	51-55	11	65-+
	3	26-30	6	41-45	9	56-60		

Eğitim Durumunuz	1	Okumamış/okuryazar	6	Lise ve Dengi Okullar Mezunu
	2	İlkokul Mezunu	7	Üniversite Mezunu
	3	İlköğretim Mezunu	8	Master
	4	Ortaokul Mezunu	9	Doktora
	5	Ortaöğretim Mezunu	10	Diğer (belirtiniz)

Net Gelir Durumunuz	1	0-750	4	2901-4000	7	5001-7500
	2	751-1050	5	4001-4500	8	7501-10000
	3	1051-2900	6	4501-5000	9	10001-+

Cinsel Yöneliminiz	1	Lezbiyen	3	Biseksüel	5	Travesti
	2	Gay	4	Transeksüel		

İş ve Oturma Alanı Bilgileri/Mekan seçimi

Şu anda ikamet ettiğiniz	Semt adı:	Mahalle adı (mümkünse belirtiniz):
--------------------------	-----------	------------------------------------

Çalıştığınız Sektör (Birden fazla cevabı seçebilirsiniz.)	1	Eğitim	4	Esnaf	7	İnşaat Sektörü	10. Diğer (Belirtiniz)
	2	Turizm	5	Sanatçı	8	Yönetici	
	3	İşsiz	6	Seks İşçiliği	9	Emekli	

Mekansal Belirleyiciler

Yaşadığınız yeri seçerken kentteki hangi fonksiyonların sizin için etkisi oldu? (Birden fazla cevabı seçebilirsiniz.)	1	daha fazla yeşil alan	6	internet ve benzeri kentsel/sosyal altyapı olanağını arttırması
	2	daha fazla konut dokusu	7	sosyo-kültürel faaliyetlerin çok olması
	3	daha fazla nüfus	8	benim gibi insanların fazla olması
	4	partner bulma	9	diğer (belirtiniz)
	5	daha çok alışveriş merkezi		

Toplum, Kaleiçi ve Saat Kulesi gibi bilinen noktaları buluşmak için kullanmaktadır. Bunun gibi buluşmak için tercih ettiğiniz/kullandığınız yerler/alanlar var mı, belirtiniz.	
--	--

Size yönelik uygulamaları beğendiğiniz ülke/ülkeler nelerdir?		hangi uygulamaları	
---	--	--------------------	--

Size yönelik uygulamaları beğenmediğiniz ülke/ülkeler nelerdir?		hangi uygulamaları	
---	--	--------------------	--

Mekanların sizin cinsiyet kimliğinize uygunluğu için neler yapılabilir? Ya da siz nelerden rahatsız oluyorsunuz?	İş hayatı için:	Normal yaşam için:

EK 2 EŞCİNSELLİK TUTUM ÖLÇEĞİ (Doğan vd., 2016)

EŞCİNSELLİK TUTUM ÖLÇEĞİ (ETÖ) Bu ölçek eşcinselliğe bakış açınızı değerlendirmek için hazırlanmıştır. Her bir soru için Kesinlikle Katılmıyorum'dan(1), Tamamen Katılıyorum'a(5) kadar sıralanmış seçeneklerden sizin için en uygun olanını lütfen sorunun karşısındaki kutucuğa işaretleyiniz. * Bu maddelerde ters puanlama yapılacaktır. 5=1, 4=2, 3=3, 2=4, 1=5. Düşük puan olumlu tutumu göstermektedir.	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Fikrim Yok	Katılıyorum	Tamamen Katılıyorum
Eşcinsellik doğal değildir.					
Hem heteroseksüel hem de eşcinsel çiftleri bir davete çağırabilirim.*					
Anal seks normal değildir.					
Gey barda bulunmaktan rahatsız olurum.					
Bir gey barda görülmekten rahatsız olmam.*					
Yakın bir arkadaşım bana gey olduğunu söylese üzülmem.*					
Eşcinselliğin tanrıya karşı işlenmiş bir günah olduğunu söyleyen kutsal kitaplarla aynı fikirdeyim.					
Bir insanın kiminle yattığıyla ilgilenmem.*					
Çocuk tacizcilerinin çoğunun eşcinsel olması nedeniyle geylerin öğretmenlik yapmasına izin verilmemelidir.					
Cinsel yönelime dayalı ayrımcılık ırk ve cinsiyet ayrımcılığı kadar kötüdür.*					
Oğlum ya da kızım eşcinsel olduğunu söylerse onu evden atarım ya da reddederim.					
Eşcinseller de herhangi biri kadar vatanseverdirler ve ülkeleri için savaşabilirler.*					
Anal seks özellikle eşcinsel bir aktivitedir.					
Eşcinsel seks heteroseksüel seksten daha riskli değildir.*					
AIDS hala birincil olarak bir eşcinsel hastalığıdır.					
Eşcinseller iyi ebeveyn olabilirler.*					
Erkek bir homoseksüelle aynı işyerinde çalışmaktan rahatsız olmam.*					
Geylerin bulunduğu ortamlara girmekten hoşlanırım.*					
Hemcinsiyetli cinsel içerikli oyunlar oynayan çocuklar sapkındır.					
Komşumun eşcinsel olduğunu bilsem bundan rahatsız olmam.*					
Kendi cinsimden birilerinin beni çekici bulmasından rahatsız olmam.*					
Gey erkekler kadın olmak isterler.					
Kendi cinsimden birisini çekici bulmaktan rahatsızlık duymam.*					
Eşcinseller askerlik yapamaz.					
Bir din adamının eşcinsel olduğunu bilmek beni rahatsız etmez.*					
Kendi cinsimden birisini çekici bulsaydım hayal kırıklığı yaşardım.					
İki erkeğin flörtü düşündüren yakınlığını görmek bende olumsuz bir duygu yaratmaz.*					
Kendi cinsimden biri beni ayartmaya kalksaydı kendimi taciz edilmiş hissederdim.					
Bir davette bir eşcinselle sohbet etmekten rahatsız olmam.*					
Bir grup eşcinsel arasında kendimi sinirli ve huzursuz hissedirim.					
Kızımın öğretmeninin lezbiyen olduğunu bilsem bu durumdan rahatsız olmazdım.*					
Erkek veya kız kardeşimin eşcinsel olduğunu öğrenirsem üzülürüm.					
Patronumun eşcinsel olduğunu öğrensem bu durumdan rahatsız olmazdım.*					
Çocuğumun gey olduğunu öğrensem ebeveyn olarak kendimi yetersiz hissederdim.					
Daha çok geylerin oturduğu bir semtte dolaşmak beni rahatsız etmez.*					
Eşimin veya sevgilimin kendi cinsinden birisine ilgi duyduğunu öğrensem rahatsız olurum.					
Doktorumun eşcinsel olduğunu öğrenmek beni rahatsız etmez.*					
Eşcinsellik tedavi edilmesi gereken bir hastalıktır.					
Hemcinsim olan en iyi arkadaşımın eşcinsel olduğunu öğrenmek beni rahatsız etmezdi.*					
Eşcinseller rastgele cinsel ilişki kurarlar.					
Oğlumun erkek öğretmeninin eşcinsel olduğunu bilmekten rahatsız olmam.*					
Medya eşcinselliği yaygınlaştırmaktadır.					
Kadın bir eşcinselle aynı iş yerinde çalışmaktan rahatsız olmam.*					
Eşcinsel olanlar eşcinsel olmayanları ayartmaya çalışırlar.					
Eşcinsellik insan türünün devamını tehdit etmez.*					
Eşcinseller cinselliklerini teşhir ederler.					
Eşcinselleri bir arada tutan sadece seks değildir.*					

Bütün geyler kadınsıdır.					
AIDS hastalığının Tanrının eşcinsellere verdiği bir ceza olduğu düşüncesi yanlıştır.*					
Eşcinseller eşcinsel olmayanları eşcinsel yaparlar.					
Gey ergenler aslında gey olmak istemezler.					
Gey erkeklerin kadınlardan nefret ettiği düşüncesi yanlıştır.*					
Geyler çocuk sahibi olmaz.					
Bir kişi hemcinsiyle cinsel ilişki yaşamamışsa eşcinsel değildir.					
Lezbiyen balerin olmaz.					
Futbolcular eşcinsel olabilir.*					

Cinsiyet Durumu:()Kadın, ()Erkek

Eğitim Durumu:()İlköğretim, ()Ortaöğretim(Lise), ()Lisans, ()Önlisans, ()Lisansüstü

Yaş Durumu:()18-22 yaş, ()23-27 yaş, ()28-32 yaş, ()33-37 yaş, ()38-42 yaş, ()43 ve yukarı yaş

ÖZGEÇMİŞ

Adı ve SOYADI	Sebat RAY
Doğum Yeri - Tarihi	Hilvan - 16.12.1990
EĞİTİM DURUMU	
Mezun Olduğu Lise	Antalya Mesleki ve Teknik Anadolu Lisesi
Lisans Diploması	Balıkesir Üniversitesi, Fen-Edebiyat Fakültesi, Coğrafya Bölümü
Tez/ Dönem Projesi Konusu	LGBTİ'lerin Mekânsal Eğilimi ve Homofobinin Mekânlara Yansıması; Antalya Örneği
Yabancı Dil / Diller	İngilizce
İŞ DENEYİMİ	
Stajlar	Zühtü Özkardaşlar Anadolu Lisesi, Balıkesir, (2015)
Çalıştığı Kurumlar	Öğretmenler Anadolu Lisesi, Ağrı(2017- Devam ediyor)
E-Posta	sebatray@gmail.com